

การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม

สารนิพนธ์
ของ
ดาร์ตน์ พงษ์สุวรรณ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ

พฤษภาคม 2554

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ
พฤษภาคม 2554

ดาร์ตัน พงษ์สุวรรณ. (2554). การจัดการเรียนรู้แบบโครงการเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม. สารนิพนธ์ ศศ.ม.(การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์: รองศาสตราจารย์ เฉลียวศรี พิบูลชล.

การวิจัยในครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา 1) ระดับพฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์ ความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ และความมุ่งมั่นในการทำงาน ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังจากการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ ในชั้นเรียนภาษาอังกฤษ 2) เปรียบเทียบพฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังจากการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ ในชั้นเรียนภาษาอังกฤษ และ 3) เปรียบเทียบพฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังจากการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ ในชั้นเรียนภาษาอังกฤษ โดยจำแนกตามโครงการ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม จำนวน 40 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษแบบโครงการ 5 แผน แบบประเมินพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์สำหรับครูและแบบประเมินตนเองสำหรับนักเรียน การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วยการทดสอบค่าที่ (t-test) และ One Way ANOVA และเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบการบรรยายประกอบตาราง

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับพฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม หลังจาได้รับจัดการเรียนรู้แบบโครงการ ในชั้นเรียนภาษาอังกฤษสูงขึ้น

2. ระดับพฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ ในชั้นเรียนภาษาอังกฤษโดยครูประเมิน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ระดับพฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ ในชั้นเรียนภาษาอังกฤษโดยนักเรียนประเมินตนเอง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของโครงการทั้ง 5 โครงการ พบว่ามีเพียง 2 โครงการ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยโครงการที่ 5 มีคะแนนสูงกว่าโครงการที่ 1

THE USE OF PROJECT – BASED LEARNING TO DEVELOP THE DESIRABLE
CHARACTERISTICS OF PRATHOMSUKSA 5 STUDENTS
AT WATCHANPRADITTHARAM SCHOOL

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Arts Degree in Teaching English as a Foreign Language
at Srinakharinwirot University

May 2011

Darat Pongsuwan. (2011). *The Use of Project-Based Learning to Develop the Desirable Characteristics of Prathomsuksa 5 Students at Watchanpradittaram School*. Master's Project, M.A.(Teaching English as a Foreign Language). Bangkok: Graduate School. Srinakharinwirot University. Project Advisor: Assoc. Prof. Chaleosri Pibulchol.

The purposes of this research were 1) to study the level of 4 desirable characteristics – indicating behavior namely the honesty, self-discipline, avidity for learning and effort for studying of English class students in Prathomsuksa 5 at Watchanpradittaram School before and after their exposure to the project based learning 2) to compare the level of the desirable characteristics – indicating behavior of English class students before and after their exposure to the project based learning and 3) to compare the desirable characteristics -indicating behavior of students based on five different projects. The study forty Prathomsuksa 5 students at Watchanpradittaram School. The instruments used in this research consisted of five lesson plans, a desirable characteristics observation form and a self evaluation form. The data was analyzed by basic statistics mean, standard deviation and hypothesis testing by t-test dependent and one-way ANOVA.

The results of the study revealed that:

1. The student's desirable characteristics – indicating behavior of the English Class students in Prathomsuksa 5 have improved after they have been exposed to the project based learning.
2. After the student's exposure to the project based learning, the level of desirable characteristics – indicating behavior of student in Prathosuksa 5 was evaluated by the teacher. At 0.5, the level was significantly higher when compared to the level before the students were exposed to the project based learning.
3. After the student's exposure to the project based learning, the level of desirable characteristics – indicating behavior of student in Prathosuksa 5 was evaluated by the students. At 0.1, the level was significantly higher when compared to the level before the students were exposed to the project based learning.
4. There was only one pair of project found significantly different, the level was at 0.1. The mean of Project 5 was higher than the mean of Project 1.

อาจารย์ที่ปรึกษา ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบได้พิจารณาสารนิพนธ์เรื่อง การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม ของ ดาร์ตัน พงษ์สุวรรณ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....
(รองศาสตราจารย์เจลิยวศรี พิบูลชล)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(อาจารย์ ดร.อัญชลี จันท์เสมอ)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์เจลิยวศรี พิบูลชล)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์
(อาจารย์ ดร.อัญชลี จันท์เสมอ)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์
(อาจารย์ ดร.ปิยะวรรณ กุลมัย)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีคณะมนุษยศาสตร์
(อาจารย์ ดร.วาณี อรรถนัสชาติ)

วันที่.....เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2554

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์เจลีเยวศรี พิบูลชล อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ซึ่งกรุณาให้คำปรึกษาแนะนำตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ แก่ผู้วิจัย ด้วยดีตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์เป็นอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้ กราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.อัญชลี จันท์เสม อาจารย์ ดร. ปิยะวรรณ กุลมัย ซึ่งกรุณาเป็นกรรมการสอบสารนิพนธ์

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านแห่งมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่กรุณาให้ความรู้แก่ผู้วิจัย รวมถึงผู้เขียนบทความ หนังสือและตำราทุกเล่มที่ผู้วิจัยใช้ในการศึกษาค้นคว้า กราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์เตื่อนใจ เฉลิมกิจ ที่ให้ความกรุณาตรวจสอบแผนการสอนและให้คำแนะนำปรับปรุงเครื่องมือในการวิจัย

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียน คณะครู และขอขอบคุณนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/4 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม ที่ให้ความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คุณแม่ปราณี สายแก้ว ที่ให้กำลังใจสำคัญ ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนผู้วิจัยจนสำเร็จการศึกษาในครั้งนี้

ประโยชน์ของสารนิพนธ์นี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์และผู้มีบุญคุณทุกท่านที่ช่วยเหลือผู้วิจัยจนสำเร็จดังปรารถนา

ดาร์ตัน พงษ์สุวรรณ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
สมมติฐานของการวิจัย.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน.....	7
ลักษณะการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน.....	8
ประเภทของโครงงาน.....	10
ขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน.....	11
การวัดและประเมินผลโครงงาน.....	14
เอกสารที่เกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์.....	17
ความสำคัญของคุณลักษณะอันพึงประสงค์.....	17
ความหมายของคุณลักษณะอันพึงประสงค์.....	18
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์.....	21
แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์.....	25
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	27
งานวิจัยในประเทศ.....	27
งานวิจัยต่างประเทศ.....	28
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	30
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	30
ระยะเวลาในการวิจัย.....	30
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	30
วิธีดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล.....	34
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	34

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 (ต่อ)	
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	35
ตอนที่ 1 ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 4 ด้านของนักเรียน ก่อนและหลังเรียนแบบโครงงานโดยครูประเมิน.....	35
ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบระดับคะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 4 ด้านของนักเรียนก่อนและหลังเรียนแบบโครงงานโดยครูประเมิน.....	39
ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบระดับคะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ นักเรียนรายโครงงาน ทั้ง 5 โครงงาน โดยครูประเมิน.....	41
ตอนที่ 4 ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 4 ด้านของนักเรียน ก่อนและหลังเรียนแบบโครงงานโดยนักเรียนประเมินตนเอง.....	43
ตอนที่ 5 การเปรียบเทียบระดับคะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 5 ด้านของนักเรียนก่อนและหลังเรียนแบบโครงงานโดยนักเรียนประเมิน ตนเอง.....	46
ตอนที่ 6 การเปรียบเทียบระดับคะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ นักเรียนรายโครงงาน ทั้ง 5 โครงงาน โดยนักเรียนประเมินตนเอง.....	49
5 สรุป อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ	52
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	52
การดำเนินการวิจัย.....	53
สรุปผลการวิจัย.....	54
อภิปรายผล.....	54
ข้อเสนอแนะ.....	62
บรรณานุกรม.....	63
ภาคผนวก.....	
ภาคผนวก ก	71
ภาคผนวก ข	90

สารบัญ (ต่อ)

(ต่อ)

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....

99

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงวิธีการประเมินผล (คู่มือครูสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ Projects: Play & Learn. 2546: 167-168).....	16
2 ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 4 ด้านของนักเรียนก่อนเรียนแบบ โครงการโดยครูประเมิน.....	36
3 ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 4 ด้านของนักเรียนหลังเรียนแบบ โครงการโดยครูประเมิน จำแนกตามโครงการ 5 โครงการ.....	37
4 ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 4 ด้านของนักเรียนก่อนและหลัง เรียนแบบโครงการโดยครูประเมิน.....	39
5 การเปรียบเทียบผลต่างของผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียน ก่อนและหลังเรียนแบบโครงการโดยครูประเมิน.....	41
6 ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ หลังการเรียนแบบโครงการทั้ง 5 โครงการ โดยครูประเมิน.....	41
7 การเปรียบเทียบผลต่างของคะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ หลังการทดลอง ระหว่างโครงการ ทั้ง 5 โครงการโดยครูประเมิน.....	42
8 การเปรียบเทียบรายคู่ผลต่างของคะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ หลังการเรียน แบบโครงการ โดยครูประเมิน.....	42
9 ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 4 ด้านของนักเรียนก่อนและหลังเรียน แบบโครงการโดยนักเรียนประเมินตนเอง.....	43
10 ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 4 ด้านของนักเรียนหลังเรียนแบบ โครงการโดยนักเรียนประเมินตนเอง จำแนกตามโครงการ 5 โครงการ.....	45
11 ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 4 ด้าน ก่อนและหลังการแบบโครงการ โดยนักเรียนประเมินตนเอง.....	47
12 การเปรียบเทียบผลต่างของผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียน ก่อนและหลังเรียนแบบโครงการโดยนักเรียนประเมินตนเอง.....	48
13 ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ หลังการเรียนแบบโครงการ ทั้ง 5 โครงการโดยนักเรียนประเมินตนเอง.....	49
14 การเปรียบเทียบผลต่างของคะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ หลังการเรียนแบบ โครงการ ทั้ง 5 โครงการโดยนักเรียนประเมินตนเอง.....	50
15 การเปรียบเทียบรายคู่ผลต่างของคะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ หลังการเรียน แบบโครงการ โดยนักเรียนประเมินตนเอง.....	50

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

จากการที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศให้ใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ให้เป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศ ซึ่งมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ และได้กำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ว่า ผู้เรียนต้องมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัย ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีความรู้อันเป็นสากลและมีความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี มีทักษะชีวิต มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัยและรักการออกกำลังกาย มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 5)

นอกจากนั้น หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ยังเป็นหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ คือ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 6 -7) เช่นเดียวกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550 – 2554) ที่ได้ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการปรับเปลี่ยนจุดเน้นในการพัฒนาคุณภาพคนในสังคมไทยให้มีคุณธรรม และมีความรู้อย่างเท่าทัน ให้มีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และศีลธรรม สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลง เพื่อนำไปสู่สังคมฐานความรู้ได้อย่างมั่นคง แนวทางการพัฒนาคนดังกล่าวมุ่งเตรียมเด็กและเยาวชนให้มีพื้นฐานจิตใจที่ดีงาม มีจิตสาธารณะ พร้อมทั้งมีสมรรถนะทักษะ และความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิต อันจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศอันยั่งยืน (สภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2549) ซึ่งแนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม รักความเป็นไทย มีทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ มีทักษะด้านเทคโนโลยี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสันติ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดสิ่งที่ผู้เรียนพึงปฏิบัติได้ไว้ในมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ซึ่งประกอบด้วยความรู้ ความสามารถ คุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ เมื่อผู้เรียนได้รับการพัฒนาไปแล้ว จะนำไปสู่การมีสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ

และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการอีกด้วย ซึ่งคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่หลักสูตรกำหนดนั้นต้องได้รับการปลูกฝังและพัฒนา ผ่านการจัดการเรียนการสอน การปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในลักษณะต่าง ๆ จนตกผลึกเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในตัวผู้เรียน การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ต้องใช้ข้อมูลจากการสังเกตพฤติกรรม ซึ่งใช้เวลาในการเก็บข้อมูลพฤติกรรมเพื่อนำมาประเมินและตัดสิน (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. 2551) ซึ่งปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน นั่นก็คือการจัดการรูปแบบการเรียนการสอนที่หลากหลาย

รูปแบบการจัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมีหลายวิธี ซึ่งเป็นการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนเพื่อการสื่อสาร เช่น การจัดการเรียนการสอนจากการปฏิบัติจริง การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ร่วมกัน การเรียนรู้แบบบูรณาการ การสอนแบบใช้บทบาทสมมุติ การจัดการเรียนรู้แบบโครงการหรือโครงงาน การจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริง เป็นต้น ซึ่งจากการศึกษาวิธีการจัดการเรียนการสอน วิธีจัดการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ (Project based Approach) บนพื้นฐานของการเรียนรู้ภาษาเพื่อสื่อสาร โดยเน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง (Learning by doing) ที่ยึดหลักผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อให้ผู้เรียนสนุกกับการเรียนภาษาและใช้ภาษาอย่างเป็นธรรมชาติในรูปแบบที่หลากหลาย เน้นการพัฒนาผู้เรียนโดยองค์รวม มีการสร้างรากฐานทักษะทางการเรียน (Study Skill) การพัฒนาทักษะการคิด (Thinking Skill) ทักษะทางสังคม/อารมณ์/จริยธรรม (Social Skill) และทักษะทางภาษา (Language Skill) (กรมวิชาการ. 2544) เป็นอีกวิธีหนึ่งที่ช่วยปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และตอบสนองเจตนารมณ์ของหลักสูตร ซึ่งมีนักวิจัยและนักวิชาการหลายท่าน ได้กล่าวถึงแนวความคิดการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ ว่าเป็น การเรียนรู้แบบโครงการ เป็นการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มุ่งให้ผู้เรียนรู้จักการเรียนรู้ที่มีความหมาย ตรงตามความต้องการและความสนใจ (วรภรณ์ ตระกูลสุษณี. 2551: 3) บุรชัย ศิริมหาสารคร (2547: 17) อธิบายว่าโครงการ คือ ผลงานการวิจัยชิ้นเล็ก ๆ ของผู้เรียน ที่ใช้กระบวนการวิจัยในการแสวงหาความรู้ หรือความจริงเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งตามสาระการเรียนรู้อย่างแท้จริง สอดคล้องกับคำกล่าวของไฮน์ ไชมอน (วรนุช กมลรัตน์. 2549: 2 อ้างอิงจาก Haines Simon. 2002) ที่กล่าวว่า การสอนแบบโครงการเน้นการนำทุกอย่างให้ชีวิตที่เด็กมี เด็กเป็น โดยองค์รวมออกมาใช้แก้ปัญหาอย่างเป็นรูปธรรม วัฒนา มัคคสมัน (2550: 21) ได้กล่าวว่าโครงการ เป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เลือกและสร้างกระบวนการเรียนรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างลุ่มลึกด้วยตนเอง โดยใช้วิธีการและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและสามารถนำผลการเรียนรู้ไปใช้ในชีวิตได้

นอกจากนั้น ไฮน์ ไชมอน (มัลลิกา พงศ์ปริตร; และศรีภูมิ อัครมาศ. 2546) กล่าวว่า ในบริบทของการเรียนภาษา โครงการคือกิจกรรมที่ต้องใช้ทักษะหลากหลายและมีจุดเน้นที่หัวข้อเรื่องมากกว่า ความสำคัญของกิจกรรมนี้อยู่ตรงที่ตัวนักเรียนเองเป็นผู้มีบทบาทในขั้นตอนแรกของการเลือกเรื่องที่จะทำและตัดสินใจว่าควรเลือกรูปแบบใดจึงจะเหมาะสม ตลอดจนจัดตารางเวลาและชิ้นงานบนปลายของโครงการ การสอนแบบโครงการยึดนักเรียนเป็นสำคัญ มิใช่

หลักสูตรเป็นสำคัญ มีการร่วมมือ มีใจแข่งขัน เน้นที่ทักษะมากกว่าเรื่องโครงสร้างไวยากรณ์ และให้ความสำคัญกับชิ้นงานบ้านปลาย

โรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สำนักงานเขตภาษีเจริญ เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดกรุงเทพมหานคร เปิดดำเนินการจัดการศึกษาตั้งแต่ชั้นอนุบาล 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนจึงตั้งเป้าหมายที่จะพัฒนาการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษา สนองเจตนารมณ์ของหลักสูตร เพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุเป้าหมายที่หลักสูตรต้องการ โดยโรงเรียนเน้นให้ครูผู้สอนในทุกรายวิชาจัดการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้แบบองค์รวม รวมทั้งยังรู้จักค้นคว้าและพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการเรียนในระดับสูงต่อไป และกำหนดให้ทุกรายวิชาได้มีการจัดการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่กำหนดไว้ตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 จำนวน 8 ประการ (โรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม. 2553: ออนไลน์)

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน ทำให้ผู้วิจัยได้แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนได้มีโอกาสเรียนรู้และได้พัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งนั่นก็คือการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน ซึ่งเป็นแนวคิดที่สอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายของโรงเรียน และจากการสอบถามความคิดเห็นจากครูผู้สอนหลาย ๆ คน เกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ยังขาดคุณลักษณะอันพึงประสงค์หลายประการ อีกทั้งในแบบรายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นรายบุคคลพบว่า นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์อยู่ในเกณฑ์ที่ต้องได้รับการพัฒนา ปรับปรุงเป็นจำนวนมาก

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานในชั้นเรียนภาษาอังกฤษ มาใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม เพื่อให้ผู้เรียนนั้นเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน ความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ และด้านความซื่อสัตย์สุจริต และวิชาภาษาอังกฤษก็เป็นอีกหนึ่งวิชาที่สามารถเอื้อให้เกิดการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานได้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์ ความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ และความมุ่งมั่นในการทำงาน ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังจากการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน ในชั้นเรียนภาษาอังกฤษ
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังจากการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน ในชั้นเรียนภาษาอังกฤษ

3. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังจากการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน ในชั้นเรียนภาษาอังกฤษ โดยจำแนกตามโครงงาน

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะทำให้ได้แนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ และความมุ่งมั่นในการทำงาน ของนักเรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานในชั้นเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ซึ่งจะเป็นแนวทางให้กับครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาอังกฤษในการพิจารณาเลือกใช้รูปแบบกิจกรรมโครงงานทางภาษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร ทั้งหมด 7 ห้องเรียน ซึ่งจัดชั้นเรียนแบบลดความสามารถ รวมทั้งสิ้น 293 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียน วัดจันทร์ประดิษฐาราม ปีการศึกษา 2553 จำนวน 1 ห้องเรียน 40 คน ใช้วิธีสุ่มนักเรียนแบบเจาะจงจากห้องเรียนที่โรงเรียนได้มอบหมายให้ผู้วิจัยเป็นผู้รับผิดชอบการสอน

ระยะเวลาในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้เวลาในการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ใช้ระยะเวลาในการทดลอง 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 คาบ คาบละ 60 นาที รวมเป็น 18 คาบ

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

ใช้เนื้อหาในสื่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษชุด Projects: Play & Learn ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (กรมวิชาการ. 2546) โดยคัดเลือกมา 3 บท ดังนี้

บทที่ 1 Our Guest

บทที่ 2 Our Free time

บทที่ 6 To Market

และคัดเลือกโครงงานเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนจำนวน 5 โครงงาน ได้แก่

โครงงานที่ 1 "Who am I?" letter

โครงการที่ 2 A Bookmark for Your Buddy

โครงการที่ 3 Our Housework Graph

โครงการที่ 4 A Shop Book

โครงการที่ 5 A Price Book

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โครงการ
2. ตัวแปรตาม คือ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน 4 ด้าน ได้แก่
 - 2.1 ด้านความซื่อสัตย์สุจริต
 - 2.2 ด้านความมีวินัย
 - 2.3 ด้านความใฝ่เรียนรู้
 - 2.4 ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การจัดการเรียนรู้แบบโครงการ (Projects work) ในชั้นเรียนวิชาภาษาอังกฤษ หมายถึง กิจกรรมที่พัฒนาความสามารถทางการเรียนของผู้เรียน โดยอาศัยกระบวนการศึกษาอย่างเป็นระบบ มีแผนการปฏิบัติงาน โดยมีครูผู้สอนให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน 3 ขั้นตอน คือ ขั้นก่อนโครงการ เป็นการเตรียมตัวผู้เรียนในด้านภาษา ขั้นดำเนินโครงการ เป็นการนำภาษาที่เรียนไปใช้ในรูปของโครงการ และขั้นหลังโครงการ เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินตนเองและผู้อื่น

2. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน หมายถึง ลักษณะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ดังนี้

2.1 ความซื่อสัตย์สุจริต หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความยึดมั่นในความถูกต้องประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเอง และผู้อื่น ทั้งทางกาย วาจา ใจ ได้แก่ การพูดความจริง ไม่เอาเปรียบเพื่อน ไม่ลอกผลงานของเพื่อน ไม่นำสิ่งของของเพื่อนมาเป็นของตนเอง

2.2 ความมีวินัย หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในข้อตกลง กฎเกณฑ์ และระเบียบข้อบังคับของการเรียนในวิชาภาษาอังกฤษ ได้แก่ เข้าเรียนวิชาภาษาอังกฤษเป็นประจำสม่ำเสมอ ตรงต่อเวลา ตั้งใจเรียน ส่งงานทุกครั้ง ส่งงานทันตามเวลาที่กำหนด

2.3 ความใฝ่เรียนรู้ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายใน และภายนอกโรงเรียน ได้แก่ ค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับบทเรียนนั้นๆ เสมอ ทำงานด้วยใจรัก ค้นคว้าหาคำตอบด้วยตนเองจากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ ปรึกษาคำตอบทันทีที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานหรือกิจกรรม สอบถามครูหรือผู้รู้ถ้าหากไม่เข้าใจหรือหาคำตอบไม่ได้

2.4 ความมุ่งมั่นในการทำงาน หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจและรับผิดชอบในการทำหน้าที่การงาน ด้วยความเพียรพยายาม อดทน เพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมายได้แก่ ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ ทำงานส่งตรงตามเวลาที่นัดหมาย ตั้งใจทำงานด้วยความสามารถของตนเอง

ทั้งนี้วัดจากแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมและแบบประเมินตนเองที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

สมมติฐานในการวิจัย

1. ระดับพฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานในชั้นเรียนภาษาอังกฤษสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน
2. ระดับพฤติกรรมบ่งชี้คะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานแต่ละโครงงานแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม ดังต่อไปนี้

1. การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน
 - 1.1 ความหมายของโครงงาน
 - 1.2 ลักษณะการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน
 - 1.3 ประเภทของโครงงาน
 - 1.4 ขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน
 - 1.5 การวัดและประเมินผลโครงงาน
2. เอกสารเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์
 - 2.1 ความสำคัญของคุณลักษณะอันพึงประสงค์
 - 2.2 ความหมายของคุณลักษณะอันพึงประสงค์
 - 2.3 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์
 - 2.4 แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน

1.1 ความหมายของโครงงาน

นักวิชาการศึกษา และสถาบันหลายแห่งได้กล่าวถึงความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานไว้คล้ายคลึงกัน ดังต่อไปนี้

อดิگانต์ ทองมาก (2552: 7 อ้างอิงจากสถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ 2545: 3) กล่าวว่าโครงงาน คือ งานวิจัยเล็ก ๆ สำหรับผู้เรียน เป็นการแก้ปัญหาหรือข้อสงสัย หาคำตอบโดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์

วัฒนา มัคคะสัน (2550: 14) กล่าวว่าการสอนแบบโครงงาน (Project Approach) คือ การที่เด็กศึกษาสืบค้นลงลึกในเรื่องที่เด็กสนใจหรือทั้งผู้สอนและเด็กสนใจ โดยเด็กเป็นผู้ลงมือปฏิบัติ สืบค้นข้อมูลเพื่อหาคำตอบจากคำถามของตนเอง ภายใต้การช่วยเหลือ แนะนำ โดยการอำนวยความสะดวกและสนับสนุนจากผู้สอน แบ่งเป็น 3 ระยะคือ ระยะเริ่มต้นโครงการ ระยะพัฒนาโครงการ และระยะสรุปโครงการ ซึ่งในแต่ละระยะจะประกอบด้วย การอภิปรายการออกภาคสนาม การสืบค้น การนำเสนอ และการจัดแสดง

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2547: 27) เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความสามารถในการแสดงออกของผู้เรียนในสถานการณ์จริงและสถานการณ์จำลอง ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านการลงมือกระทำด้วยตนเอง โดยเลือกปัญหา เลือกประเภทโครงการ วางแผนปฏิบัติ สรุปลองค์ความรู้ นำเสนอผลงานและประยุกต์ใช้ความรู้ และผู้เรียนต้องได้ผลงานที่เป็นรูปธรรมหลังสิ้นสุดการเรียนการ

รัตติกาล สุทธิสวัสดิ์กุล (2547: 16 อ้างอิงจาก มาลัย สิงหะ 2544: 6) อธิบายว่า การสอนแบบโครงการ เป็นการสอนโดยใช้เทคนิค วิธีสอนหลายรูปแบบมาผสมผสานร่วมกันระหว่างกระบวนการกลุ่ม การสอนการคิด การสอนแก้ปัญหา การสอนแบบเน้นทักษะกระบวนการ การสอนแบบปริศนาความคิด และการสอนแบบร่วมกันคิด ทั้งนี้มุ่งหวังให้นักเรียน เรียนรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งจากความสนใจอยากรู้ อยากเห็นของนักเรียนเอง ซึ่งความรู้ที่นักเรียนได้มาไม่จำเป็นต้องตรงกับตำรา แต่ครูต้องสนับสนุนให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม โดยจัดแหล่งความรู้ให้ แล้วปรับปรุงความรู้ที่ได้ให้สมบูรณ์

จากความหมายที่ได้กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การสอนแบบโครงการ คือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เรียนรู้ด้วยตนเอง โดยผู้เรียนมีโอกาสศึกษาค้นคว้าในหัวข้อหรือประเด็นที่ตนเองสนใจ เพื่อหาคำตอบหรือผลเกี่ยวกับหัวข้อหรือประเด็นนั้น ๆ โดยมีการวางแผนอย่างเป็นแบบแผนก่อนลงมือปฏิบัติ โดยนำภาษาและทักษะที่เรียนมาใช้อย่างเป็นธรรมชาติ

1.2 ลักษณะการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ

นักวิชาการ นักวิจัย และสถาบันการศึกษา ได้กล่าวถึงลักษณะการสอนแบบโครงการ ไว้ดังต่อไปนี้

ฟิลลิป; เบอรวูด; และตันฟอร์ด (2544: 14-16) ได้อธิบายถึงลักษณะของโครงการไว้ว่า

1. โครงการเป็นกิจกรรมบูรณาการ คือ ชิ้นงานมีลำดับชัดเจน การที่ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมที่มีประโยชน์คุ้มค่าและมีความเชื่อมโยงกันไปสู่ผลงานชิ้นสุดท้ายที่เห็นและจับต้องได้ ซึ่งทำให้ผู้เรียนรู้สึกถึงความสำเร็จที่แท้จริงเมื่อโครงการเสร็จ

2. โครงการพัฒนาผู้เรียนโดยองค์รวม (Holistic Learner) คือ พัฒนาทุกด้านไม่ได้เน้นที่การสอนภาษาเท่านั้น เพราะในแต่ละโครงการยังประกอบไปด้วยทักษะต่าง ๆ ที่ผู้เรียนเรียนอยู่ในวิชาอื่น และจากภายนอกห้องเรียนด้วยคือ

- ทักษะทางปัญญา ได้แก่ การบรรยาย การสรุปความ การใช้จินตนาการ การตั้งสมมุติฐาน การอ่าน และการวางแผน

- ทักษะทางกาย ได้แก่ การบังคับกล้ามเนื้อ ได้แก่ การระบายสี การวาดภาพ การตัด การพับ และการเขียน

- ทักษะทางสังคม ได้แก่ การแข่งขัน การทำงานร่วมกัน การตัดสินใจร่วมกันและการประจักษ์ถึงผลสำเร็จอันเกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกคน

- การพึ่งตนเองของผู้เรียน (Learner Independence) ได้แก่ การรู้จักเลือก และรับผิดชอบ ผลที่ตามมา การรู้จักหาทางทำงานให้สำเร็จ การรู้จักหาข้อมูล การทดลองปฏิบัติ และการประเมินผล งานที่ได้

3. โครงการงานเป็นการบูรณาการความรู้ทางภาษากับทักษะ เป็นการเรียนรู้โดยประสบการณ์ (Experiential Learning) คือ ภาษานำมาสอนและฝึกขณะทำโครงการงานนั้นเกี่ยวข้องโดยตรงกับงานที่ทำ เป็นภาษาที่ผู้เรียนจะต้องใช้เพื่อให้งานบรรลุผล ผู้เรียนจะซึมซับรูปแบบภาษาที่สื่องได้จากการพบเห็น ช้่า ๆ เช่นเดียวกับที่เกิดในภาษาแม่

4. โครงการงานเป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้แบบพึ่งตนเอง การทำโครงการฝึกให้ ผู้เรียนรู้จักตัดสินใจเลือกและรับผิดชอบต่องานด้วยตนเอง รวมทั้งรู้จักค้นคว้าและพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อ การเรียน

5. โครงการงานสนองความต้องการของชั้นเรียนที่ผู้เรียนมีความสามารถต่างกันในการทำโครงการ ผู้เรียนแต่ละคนจะมีโอกาสสร้างงานตามศักยภาพของตน และเมื่อมีผู้เห็นคุณค่าในงานที่ตนทำ ผู้เรียน จะเกิดความเชื่อมั่นในตนเองเพิ่มขึ้น เกิดความรู้สึที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษและมีแรงจูงใจที่จะทำให้ ดียิ่ง ๆ ขึ้นไป

6. โครงการงานมีความยืดหยุ่นในหลักสูตร สามารถใช้โครงการเป็นส่วนเสริมหลักสูตรให้สมบูรณ์ ยิ่งขึ้นหรือเป็นแกนกลางของหลักสูตรที่สร้างขึ้นก็ได้ ดังนั้นโครงการจึงเหมาะมากสำหรับครูที่มีเวลาไม่ มากจะสอนให้ผู้เรียนเห็นผล

ไฮนส์ ซีมอน (Haines Simon, 2002: 2) ได้กล่าวถึงลักษณะการสอนแบบโครงการ ไว้ว่า

1. ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ไม่ใช่ยึดหลักสูตรเป็นสำคัญ
2. ร่วมมือกัน ไม่ใช่แข่งขัน
3. เน้นทักษะมากกว่าไวยากรณ์
4. ให้ความสำคัญกับผลงานที่เกิดขึ้น

วิจิต สุรัตน์เรืองชัย (2540: 12 อ้างอิงจาก รัตติกาล สุทธิสวัสดิ์กุล, 2547) ได้กล่าวถึงลักษณะ ของการสอนแบบโครงการ ไว้ดังนี้

1. เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง
2. เน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม
3. เน้นการทำงานตามลำดับขั้นตอน
4. ผลที่ได้จากการเรียน คือกระบวนการทำงาน

กระทรวงศึกษาธิการ (2544: 128) กล่าวถึงลักษณะของโครงการ ดังนี้

1. มุ่งเน้นไปที่การเรียนรู้เนื้อหามากกว่าเป้าหมายด้านภาษาเฉพาะภาษาใดภาษาหนึ่ง
2. มีลักษณะมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง แม้ครูจะมีบทบาทในการสนับสนุนและเสนอแนะ

ตลอดกระบวนการ

3. มีลักษณะเป็นการร่วมมือกันมากกว่าการแข่งขัน มีการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ ประสบการณ์จากกันและกัน

4. นำไปสู่การบูรณาการที่แท้จริง ทั้งด้านทักษะและกระบวนการแสวงหาข้อมูลจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ ที่สะท้อนถึงภาระงานในชีวิตจริง

5. จะสิ้นสุดหรือจบลงด้วยผลงานตอนท้าย ซึ่งสามารถให้คนอื่นรับรู้ มีส่วนร่วมได้ การทำโครงการเป็นสิ่งที่มีความหมายที่แท้จริง ทั้งยังมีการปรับกระบวนการในระหว่างการดำเนินการ เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเกิดความคล่องแคล่ว และความถูกต้อง ชัดเจน ในแต่ละช่วงของการทำโครงการ

6. เป็นสิ่งที่จูงใจ กระตุ้นและท้าทาย มีผลดีต่อการสร้างความเชื่อมั่น การรู้คุณค่าของตนเอง และความเป็นอิสระในการดูแลตนเองควบคู่ไปกับการพัฒนาทักษะทางภาษา การเรียนรู้เนื้อหา และความสามารถทางสติปัญญาของผู้เรียน

จากที่กล่าวมาข้างต้นอาจสรุปได้ว่า ลักษณะการสอนแบบโครงการนั้น เป็นการสอนที่เน้นตัวนักเรียน โดยนักเรียนลงมือศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง มีการร่วมมือกันภายในกลุ่มและตอนท้ายจะมีชิ้นงานที่สามารถเผยแพร่ แลกเปลี่ยนระหว่างกลุ่มได้

1.3 ประเภทของโครงการ

นักวิชาการและผู้วิจัยหลายท่าน ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับประเภทของโครงการไว้คล้ายคลึงกันดังต่อไปนี้

ไฮนส์ ซามอน (Haines Simon; 2002: 1) แบ่งโครงการออกเป็น 4 ประเภท ดังต่อไปนี้

1. โครงการค้นคว้าข้อมูล (Information and Research Project) เป็นการศึกษาข้อมูล เช่น การศึกษาเกี่ยวกับท้องถิ่นที่ผู้เรียนอาศัยอยู่ หรือสถานที่ที่ผู้เรียนสนใจ
2. โครงการสำรวจ (Survey Project) เป็นการสำรวจและรวบรวมข้อมูล แล้วนำมาจำแนกเป็นหมวดหมู่และนำเสนอให้เห็นถึงลักษณะหรือความสัมพันธ์ในเรื่องที่ต้องการศึกษาหรือสนใจ
3. โครงการที่ให้ผลผลิตหรือชิ้นงาน เป็นการนำความรู้ที่มีอยู่มาประดิษฐ์หรือสร้างสิ่งใหม่ ๆ ขึ้นมา
4. โครงการที่ต้องจัดงานหรือการแสดง เป็นการนำเสนอผลงานในรูปของการจัดแสดงในรูปแบบต่าง ๆ

สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (2545: 4-5) ได้แบ่งประเภทของโครงการไว้คล้ายคลึงกับแนวคิดของไฮนส์ ดังต่อไปนี้

1. โครงการประเภทสำรวจและรวบรวมข้อมูล
2. โครงการประเภททดลอง
3. โครงการประเภทสิ่งประดิษฐ์
4. โครงการประเภททฤษฎี

บุรชัย ศิริมหาสาร (2547: 18) อธิบายว่า โครงการมีลักษณะเหมือนงานวิจัย เพียงแต่โครงการของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาใช้กลวิธีทางสถิติอย่างง่าย และศึกษาตัว

แปรที่ไม่ซับซ้อน เหมาะสมกับระดับการศึกษาและอายุของผู้เรียน ซึ่งถ้าหากจะนำประเภทของโครงการมาเปรียบเทียบกับประเภทของงานวิจัย จะพบว่า มีลักษณะเหมือนกัน เช่น

1. โครงการประเภทสำรวจ คือ งานวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)
2. โครงการประเภททดลอง คือ งานวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research)
3. โครงการประเภทสิ่งประดิษฐ์ คือ งานวิจัยเชิงประดิษฐ์ (Developmental Research)
4. โครงการประเภททฤษฎี คือ งานวิจัยเชิงทฤษฎี (Theoretical Research)

จากแนวความคิดของนักการศึกษาที่ได้กล่าวถึงประเภทของโครงการ ล้วนมีความเห็นที่ตรงกันว่า โครงการมี 4 ประเภทหลัก แต่ละประเภทมีลำดับขั้นตอนการศึกษาและการวิจัยคล้ายคลึงกัน ซึ่งจะได้กล่าวถึงในหัวข้อถัดไป

1.4 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ

คาร์โมนา (อติกานต์ ทองมาก 2552: 14-15; อ้างอิงจาก Carmona; et al. 1991: 45) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสอนแบบโครงการไว้ว่า มีกระบวนการใหญ่ ๆ 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 เป็นการวางแผนการทำงาน ซึ่งจะเป็นการทำงานร่วมกันในห้องเรียนเพื่อปรึกษาหารือ โดยครูจะเป็นผู้ให้แนวทางของโครงการเพื่อให้ผู้เรียนเลือกตามความสนใจ

ขั้นที่ 2 จะเป็นการลงมือปฏิบัตินอกห้องเรียน เพื่อรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ซึ่งเป็นการฝึกให้ผู้เรียนได้ออกมาสู่โลกภายนอกห้องเรียน ในขั้นนี้ครูควรสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้เรียนเพื่อไม่ให้เกิดความท้อถอยจากงานที่ต้องทำ

ขั้นที่ 3 เป็นการตรวจสอบโครงการซึ่งครูผู้สอนจะมีบทบาทมากในการช่วยเหลือผู้เรียนตั้งแต่เริ่มแรกเพื่อให้แน่ใจว่าผู้เรียนเข้าใจในสิ่งที่ทำ จนถึงการรวบรวมข้อมูล หลังจากได้ข้อมูลแล้วจึงมีการอภิปรายในกลุ่มเพื่อดำเนินการนำเสนอข้อมูลในรูปโครงการต่อไป

อติกานต์ ทองมาก (2552: 15-16) ขนิษฐา นาคน้อย (2550: 17-20) สิริพร ศรีสมวงษ์ (2549: 15-17) สมพิศ พูลเจริญ (2547: 15-17) และรัตติกาล สุทธิสวัสดิ์กุล (2547: 18-19) ได้ทำการวิจัยและสรุปขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนแบบโครงการโดยอ้างอิงจากกรมวิชาการ (2544) ไว้ดังต่อไปนี้

1. ขั้นก่อนโครงการ (Pre – project stage) เป็นขั้นตอนในการเตรียมตัวผู้เรียนในด้านภาษา ซึ่งแบ่งเป็น

1.1 ขั้นนำเสนอ (Presentation) เป็นการนำเสนอภาษาในบริบทที่หลากหลาย เช่น เพลง บทพูดเข้าจังหวะ นิทาน บทอ่าน ฯลฯ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษา เห็นความเกี่ยวข้องของภาษากับชีวิตจริงทั้งในและนอกห้องเรียน

1.2 ขั้นฝึก (Practice) เป็นการให้ผู้เรียนได้ฝึกการใช้ภาษาที่เรียนในรูปแบบของกิจกรรมที่สนุกสนาน เพื่อสร้างแรงจูงใจในการเรียน เช่น เกมฝึกภาษา การแสดงบทบาทสมมติ ฯลฯ

1.3 ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Production) เป็นขั้นตอนที่สำคัญมากเพราะเป็นการฝึกการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร เปรียบเสมือนตัวกลางที่เชื่อมโยงระหว่างการเรียนรู้ภาษาในชั้นเรียน

โดยผู้เรียนจะเป็นผู้ทำกิจกรรมเองทั้งหมด ครูผู้สอนจะคอยให้คำแนะนำช่วยเหลือ เมื่อผู้เรียนประสบปัญหาในการทำกิจกรรม ซึ่งในการเรียนการสอนแบบโครงการจะอยู่ในขั้นหลังโครงการ (Post – project stage)

2. ขั้นตอนดำเนินการทดลอง (While – project stage) ขั้นตอนนี้ผู้เรียนจะได้นำภาษาที่เรียนไปใช้บูรณาการกับทักษะและสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ในรูปของกิจกรรมที่มีการกำหนดชิ้นงานและลำดับการปฏิบัติอย่างชัดเจน โดยให้ผู้เรียนเป็นผู้กระทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง และครูมีบทบาทเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวก กล่าวคือ

- แนะนำโครงการให้ผู้เรียนรู้จัก หากผู้เรียนยังไม่คุ้นเคยกับวิธีการเรียนภาษาแบบนี้
- ตกลงกติกาบางอย่างที่จำเป็น เช่น แบ่งหน้าที่ปฏิบัติงาน ตลอดจนเก็บข้อให้เรียบร้อยหลังทำงานเสร็จ เป็นต้น
- จัดอุปกรณ์หรือโต๊ะให้อยู่ในสภาพที่ต้องการ เช่น นั่งเป็นคู่ เป็นกลุ่ม จัดเตรียมอุปกรณ์ให้เรียบร้อย
- ให้คำสั่งที่ชัดเจน หากจำเป็นอาจใช้ภาษาไทยและต้องมีการตรวจสอบว่าผู้เรียนเข้าใจวิธีการทำงานเป็นกลุ่ม เพื่อให้โครงการบรรลุผลสำเร็จได้โดยดี
- เดินตรวจและให้ความช่วยเหลือตามความจำเป็นขณะผู้เรียนทำงาน เพื่อให้แน่ใจว่าผู้เรียนทำงานตามแผนที่วางไว้
- ประเมินพัฒนาการของผู้เรียนระหว่างทำโครงการ โดยจดบันทึกพัฒนาการของผู้เรียนแต่ละคน

3. ขั้นหลังโครงการ (Post – project stage)

3.1 การประเมินตนเอง ทั้งในส่วนของผู้เรียนและครูผู้สอน ในส่วนของผู้เรียนสามารถทำได้หลากหลายจากการให้ผู้เรียนแสดงความรู้สึก และย้อนคิดไตร่ตรองหรือสะท้อนความคิด (Reflect) เพื่อประเมินและปรับปรุงที่ได้ทำไป ในส่วนของผู้สอนก็สามารถเขียนข้อย้อนคิดไตร่ตรองเพื่อประเมินการสอนของตน และนำข้อมูลไปพัฒนาการเรียนการสอนได้เช่นเดียวกัน

3.2 การประเมินเพื่อน ทั้งในส่วนของทักษะกระบวนการ (Process) คือตั้งแต่เริ่มต้นโครงการจนถึงเมื่อสำเร็จโครงการที่วางไว้ และในส่วนของชิ้นงานหรือผลงานบั้นปลาย (End product) การประเมินนี้อาจทำได้หลายรูปแบบ เช่น

- การกำหนดเกณฑ์การประเมินร่วมกันระหว่างครูผู้สอนและผู้เรียนก่อนการทำโครงการ
- การแลกเปลี่ยนงานและตรวจทานงานของเพื่อน พร้อมทั้งให้ข้อคิดเห็นเชิงสร้างสรรค์
- การนำชิ้นงานของทุกคนหรือผู้ที่ได้รับคัดเลือกติดแสดงบนผนังห้อง นำลงวารสารห้อง หรือนำไปใช้ประโยชน์อื่น ๆ ในชีวิตจริง
- การลงคะแนนในการประกวดผู้มีทักษะกระบวนการและชิ้นงานดีเด่น ด้านต่าง ๆ ตามเกณฑ์ที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้ล่วงหน้า

3.3 การฉลองความสำเร็จร่วมกัน โดยการแสดงความชื่นชมกับทุกคนไม่ว่าจะได้รับรางวัลในการประกวดหรือไม่ก็ตาม ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนได้รู้สึกถึงพัฒนาการและความสำเร็จของตน เห็นคุณค่าของ

ตนและของเพื่อน มีความสุขและความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงานในการเรียนต่อไป การฉลองความสำเร็จนี้อาจเป็นในรูปของการร้องเพลงร่วมกัน การให้คำชมเชย หรือการจัดงานสังสรรค์เล็ก ๆ น้อย ๆ ตามความเหมาะสม

3.4 การเก็บชิ้นงานของโครงการ ชิ้นงานโครงการทั้งหมดจะต้องมีการจัดเก็บให้เรียบร้อย ในรูปของแฟ้มสะสมงาน (Portfolio) หรือแฟ้มที่เน้นกระบวนการ เพื่อให้สามารถนำไปใช้เมื่อต้องการ และขณะเดียวกันเป็นการฝึกทักษะการจัดการระบบการเรียนของตนเองด้วย

นอกจากนั้น ไรป์; และไวด์ล (Ribe; & Vidal. 1993) ได้เสนอขั้นตอนการสอนแบบโครงการ รวม 7 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. การสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน เพื่อเตรียมความพร้อมให้สมาชิกในกลุ่ม มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการทำงาน โดยอาจใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์

2. ขั้นกระตุ้นให้เกิดความสนใจ เป็นขั้นการสร้างความสนใจให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน โดยอาจใช้การระดมสมอง

3. ขั้นเลือกหัวข้อ เป็นขั้นอธิบายและสังเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ เพื่อประมวลเป็นหัวข้อโครงการ

4. ขั้นสร้างโครงร่างของโครงการ เป็นขั้นวางแผนและกำหนดขอบเขตของโครงการ วิเคราะห์ขั้นตอนการทำงาน จัดเตรียมอุปกรณ์ เป็นต้น

5. ขั้นลงมือปฏิบัติตามหัวข้อเรื่อง เป็นขั้นการดำเนินการตามโครงร่างของโครงการตามหน้าที่รับผิดชอบของสมาชิกในกลุ่ม

6. ขั้นรายงานผลการปฏิบัติงานสู่ชั้นเรียน อาจรายงานด้วยการพูดหรือการเขียน

7. ขั้นกระบวนการย้อนกลับ เป็นขั้นของการทบทวนงานที่ได้ทำ

จากที่นักการศึกษาหลายท่านข้างต้น ได้กล่าวถึงขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้แบบโครงการไว้หลากหลาย อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า การสอนแบบโครงการมีขั้นตอนใหญ่ ๆ เหมือนกัน คือ เริ่มต้นด้วยปัญหาหรือสิ่งที่ผู้เรียนต้องการหาคำตอบ หลังจากนั้นเป็นการวางแผนอย่างเป็นลำดับขั้นตอนชัดเจน เพื่อหาคำตอบที่ต้องการทราบ จนนำไปสู่การปฏิบัติ และสุดท้ายเป็นการนำเสนอผลงานที่ได้

หลังจากการนำเสนอผลงาน เป็นการวัดและประเมินผลโครงการ และให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อประเมินความสำเร็จของโครงการ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่อง ขั้นตอนนี้ถือเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากเป็นตัวสะท้อนถึงความสำเร็จของการจัดการเรียนการสอน โดยมีนักการศึกษาหลายท่านได้เสนอแนวทางในการวัดและประเมินผลโครงการ ดังต่อไปนี้

1.5 การวัดและประเมินผลโครงการ

ในการวัดและประเมินผลโครงการนั้น ใช้การประเมินผลตามสภาพจริง คือการวัดประเมินที่แสดงให้เห็นสภาพที่แท้จริงของผู้เรียน และสภาพจริงของการเรียนการสอน จากสิ่งที่ผู้เรียนได้แสดงออก ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความสามารถอย่างหลากหลายในการพัฒนาคนอย่างชัดเจน ซึ่งมีนักการศึกษา ได้กล่าวถึงการวัดและประเมินผลการประเมินผลโครงการ ไว้ดังต่อไปนี้

วราภรณ์ ตระกูลสุชาติ (2551: 26-27) กล่าวว่า การประเมินผลการเรียนรู้นั้น ครูผู้สอนจะเป็นผู้กำหนด และเลือกประเมิน โดยมีแนวทางการประเมิน 3 แนวทาง ได้แก่ การประเมินกระบวนการ การประเมินผลของโครงการ และการประเมินทั้งกระบวนการและผลของโครงการ

วัฒนา มัคคสมัน (2550: 59) กล่าวว่า กระบวนการประเมินผลเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนตามหลักสูตร กระบวนการประเมินผลจึงเป็นกระบวนการสังเกตพฤติกรรมที่เกิดขึ้นตลอดเวลา ในการจัดกิจกรรมตามกระบวนการเรียนการสอน ใช้การบันทึกคำพูด และเก็บรวบรวมผลงานเด็ก มุ่งเน้นที่ความต้องการช่วยเหลือและการประสบผลสำเร็จของผู้เรียนแต่ละคน ไม่ใช่การประเมินผลที่มุ่งให้คะแนนจากผลการทำงาน และจัดลำดับที่เปรียบเทียบกลุ่ม

วัฒนาพร ระเบียบทุกษ์ (2545: 63) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการประเมินโครงการ ซึ่งประกอบไปด้วย

1. หัวข้อโครงการที่ชัดเจน สมบูรณ์
2. มีการทำงานร่วมกัน
3. ความก้าวหน้าในสิ่งที่เรียน
4. ความรู้หรือทักษะที่ได้รับจากโครงการ
5. วิธีการนำเสนอชัดเจน

สุริยา จันท์เนียม (2540: 20-21) ได้รวบรวมวิธีการประเมินผลการทำโครงการตามสภาพจริง ไว้ดังนี้

1. การประเมินด้วยการสังเกต เป็นการประเมินด้วยการสังเกตพฤติกรรมการทำงานของผู้เรียน ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความร่วมมือกับหมู่คณะ ความเชื่อมั่นและกล้าแสดงออกและสังเกตกระบวนการทำงานของผู้เรียน
2. การประเมินจากผลงาน เป็นการประเมินความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษจากการวางแผน การสรุปใจความสำคัญ การเขียนรายงาน
3. การประเมินจากแบบบันทึกความรู้สึก เป็นการประเมินตนเองด้วยการตอบคำถามสั้น ๆ เพื่อสะท้อนถึงการเรียนรู้ของนักเรียน ทั้งความรู้ ความเข้าใจ วิธีคิด วิธีทำงาน ความพึงพอใจในกระบวนการทำงานและผลงาน ความต้องการพัฒนาตนเองให้ดีขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. มปป.)

4. การประเมินจากแบบบันทึกการเรียนรู้ เป็นวิธีการประเมินผลการเรียนรู้ที่นักเรียนบันทึกสิ่งเรียนรู้ของตนเอง ได้แก่ ด้านคำศัพท์ โครงสร้างไวยากรณ์ทางภาษาอังกฤษที่นักเรียนเรียนรู้จากการทำโครงการ

5. การประเมินจากแบบสัมภาษณ์ เป็นวิธีการเก็บข้อมูลพฤติกรรมด้านความรู้สึก ความคิด (สติปัญญา) กระบวนการ ขั้นตอนในการทำงาน วิธีแก้ปัญหาสิ่งที่ได้เรียนรู้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. มปป.)

6. การประเมินจากแฟ้มสะสมผลงาน เป็นวิธีการประเมินจากแฟ้มสะสมผลงานที่แสดงถึงกระบวนการทำงาน การพัฒนาผลงาน ความรู้สึกต่อกระบวนการทำงานและผลงาน ความคิดสร้างสรรค์ (สุริยา จันทร์เนียม. 2540)

วิธีการประเมินการสอนแบบโครงการ

ตาราง 1 แสดงวิธีการประเมินผล (คู่มือครูสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ Projects: Play & Learn. 2546: 167-168)

วิธีดำเนินการ	ทักษะกระบวนการ	ชิ้นงานในแฟ้มสะสมผลงาน	แบบประเมินผลปลายภาค
1. ประเมินจากอะไร	1. ทักษะทางภาษา 2. ทักษะทางความคิด 3. ทักษะทางสังคม/ อารมณ์/ จริยธรรม 4. ทักษะทางร่างกาย	1. ปริมาณงาน (ครบ/ไม่ครบ) 2. คุณภาพ (ดีมาก ดี ปรับปรุง)	1. ทักษะฟัง – พูด 2. ทักษะอ่าน – เขียน 3. ศัพท์และไวยากรณ์
2. ประเมินเมื่อไร	การประเมินในห้องเรียน หลังจบ project	การประเมินในห้องเรียน หลังจบ project	การสอบปลายภาค 1. งานโรงเรียน 2. การแสดงและนิทรรศการ
3. ใครประเมินบ้าง	ผู้เรียน ครู เพื่อน	ผู้เรียน ครู เพื่อน	ครู (สอบ) ผู้ปกครอง (ประเมินกิจกรรมโรงเรียน)
4. ประเมินอย่างไร 4.1 เครื่องมือ	1. แบบสังเกตทักษะทางภาษา 2. แบบสังเกตทักษะทางความคิด 3. แบบสังเกตทักษะ	1. ปริมาณงานที่ส่ง 2. นักเรียนเลือกงานที่ดีที่สุด 1-2 ชิ้นแล้ว รายงานการวิเคราะห์กระบวนการทำงาน	1. แบบทดสอบชุดที่ 1 และ 2 แบบทดสอบความสามารถทางด้านฟัง-พูด 2. แบบทดสอบชุดที่ 3
	ทางสังคม/อารมณ์/ จริยธรรม 4. แบบสังเกตทางทักษะทางร่างกาย	และแนวทางในการปรับปรุงงานให้ดียิ่งขึ้น 3. คุณภาพของงาน	
4.2 เกณฑ์	4 = ดีมาก (81% - 100%) 3 = ดี (61% - 80%) 2 = พอใช้ (41% - 60%) 1 = ผ่านเกณฑ์ (21% - 40%) 0 = ยังไม่พร้อมรับเมื่อมีการประเมิน (0% - 20%)		
5. น้ำหนักการประเมิน	45% (ทักษะกระบวนการ)	25% (ชิ้นงานในแฟ้มสะสมผลงาน)	30% (ประเมินผลปลายภาค)

สรุปได้ว่า การประเมินผลโครงการนั้นต้องสอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ คือ ต้องใช้การประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินโครงการของตนเอง และเน้นการประเมินตามสภาพจริงและหลากหลาย เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การตรวจรายงาน การทดสอบความรู้ และการนำเสนอโครงการ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิดในการวัดผลประเมินผลของ วราภรณ์ ตระกูลสุภะดี และวัฒนา มัคคสมัน มาเป็นแนวทางในการวัดผลประเมินผลโครงการและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในงานวิจัยชิ้นนี้ต่อไป

2. เอกสารเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 7) ได้กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้เป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงงาม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลกไว้ 8 ประการ ได้แก่

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

2.1 ความสำคัญของคุณลักษณะอันพึงประสงค์

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กล่าวไว้ใน มาตราที่ 23 มาตราที่ 24 และ มาตราที่ 26 เกี่ยวกับการจัดการศึกษาสรุปได้ว่า ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้และคุณธรรม การจัดกระบวนการเรียนรู้ต้องบูรณาการความรู้ด้านต่างๆ เช่น ความรู้เกี่ยวกับตนเอง ทักษะทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย ทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข โดยต้องผสมผสานสาระความรู้เหล่านั้นให้ได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา และให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียน โดยพิจารณาพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบ ควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอน ตามความเหมาะสมในแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา (สำนักนายกรัฐมนตรี. 2545: 13-15)

ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการจึงมีนโยบายปฏิรูปการศึกษาโดยยึดคุณธรรมนำความรู้ มุ่งมั่นขยายโอกาสทางการศึกษา ให้เยาวชนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างกว้างขวางและทั่วถึง โดยคำนึงถึงการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน ครอบคลุมทั้งด้านพฤติกรรม จิตใจ และปัญญา นอกเหนือจากการยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา นอกจากนี้ยังได้ส่งเสริมและสร้างความตระหนักให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกในคุณค่าปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ความสมานฉันท์ สันติวิธี และวิถีประชาธิปไตย

2.2 ความหมายของคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นคำที่แปลมาจากศัพท์ภาษาอังกฤษว่า “character education” ซึ่งมีความเกี่ยวข้องและคล้ายคลึงกับ ‘moral education’ และ ‘virtue education’ คำเหล่านี้มักจะใช้แทนกันและใช้ในความหมายเดียวกัน ในเชิงการจัดการศึกษาหรือกระบวนการขัดเกลาทางสังคมที่มุ่งเน้นการพัฒนาบุคคลให้มีพฤติกรรมและความคิดที่ตีมตามอุดมคติที่สังคมพึงประสงค์ (ชนัท ชาติทอง. 2552: 162)

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ หมายถึง ลักษณะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน อันเป็นคุณลักษณะที่สังคมต้องการในด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึก สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ทั้งในฐานะพลเมืองไทยและพลโลก (กลุ่มส่งเสริมการเรียนการสอนและประเมินผล สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. 2548: 2) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ 8 ประการ ได้แก่ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ

สำหรับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ได้กำหนดไว้ทั้งหมด 8 ประการนั้น สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาได้ให้คำจำกัดความคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 8 ข้อดังต่อไปนี้

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการเป็นพลเมืองดีของชาติ ชำรงไว้ซึ่งความเป็นชาติไทย ศรัทธา ยึดมั่นในศาสนา และเคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในความถูกต้อง ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเองและผู้อื่นทั้งทางกาย วาจา ใจ
3. มีวินัย หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในข้อตกลง กฎเกณฑ์ และระเบียบข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม โดยเฉพาะในการเรียนในชั่วโมงวิชาภาษาอังกฤษ
4. ใฝ่เรียนรู้ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน
5. อยู่อย่างพอเพียง หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี และปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

6. มุ่งมั่นในการทำงาน หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจและรับผิดชอบในการทำหน้าที่การทำงานด้วยความเพียรพยายาม อุตุน เพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย

7. รักความเป็นไทย หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความภาคภูมิใจ เห็นคุณค่าร่วมอนุรักษ์ สืบทอดภูมิปัญญาไทย ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรม ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

8. มีจิตสาธารณะ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียน ชุมชนและสังคม ด้วยความเต็มใจ กระตือรือร้น โดยไม่หวังผลตอบแทน

ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน 4 ประการ ซึ่งเป็นคุณลักษณะลำดับต้น ๆ ที่ควรส่งเสริมให้นักเรียนมีเพิ่มมากขึ้น ได้แก่

1. ซื่อสัตย์สุจริต

ซื่อสัตย์สุจริต หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในความถูกต้อง ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเองและผู้อื่นทั้งทางกาย วาจา ใจ

ผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริต คือ ผู้ที่ประพฤติตรงตามความเป็นจริงทั้งทางกาย วาจา ใจ และยึดหลักความเป็นจริง ความถูกต้องในการดำเนินชีวิต มีความละเอียดและเกรงกลัวต่อการกระทำผิดตัวชีวิต ได้แก่

1. ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเองทั้งทางกาย วาจา ใจ

พฤติกรรมบ่งชี้ ได้แก่ 1) ให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริง 2) ปฏิบัติตนโดยคำนึงถึงความถูกต้อง ละเอียดและเกรงกลัวต่อการกระทำผิด 3) ปฏิบัติตามคำมั่นสัญญา

2. ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อผู้อื่นทั้งทางกาย วาจา ใจ

พฤติกรรมบ่งชี้ ได้แก่ 1) ไม่ถือเอาสิ่งของหรือผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง 2) ปฏิบัติตนต่อผู้อื่นด้วยความซื่อตรง 3) ไม่หาประโยชน์ในทางที่ไม่ถูกต้อง

2. มีวินัย

มีวินัย หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในข้อตกลง กฎเกณฑ์ และระเบียบข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม โดยเฉพาะในการเรียนในชั่วโมงวิชาภาษาอังกฤษ

ผู้ที่มีวินัย คือ ผู้ที่ประพฤติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคมเป็นปกติวิสัย ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น

ตัวชี้วัด ได้แก่

1. ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

พฤติกรรมบ่งชี้ ได้แก่ 1) ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียนและสังคม ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น 2) ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และรับผิดชอบในการทำงาน

3. ใฝ่เรียนรู้

ใฝ่เรียนรู้ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน

ผู้ที่ใฝ่เรียนรู้ คือ ผู้ที่มีลักษณะซึ่งแสดงออกถึงความตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียนและ เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนอย่าง สม่ำเสมอ ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้แลกเปลี่ยน เรียนรู้ ถ่ายทอด เผยแพร่ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ตัวชี้วัด ได้แก่

1. ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้
พฤติกรรมบ่งชี้ ได้แก่ 1) ตั้งใจเรียน 2) เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการ เรียนรู้ 3) สนใจเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ

2. แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ด้วยการ เลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม สรุปเป็นองค์ความรู้ และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

พฤติกรรมบ่งชี้ ได้แก่ 1) ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่อ เทคโนโลยีต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม 2) บันทึกความรู้ วิเคราะห์ตรวจสอบ จากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้ 3) แลกเปลี่ยนความรู้ ด้วยวิธีการ ต่าง ๆ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

4. มุ่งมั่นในการทำงาน

มุ่งมั่นในการทำงาน หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจและรับผิดชอบใน การทำหน้าที่การงาน ด้วยความเพียรพยายาม อดทน เพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย

ผู้ที่มีมุ่งมั่นในการทำงาน คือ ผู้ที่มีลักษณะซึ่งแสดงออกถึงความตั้งใจ ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับ มอบหมายด้วยความเพียรพยายาม ทุ่มเทกำลังกาย กำลังใจ ในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วง ตามเป้าหมายที่กำหนดด้วยความรับผิดชอบ และมีความภาคภูมิใจในผลงาน

ตัวชี้วัด ได้แก่

1. ตั้งใจและรับผิดชอบในหน้าที่การงาน
พฤติกรรมบ่งชี้ ได้แก่ 1) เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย 2) ตั้งใจ และรับผิดชอบในการทำงานให้สำเร็จ 3) ปรับปรุงและพัฒนาการทำงานด้วยตนเอง

2. ทำงานด้วยความเพียรพยายาม และอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย
พฤติกรรมบ่งชี้ ได้แก่ 1) ทุ่มเททำงาน อดทน ไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคใน การทำงาน 2) พยายามแก้ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานให้สำเร็จ 3) ชื่นชมผลงานด้วยความ ภาคภูมิใจ

สรุปได้ว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีความสำคัญ เนื่องจากเป็นเป้าหมายหลักของการจัด การศึกษาเพื่อพัฒนาให้คนไทยเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในทุกด้าน ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

2542 มาตรา 6 ได้กำหนดให้การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำเนินชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข นอกจากนี้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ยังได้กล่าวไว้ว่า ให้สถานศึกษาปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์แก่ผู้เรียนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ (วิชาการ.คอม. 2553, ออนไลน์)

2.3 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์

2.3.1 ทฤษฎีพัฒนาการทางการรู้การคิดของเพียเจต์

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม (2551: 15-18) ได้สรุปว่า สติปัญญา หรือความสามารถในการรู้คิดเป็นพื้นฐานของการมีคุณธรรมจริยธรรม เนื่องจาก ผู้มีคุณธรรมจริยธรรมสูงมักเป็นผู้ที่สามารถคิดวิเคราะห์ มีวิจารณ์ญาณ และสามารถคาดการณ์เกี่ยวกับสาเหตุและผลของการกระทำได้ นักวิชาการทางจิตวิทยาที่ศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการทางการรู้ การคิด คือ Jean Piaget ได้เสนอพัฒนาการทางการรู้การคิดไว้ 4 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นที่ 1 ขั้นระยะการเคลื่อนไหวสัมผัส (The Sensor Motor Stage) เป็นช่วงของเด็กแรกเกิด ถึงอายุ 2 ขวบ จะมีพัฒนาการที่เกี่ยวข้องกับความคงที่ของวัตถุ โดยจะเริ่มรับรู้วัตถุที่หายไปจากสายตาของตนยังคงเป็นวัตถุเดิมและไม่ได้หายไปไหน เช่น เมื่อเอากระดาษมาคั่นของเล่นที่เด็กกำลังเล่นอยู่ เด็กจะบดกระดาษเพื่อหาของเล่น แสดงว่าเด็กมีความเข้าใจเกี่ยวกับการคงอยู่ของวัตถุ ในช่วงนี้จะเกิดกระบวนการ 2 ประเภท คือ

1) การดูดซึม (Assimilation) เป็นการรับรู้เข้าสู่โครงสร้างเดิมและเข้าสู่ระบบเดิม เป็นการปรับสภาพแวดล้อมให้เข้ากับการรู้คิดของตน และปฏิเสธสิ่งที่ไม่เข้ากับการรู้คิดของตน

2) การปรับเปลี่ยน (Accommodation) เป็นการปรับความคิดหรือปรับตัว ให้เข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ เกิดการยอมรับประสบการณ์ใหม่ กระบวนการทั้งสองจะทำให้บุคคลเกิดความสมดุล (Equilibration)

ขั้นที่ 2 ขั้นก่อนปฏิบัติการ (The Preoperational Stage) เป็นช่วงของเด็กอายุ 2-7 ขวบ โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน

1) ส่วนแรกปรากฏในเด็กอายุ 2-4 ขวบ เด็กจะมีพัฒนาการทางสรีระมากขึ้นและสามารถสำรวจสภาพแวดล้อมได้มากขึ้น เรียนรู้คำและพฤติกรรมใหม่ ๆ แต่มีความคิดและพฤติกรรมที่เด่น คือ ยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง (Egocentric) เด็กเชื่อว่าสิ่งที่ตนเห็น ตนเข้าใจนั้น คนอื่น ๆ ก็เห็นและเข้าใจอย่างที่เราเห็นและเราเข้าใจ ในช่วงนี้เด็กจะมีการเลียนแบบผู้ปกครองมาก ไม่ว่าจะเป็นคำพูด ท่าทาง กิริยามารยาทและพฤติกรรม ในช่วงกระบวนการ Assimilation เป็นกระบวนการที่ใช้มาก โดยเมื่อเด็กเล่น เด็กจะเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบข้างมากขึ้น รวมทั้งกระบวนการ Accommodation เช่น การเลียนแบบจะช่วยพัฒนาสติปัญญาของเด็กจากการเรียนรู้ทางสังคม

2) ส่วนที่สองปรากฏในเด็กอายุ 4-7 ขวบ เป็นขั้นความคิดแบบอัตสัมฤทธิ์ (Initiative Thought) เด็กจะลดการยึดตนเองเป็นศูนย์กลางลง จากการเรียนรู้สิ่งแวดล้อม เด็กอาจยังไม่ออก ระหว่างความเพ้อฝันหรือนิทานกับความเป็นจริง ช่วงนี้พัฒนาการทางความคิดเริ่มมีมากขึ้น

ขั้นที่ 3 ขั้นปฏิบัติการแบบรูปธรรม (The stage of concrete operations) ปรากฏในเด็กอายุ 5-10 ขวบ มีความคิดที่จัดเป็นระบบมากขึ้น สามารถคิดทวนกลับและมีสิ่งกีดขวางของมวลสาร ปริมาตร และน้ำหนัก

ขั้นที่ 4 ขั้นปฏิบัติการแบบระบบ (The Stage of Formal Operations) เป็นความสามารถในการคิดแบบสมมติและการคิดเป็นเหตุเป็นผล โดยมีลักษณะระบบคิดเป็น 3 ประการ คือ

1) การสร้างการทวนกลับความคิดเกี่ยวกับความจริงกับความเป็นไปได้ (Thinking in Possibilities) ผู้มีความสามารถในการคิดขั้นนี้ จะสามารถคิดสลับไปมาระหว่างความจริงกับความเป็นไปได้ ซึ่งเป็นความคิดสมมติ ผู้ที่มีพัฒนาการในขั้นนี้จะสามารถคิดในเชิงนามธรรมได้

2) ความคิดแบบตั้งสมมติฐานจากหลักที่กว้างกว่า (Hypothetical-Deductive Thinking) ผู้ที่คิดในเชิงนามธรรมได้จะสามารถตั้งสมมติฐานได้ แล้วตรวจสอบสมมติฐานด้วยการทำวิจัย

3) การคิดถึงการคิด (Thinking about thinking) ผู้ที่คิดในขั้นนามธรรม แบบระบบขั้นนี้จะสามารถคิดถึงความหมาย ความสำคัญ คติวิเคราะห์ และหาเหตุผลประกอบการคิดหรือการจินตนาการของตนเอง ซึ่งเป็นการสำรวจความคิดและการวิจารณ์ตนเองได้

จากทฤษฎีดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าพัฒนาการทางการรู้ การคิด ของเพียเจต์นั้น มี 4 ขั้นตอน และในแต่ละขั้นตอนนั้นจะมีเกิดการรับรู้และเกิดการคิดอย่างค่อย ๆ เป็น ค่อย ๆ ไปอย่างเป็นระบบหรือเป็นกระบวนการ

2.3.2 ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก

โคลเบอร์ก ยึดถือ ทฤษฎีพัฒนาการทางการรู้การคิด ของเพียเจต์ (Piaget) เป็นหลักในการวัดพัฒนาการทางจริยธรรม และถือว่าพัฒนาการทางจริยธรรมเป็นผลของพัฒนาการทางปัญญา ซึ่งสรุปได้ ดังนี้ (พิศเพลิน เขียวหวาน และคณะ. 2546: 3 - 5)

เด็กวัยแรกเกิด - 3 ขวบ ปัญญาความคิดอยู่ในขั้นต่ำเกินกว่าที่จะเข้าใจความถูกผิดของการกระทำ เมื่ออย่างเข้าสู่ระยะที่ 2 อายุ 2 - 7 ปี เริ่มที่จะเข้าใจเกี่ยวกับความถูกผิดของการกระทำ เมื่ออย่างเข้าสู่ระยะที่ 3 อายุ 7 - 12 ปี เด็กสามารถคิดตามหลักเหตุผลได้ แต่จำกัดอยู่ในขอบเขตของสิ่งที่ป็นรูปธรรม เช่น จัดประเภทให้เป็นระบบได้ และเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะต่าง ๆ ของสิ่งที่ป็นรูปธรรมได้ เมื่อความคิดของเด็กในระยะที่ 2 และ 3 ยังจำกัดอยู่ในขอบเขตของการนึกคิดเอาเองและการคิดเกี่ยวกับสิ่งที่ป็นรูปธรรม ความคิดเกี่ยวกับความถูก-ผิดจึงจำกัดอยู่ในขอบเขตของสิ่งที่ป็นรูปธรรมเท่านั้น ไม่สามารถเข้าใจกฎเกณฑ์ของสังคมอย่างเป็นระบบ โคลเบอร์กจัดอยู่ในระดับที่ 1 คือ ระดับก่อนกฎเกณฑ์สังคม (Pre Conventional Level) ผู้ที่สามารถคิดในเชิงเหตุผลนามธรรมได้ เป็นผู้มีอายุประมาณ 12 ปีขึ้นไป สามารถเข้าใจบทบาทของบุคคล และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลต่าง ๆ ในสังคม

อย่างเป็นระบบ จะตัดสินความถูกต้องของการกระทำของบุคคลต่าง ๆ ตามกฎเกณฑ์ของสังคมไทย ความเข้าใจเกี่ยวกับความถูกต้องในทำนองนี้จัดอยู่ในระดับที่ 2 คือ ระดับกฎเกณฑ์สังคม (Conventional Morality) สำหรับผู้ที่สามารถคิดเชิงตรรกได้เป็นอย่างดีอาจจะพัฒนาการรับรู้ของตนเองในระดับที่สูงขึ้นไปอีก อยู่ในระดับที่ 3 คือ ระดับสูงกว่ากฎเกณฑ์สังคม (Post Conventional Morality) ซึ่งสามารถตัดสินความถูกต้องเหมาะสมตามกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของสังคม แล้วไตร่ตรองด้วยตนเองว่าถูกต้อง ผู้ที่สามารถตัดสินความถูกต้องของการกระทำในระดับสูงนี้ต้องอาศัยปัญญาความคิดระดับสูง และเป็นผู้ที่ช่างคิดช่างสังเกต ผู้ที่จะวิพากษ์กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ได้ ต้องใช้เวลาอีกหลายปี จากเริ่มวัยรุ่นจนกระทั่งอายุอย่างน้อย 20 ปี จึงจะทำได้

2.3.3 ทฤษฎีทางด้านจิตพิสัยของ แครธวอลและคณะ

แครธวอลและคณะ (Kratwohl, Bloom and Masia) ได้ลำดับการเกิดลักษณะนิสัยของบุคคล เป็น 5 ขั้น ดังนี้ (กลุ่มส่งเสริมการเรียนการสอนและประเมินผล. 2548: 4-6)

1. ขั้นรับรู้ (Receiving) เป็นการพัฒนาขั้นแรกสุด ขั้นนี้บุคคลจะมีความรู้สึกรับรู้ต่อสิ่งเร้าที่มากระทบต่อประสาทสัมผัสของเขา ซึ่งแบ่งเป็น 3 ขั้นย่อย คือ

- 1) ขั้นรู้ตัว ได้แก่ การสังเกต รับรู้ความแตกต่างของสิ่งเร้า
- 2) ขั้นตั้งใจรับ ได้แก่ การมีความตั้งใจฝึกฝนต่อสิ่งเร้าเฉพาะอย่างเริ่มสะสมความรู้หรือประสบการณ์ในสิ่งเร้าเฉพาะอย่างนั้นแล้วจึงยอมรับ
- 3) ขั้นการเลือกสรรสิ่งที่รับรู้ ได้แก่ การเลือกรับเฉพาะอย่าง เช่น สนใจอ่านเฉพาะบางเรื่อง สนใจตอบคำถามเฉพาะบางคำถาม

2. ขั้นตอบสนอง (Responding) เป็นการพัฒนาการที่สูงขึ้นมาอีกขั้นหนึ่ง ในขั้นนี้บุคคลไม่เพียงรับรู้สิ่งเร้าเท่านั้น แต่จะเริ่มมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งเร้า 3 ลักษณะ คือ

- 1) ขั้นเต็มใจตอบสนอง เป็นการยินยอมปฏิบัติตามหลักการหรือกฎเกณฑ์และยอมรับในสิ่งที่รับรู้มา
- 2) ขั้นตั้งใจตอบสนอง เป็นขั้นที่บุคคลเริ่มอาสาที่จะเข้าร่วมปฏิบัติการกับผู้อื่น และอาจมีการพยายามหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติในสิ่งที่ขัดกับสิ่งที่ตนรับรู้มา
- 3) ขั้นพอใจตอบสนอง เป็นขั้นที่บุคคลจะเกิดความพึงพอใจ หรือไม่พอใจต่อพฤติกรรม หรือการแสดงออกของผู้อื่นที่สอดคล้องหรือขัดแย้งกับสิ่งที่รับรู้มา เป็นการเลือกตอบสนองต่อสิ่งเร้า

3. ขั้นเห็นคุณค่า (Valuing) เป็นขั้นที่บุคคลเริ่มเห็นคุณประโยชน์ของสิ่งที่รับรู้ และสิ่งที่ตอบสนองแล้ว เขาเริ่มยอมรับสิ่งที่ได้รับรู้มาว่า สิ่งใดมีความหมายต่อเขาและสิ่งใดไม่มีค่า ไม่มีความหมายต่อเขา เขาจะแสดงออกด้วยพฤติกรรมต่าง ๆ ตามขั้นตอนการพัฒนาย่อย คือ

- 1) การยอมรับค่านิยม ได้แก่ พยายามเพิ่มพูนประสบการณ์ในสิ่งเร้า นั้น ๆ พยายามปฏิบัติตามบ่อยครั้งเข้า

2) การแสดงความนิยมในค่านิยม ได้แก่ การเข้าช่วยเหลือสนับสนุน ร่วมมือในกิจกรรมที่ส่งเสริมสิ่งที่เห็นด้วย

3) การเข้าร่วมงาน ได้แก่ การเข้าไปร่วมเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มที่เขาเห็นคุณค่า และปฏิเสธ คัดค้าน โต้แย้ง หรือขัดขวางการปฏิบัติหรือพฤติกรรมที่เขาไม่เห็นคุณค่า

4. ชั้นจัดระบบ (Organization) เมื่อบุคคลพัฒนาคุณลักษณะมาถึงขั้นนี้ เขาจะพยายามปรับตัวเองให้เข้ากับคุณลักษณะหรือพฤติกรรมที่เขายอมรับ และจะพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยม (Value) ที่เขาเห็นคุณค่าหลาย ๆ อย่างพร้อม ๆ กัน พยายามจัดลำดับค่านิยมเหล่านั้น และปรับตัวให้เข้ากับสิ่งต่าง ๆ ที่เขายอมรับนั้น ขั้นนี้ประกอบด้วยชั้นย่อย 2 ชั้น คือ

1) ชั้นสร้างความเข้าใจในค่านิยม เขาจะแสดงออกโดยการเข้าร่วมกลุ่มอภิปราย ร่วมสร้างแนวคิด เปรียบเทียบพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมนั้น ๆ

2) ชั้นสร้างระบบค่านิยม เขาจะพยายามชั่งน้ำหนักค่านิยมต่าง ๆ เขายอมรับ จัดลำดับค่านิยมเหล่านั้น สร้างแผน สร้างกฎเกณฑ์ ให้สอดคล้องกับสิ่งที่เขายอมรับ และระบบที่เขาสร้างขึ้น แล้วนำไปใช้กับตัวเอง หรือพยายามชักชวนให้ผู้อื่นยอมรับกับระบบนั้น

5. ชั้นเกิดกิจนิสัย (Characterization) เป็นพัฒนาการที่ต่อจากชั้นจัดระบบซึ่งเป็นการเริ่มต้นของการวางตัว หรือการยอมรับสิ่งที่บุคคลเห็นคุณค่ามาเป็นลักษณะเฉพาะตัว กล่าวคือ เมื่อการจัดระบบสำหรับตัวเองเข้ารูปเข้ารอยแล้ว บุคคลก็จะยึดถือระบบที่จัดนั้นเป็นของตนเอง แล้วปฏิบัติหรือยึดถือต่อไปจนเกิดเป็นการแสดงออกโดยอัตโนมัติ หมายความว่า เมื่อใดก็ตามที่เขาอยู่ในสถานการณ์ที่ต้องตอบสนองต่อสิ่งเร้า เขาก็จะตอบสนองในรูปแบบที่คงเส้นคงวาจนจัดได้ว่าเป็นลักษณะประจำตัวของเขาในที่สุด ชั้นเกิดกิจนิสัยสามารถแบ่งเป็นชั้นย่อย 2 ชั้น คือ

1) ชั้นสร้างข้อสรุป ได้แก่ การพยายามปรับปรุงระบบจนอยู่ในขั้นสมบูรณ์ในตัว ตามแนวหรือระบบที่ตนเองต้องการ

2) ชั้นกิจนิสัย ได้แก่ การแสดงออกอย่างสม่ำเสมอจนได้รับการยอมรับจากวงการ หรือหมู่คณะว่าเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของเขา ซึ่งเป็นเครื่องแสดงถึงการเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดังนั้น อาจสรุปได้ว่า พัฒนาการทางด้านการเรียนรู้ที่เป็นหลักในการวัดพัฒนาการทางจริยธรรม มีการพัฒนาเป็นลำดับขั้นตอน และทำเป็นประจำจนเกิดเป็นลักษณะนิสัยที่เป็นคุณลักษณะเฉพาะตัวบุคคล ซึ่งคุณลักษณะดังกล่าวอาจเกิดขึ้นได้ในแต่ละคนไม่เท่ากัน ดังนั้นจึงมีแนวคิดในการพัฒนาคุณลักษณะในระดับต่าง ๆ ทั้งในสังคมและสถานศึกษา

2.4 แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์นั้น ได้มีนักวิจัย นักการศึกษา และสถาบันต่าง ๆ เสนอแนวคิดว่าการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ไม่ควรใช้การเพิ่มโปรแกรมหรือกิจกรรมเข้าไปในโรงเรียน หากแต่ควรแปรเปลี่ยนวัฒนธรรมของโรงเรียนในการดำเนินชีวิต (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 2551) ในขณะที่นักการศึกษาท่านอื่น ๆ ได้เสนอให้จัดการเรียนรู้

ให้กับเด็ก โดยจัดเป็น “ศูนย์คุณลักษณะศึกษา” เพื่อการศึกษาและสร้างกิจกรรมต่าง ๆ ที่พัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน แนวคิดดังกล่าวเน้นการพัฒนาการรู้คุณธรรมจริยธรรมทั้งทางสติปัญญา และทางด้านจิตใจของผู้เรียนด้วย

2.4.1 แนวปฏิบัติในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 8 ประการ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ในการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ จำเป็นต้องอาศัยการบริหารจัดการและการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูผู้สอน ครูประจำชั้น ผู้ปกครอง และชุมชนต้องร่วมมือกันปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง จึงต้องพิจารณาถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษากำหนดให้จัดขึ้น แล้วส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งอาจดำเนินการพัฒนาด้วยวิธีการต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ เช่น

1. บูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ กิจกรรมที่สอดแทรกเข้ากับหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนตามปกติ เพื่อพัฒนาคุณลักษณะของเด็กให้ได้เรียนรู้ และพัฒนาตนเองจากกิจกรรมการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองจากกิจกรรมการเรียนรู้หรือประสบการณ์ที่หลากหลาย ได้แก่ กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ การแสดงบทบาทสมมติ กิจกรรมที่เน้นความคิดสร้างสรรค์ และกลยุทธ์ต่าง ๆ ในการแก้ปัญหาความขัดแย้งที่เกิดระหว่างบุคคล

2. จัดในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นการจัดกิจกรรมที่จัดนอกเหนือจากหลักสูตร ไม่ยึดติดกับเนื้อหาวิชา แต่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักสูตรหรือส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน และเป็นกิจกรรมที่ทำอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

3. จัดโครงการเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งต้องจัดให้เป็นประจำเพื่อกระตุ้นให้เกิดการปฏิบัติที่เป็นประจำจนเป็นนิสัย

4. ปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยสอดแทรกในกิจวัตรประจำวัน กิจกรรมดังกล่าวมักเป็นกิจกรรมที่กระตุ้นจิตสำนึกในการพัฒนาตนเอง หรือการให้สัญญากับตนเองหรือสาธารณชนในการพัฒนาตนเอง

การนำคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ไปพัฒนาผู้เรียนให้เกิดประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลนั้น สถานศึกษาต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์อย่างชัดเจน โดยต้องพิจารณาจากนิยาม ตัวชี้วัดพฤติกรรมบ่งชี้ และเกณฑ์การให้คะแนนของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. 2551)

2.4.2 แนวทางการดำเนินการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในระดับ

สถานศึกษา

การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สถานศึกษาควรดำเนินการ โดยคณะกรรมการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษา อาจเป็นชุดเดียวกับคณะกรรมการ ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในกรณีสถานศึกษาขนาดเล็กอาจจะให้ครูผู้สอน ครูประจำชั้น/ ครูที่ปรึกษาเป็นผู้รับผิดชอบในการพัฒนา ทั้งนี้ให้สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการพัฒนาและ ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษา โดยมีหน้าที่ ดังนี้

1. ศึกษานิยาม ความหมาย และพฤติกรรมบ่งชี้ของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทั้ง 8 ประการ
2. วิเคราะห์ตัวชี้วัด และพฤติกรรมบ่งชี้ เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอัน พึงประสงค์แต่ละคุณลักษณะ
3. ศึกษาข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียนรายบุคคลก่อนการพัฒนา เพื่อกำหนดแนวทางการ พัฒนาให้สอดคล้องและเหมาะสมกับพฤติกรรมของผู้เรียน
4. สร้างหรือเลือกเครื่องมือในการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์
5. กำหนดวัตถุประสงค์ และวิธีการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้สอดคล้องกับ พฤติกรรมของผู้เรียนที่ต้องการพัฒนา
6. ดำเนินการพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางที่กำหนดไว้ และประเมินผู้เรียนเป็นระยะ อย่าง ต่อเนื่อง เพื่อตรวจสอบความก้าวหน้า
7. ดำเนินการประเมินผู้เรียนหลังการพัฒนาและสรุปผลการประเมิน
8. รายงานผลการพัฒนาต่อผู้บริหารสถานศึกษา

จากแนวคิดดังกล่าว สรุปได้ว่าการดำเนินการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ครูผู้สอนสามารถใช้เทคนิคและวิธีการที่หลากหลาย เช่น การจัดกิจกรรมต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรม เสริม กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรม จริยธรรม การแสดงบทบาทสมมติ การเล่านิทาน การใช้ สถานการณ์จำลอง หรือจะจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนโดยอาศัยแนวทางการสอนแบบพุทธวิธี เช่น วิธีการคิดแบบโยนิโสมนสิการ เป็นต้น นอกจากนี้ยังสามารถใช้แนวทางของนักวิชาการตะวันตก เช่น การทำความเข้าใจในค่านิยม การพัฒนาจริยธรรม โดยการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม ฯลฯ ก็ได้ ซึ่งในการ วิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ เกิดขึ้นกับผู้เรียน ผู้วิจัยจึงได้เลือกคุณลักษณะอันพึงประสงค์จำนวน 4 ข้อ มาศึกษาและใช้ในการวิจัย ครั้งนี้ ได้แก่ ความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ความมุ่งมั่นในการทำงาน และความซื่อสัตย์สุจริต

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

3.1 งานวิจัยในประเทศ

บุญทอม บุญยรัตน์ (2547) ได้ศึกษาการดำเนินการตามแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินการตามแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

วิโรจน์ วิภาสมงคล (2547) ได้ศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้น ป. 3 และป. 6 โรงเรียนวัดเกาะกลอย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นอยู่ในระดับมาก 2.เปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และด้านความเมตตากรุณา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.5 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

รัตติกาล สุทธิสวัสดิ์กุล (2547) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การสอนแบบโครงการ ผลการวิจัยพบว่า เมื่อใช้กิจกรรมโครงการเข้ามาประกอบการพัฒนาทักษะด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษแล้ว นักเรียนมีทักษะด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษ

สมพิศ พูลเจริญ (2547) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยการใช้โครงการ พบว่า ความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษอยู่ในระดับดี และผู้เรียนมีความพึงพอใจในการเรียนการสอนโดยใช้โครงการ

สุเมตตา งามชัด (2548) ได้ศึกษาผลการสอนภาษาอังกฤษแบบโครงการที่มีต่อความสามารถด้านการคิดของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4) โรงเรียนบ้านหลุบคา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 พบว่า การสอนภาษาอังกฤษแบบโครงการทำให้นักเรียนมีความสามารถในด้านการคิดสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วรนุช กมลรัตน์ (2549) ได้ศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดชัยมงคลที่ใช้สื่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษชุด Projects: Play & Learn. ผู้วิจัยมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบและด้านความร่วมมือในการทำงานในชั้นเรียนวิชาภาษาอังกฤษนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยสื่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษชุด Projects: Play & Learn ผลการศึกษา ปรากฏว่า 1) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบในการทำงานสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความร่วมมือในการทำงานของนักเรียน สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สิริพร ศรีสมวงษ์ (2549) ได้ทำการวิจัยเรื่องการจัดการเรียนรู้แบบโครงการเพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอัสสัมชัญ แผนกประถม ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดการเรียนรู้แบบโครงการสามารถพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 2) การจัดการเรียนรู้แบบโครงการสามารถพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน อันได้แก่ ทักษะการคิด ทักษะการแสวงหาความรู้ คุณลักษณะความรับผิดชอบ คุณลักษณะความร่วมมือสามัคคี คุณลักษณะการกล้าแสดงออกสูงขึ้น

ชนิษฐา นาคน้อย (2550) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยโครงการของที่มีต่อความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ภายหลังจากการจัดการเรียนรู้ด้วยโครงการ นักเรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเพิ่มขึ้น นักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนภาษาอังกฤษ และนักเรียนมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกในการใช้ภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อนงค์ จันโต (2550) ได้ศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ได้ผลการวิจัยดังนี้ 1) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนที่กำหนดโดยโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครมี 21 คุณลักษณะ ซึ่งคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่โรงเรียนส่วนใหญ่กำหนดคือ ความรับผิดชอบรองลงมาคือ มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ ซื่อสัตย์ และมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดีตามลำดับ และ 2) เหตุผลความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่ายๆ กับนักเรียนในโรงเรียนทั่วไปมีระดับเหตุผลอยู่ในระดับก่อนเกณฑ์ชั้นยึดหลักการแสวงหารางวัล ส่วนความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่ายๆ กับนักเรียนในโรงเรียนทั่วไป มีระดับเหตุผลอยู่ในระดับทำตามกฎเกณฑ์ชั้นหลักการทำตามผู้อื่นเห็นชอบ

พิมลพรรณ หิรัญยเอกภาพ (2552) ได้ศึกษาการพัฒนาการคูณแอนิเมชันเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 พบว่า 1) นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) นักเรียนที่เรียนด้วยการคูณแอนิเมชันเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

3.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

วิลเลียม (Williams. 1998) ได้ศึกษาการประเมินผลการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาที่เรียนจากโครงการ ผลการศึกษา คือ นักเรียนมีส่วนร่วมในโครงการ นักเรียนมีโอกาสได้ทำกิจกรรมที่มีจุดมุ่งหมาย และเกี่ยวข้องกับเรื่องที่เรียนอยู่ ทำให้เกิดความเข้าใจได้ดีขึ้น ส่วนในการทดสอบแบบเก่าไม่สามารถวัดประเมินผลการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าวิธีของโครงการ

ทอร์พ (Thorp. 1997: 289) ได้ทำการวิจัยการทดลองใช้โครงการกับนักเรียนมหาวิทยาลัยปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า การให้นักเรียนทำโครงการ ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาการตระหนักรู้ในความรับผิดชอบ ความเชื่อมั่นในตนเอง และการพัฒนาการทางด้านการศึกษาและการเรียนรู้ของนักเรียน โดยภาพรวมการทำโครงการประสบผลสำเร็จ และช่วยลดบทบาทครูให้เป็นผู้ช่วยเหลือ แนะนำเพื่อให้นักเรียนมีการตัดสินใจของตนเอง มีอิสระในการเรียนรู้

คราซิค (Krajcik.1994) กล่าวถึง ผลของการศึกษารูปแบบของการเรียนการสอนแบบโครงการว่า โครงการเป็นการพัฒนาความคิดรวบยอด อีกทั้งส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ โดยเฉพาะทักษะในการทำงานร่วมกัน หรือที่เรียกว่า มนุษย์สัมพันธ์ทางวิชาการของผู้เรียน

การ์ดเนอร์ (Gardner. 1983) ได้พิสูจน์แล้วว่า คนเราจะเรียนรู้ได้ดีที่สุดเมื่อมีการลงมือปฏิบัติจริง การศึกษาภาพกลไกในสมองพบว่าสมองจะทำงานมากขึ้นเมื่อผู้เรียนได้มีการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ท้าทายความอยากรู้อยากเห็น การแก้ปัญหาต้องอาศัยกระบวนการที่หลากหลาย จึงเป็นการส่งเสริมให้ปัญญาเพิ่มพูนขึ้นด้วย ปัญญาที่เกิดจากกระบวนการนี้จะส่งผลให้ชิ้นงานที่ได้มีระดับสูงกว่าเพียงความรู้ความจำเท่านั้น

จากงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น จึงอาจสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบโครงการเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง เกิดทักษะทางความคิด ทักษะทางกาย ซึ่งทักษะเหล่านี้จะนำผู้เรียนไปสู่การเป็นผู้เรียนที่พึ่งตนเองได้

จากแนวคิดการจัดการเรียนการสอนดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิดด้านการสอนแบบโครงการ ของ ฟิลลิปส์, เบอร์วูด และดันฟอร์ด (2544) ที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนโดยองค์รวม (Holistic learner) แนวคิดของวิลเลียม (Williams. 1998) และแนวทางการวัดผลประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2546) มาใช้เป็นแนวทางและหลักในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยประกอบกับสื่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษชุด Projects: Play & Learn (กรมวิชาการ. 2547) มาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในชั้นเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. ระยะเวลาในการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. วิธีดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2553 จำนวน 293 คน ซึ่งจัดชั้นเรียนแบบลดความสามารถ (โรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม. 2553)
2. กลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2553 ได้มาจากการสุ่มแบบเจาะจงจากนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบ 1 ห้องเรียน จำนวน 40 คน

ระยะเวลาในการวิจัย

ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โดยใช้เวลาในการทดลอง 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 คาบ คาบละ 60 นาที จำนวนทั้งสิ้น 18 คาบ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน
2. แบบประเมินพฤติกรรมการผู้เรียน
3. เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์
4. แบบประเมินตนเองของผู้เรียน

วิธีการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ

แผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ เป็นแผนที่ผู้วิจัยได้ยึดหลักการสอนแบบโครงการโดยพิจารณาจากบทความ เอกสารงานวิจัยและหนังสือที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีและหลักการเรียนรู้แบบโครงการ จากหนังสือ โครงการภาษาอังกฤษกับเด็ก ของ ฟิลิป ไตแอน, เบอรวูด ซารา, และเฮเลน ดันฟอร์ด ซึ่งแปลโดย เฉลียวศรี พิบูลชล แนวทางการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ ของ วราภรณ์ ตระกูลสฤษดิ์ หนังสือโครงการภาษาอังกฤษ (Projects) ของไซมอน ไฮเนส (Simon Haines. 2002) ซึ่งแปลและเรียบเรียงโดย มัลลิกา พงศ์ปริตร และศรีภูมิ อัครมาส คู่มือครูสาระการเรียนรู้พื้นฐานภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แบบเรียน Projects : Play & Learn (กรมวิชาการ. 2547) แล้วนำมาจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ แล้วนำเนื้อหาจัดทำแผนการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โครงการรายคาบ คาบละ 60 นาที และกำหนดเนื้อหาทั้งหมด 5 โครงการ ได้แก่

โครงการที่ 1 “Who am I?” Letter

โครงการที่ 2 A Bookmark for Your Buddy

โครงการที่ 3 Our Housework Graph

โครงการที่ 4 A Shop Book

โครงการที่ 5 A Price Book

ซึ่งขั้นตอนในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตร จุดหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตัวชี้วัด สาระมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5) จากการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551

1.2 ศึกษาการสอนตามแนวการสอนแบบโครงการจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.3 ศึกษารายละเอียดเนื้อหาที่จะนำมาจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยพิจารณาจากบทความ เอกสารงานวิจัยและหนังสือที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีและหลักการเรียนรู้แบบโครงการ แล้วนำมาจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 5 โครงการ ตามรายละเอียดดังกล่าวข้างต้น โดยมีขั้นตอนการสอนดังต่อไปนี้

1.3.1 ขั้นก่อนโครงการ (Pre – project stage) เป็นการเตรียมตัวผู้เรียนในด้านภาษา ซึ่งแบ่งเป็น

ก. ชื่นนำเสนอ (Presentation) เป็นขั้นกระตุ้นความสนใจ โดยนำเสนอภาษาในบริบทที่หลากหลาย เช่น เพลง บทพูด เกม นิทาน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษาโดยเฉพาะที่เกี่ยวกับการปฏิบัติโครงการ และเข้าใจความสัมพันธ์ของภาษากับชีวิตจริง รวมทั้งแนะนำทักษะที่จะนำมาใช้ในโครงการ เช่น การสัมภาษณ์ การจดบันทึก อันนำไปสู่การวางแผนและกำหนดขอบเขตของโครงการ และขั้นตอนการทำโครงการ ทักษะทางที่ฝึกฝนในขั้นนี้ คือ การพูด การฟัง

ข. **ขั้นฝึก (Practice)** เป็นการให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาในรูปของกิจกรรมที่สนุกสนาน เพื่อสร้างแรงจูงใจในการเรียน เช่น เกมฝึกภาษา การแสดงบทบาทสมมติ

1.3.2 **ขั้นดำเนินโครงการ (While – project stage)** ขั้นนี้ผู้เรียนจะได้ลงมือปฏิบัติ โดยนำภาษาที่เรียนไปใช้ (Production) บูรณาการกับทักษะและสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ในรูปของกิจกรรมหรือหัวข้อที่มีการกำหนดชิ้นงาน และลำดับการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน โดยผู้เรียนเป็นผู้กระทำการต่าง ๆ ด้วยตนเอง และครูมีบทบาทเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวก ซึ่งผลงานที่นำมาเสนออยู่ในรูปแบบที่หลากหลาย เช่น การแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว การนำเสนอข่าวสารหรือสาระความรู้และนิทานเรื่องเล่า ตามลักษณะของโครงการผ่านทักษะการพูด

1.3.3 **ขั้นหลังโครงการ (Post – project stage)** เป็นขั้นตอนการประเมินผลการปฏิบัติงาน ซึ่งแบ่งเป็น

ก. การประเมินตนเอง ทั้งในส่วนของผู้เรียนและครูผู้สอน โดยผู้เรียนอาจแสดงความรู้สึกและย้อนคิดไตร่ตรอง หรือสะท้อนความคิด (Reflect) เพื่อประเมินและปรับปรุงงานที่ทำไป

ข. การประเมินเพื่อนในช่วงของการประเมินผลโครงการ ทั้งในส่วนของทักษะกระบวนการ (Process) คือ ตั้งแต่เริ่มต้นโครงการ จนกระทั่งสำเร็จโครงการที่วางไว้ โดยใช้เกณฑ์ประเมินเดียวกัน

1.4 นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างเสร็จแล้วไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขและนำมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

2. แบบประเมินพฤติกรรมผู้เรียน

เป็นแบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อบันทึกและประเมินพฤติกรรมผู้เรียนทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน ซึ่ง ณ ที่นี้หมายถึงหลังการทำโครงการย่อยแต่ละชิ้น ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอนต่อไปนี้

2.1 ศึกษาแบบประเมินพฤติกรรมผู้เรียนจากงานวิจัยของ วรนุช กมลรัตน์ (2549: 62-63) ขนิษฐา นาคน้อย (2550) สิริพร ศรีสมวงษ์ (2549) สมุดรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนรายบุคคล ชั้นประถมศึกษาด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (ฝ่ายวิชาการ โรงเรียนวัดจันทร์ ประดิษฐาราม. 2553) คู่มือครูสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษจากสื่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษชุด Projects: Play & Learn ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (กรมวิชาการ. 2546)

2.2 สร้างแบบประเมินพฤติกรรมผู้เรียน บันทึกความถี่ของพฤติกรรม โดยใช้เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

2.3 นำแบบประเมินพฤติกรรมผู้เรียนที่สร้างขึ้นส่งอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไข

3. เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ในการสร้างเกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

3.1 ศึกษาตัวอย่างเกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จากหนังสือแนวทางการพัฒนา การวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2551) งานวิจัยของ วรนุช กมลรัตน์ (2549) สิริพร ศรีสมวงษ์ (2549) และการวัดและประเมินผลจากคู่มือครูสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ Projects: Play & Learn ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของกรมวิชาการ (2546) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ของ พนัท ธาตุทอง (2552)

3.2 สร้างเกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 4 ด้าน

1. คุณลักษณะด้านความซื่อสัตย์
2. คุณลักษณะด้านความมีวินัย
3. คุณลักษณะด้านความใฝ่เรียนรู้
4. คุณลักษณะด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน

พฤติกรรมแสดงออกทั้ง 4 ด้าน ตามที่ระบุในแบบประเมิน ทั้งนี้มีระดับคะแนนการประเมินตามสภาพความเป็นจริง ดังนี้

- 3 หมายถึง ปฏิบัติเป็นประจำ
- 2 หมายถึง ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
- 1 หมายถึง ปฏิบัติน้อย
- 0 หมายถึง มีพฤติกรรมไม่ชัดเจน หรือไม่มีหลักฐานที่น่าเชื่อถือ

3.3 นำเกณฑ์การประเมินคุณลักษณะที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขและนำมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

4. แบบประเมินตนเองของผู้เรียน

เป็นแบบประเมินที่ผู้เรียนใช้ในการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของตนเองในชั่วโมงเรียนภาษาอังกฤษทุกชั่วโมง ในการสร้างแบบประเมินตนเองของผู้เรียนนั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

4.1 ศึกษาแบบประเมินตนเองของ อติกานต์ ทองมาก (2552) รัตติกาล สุทธิสวัสดิ์กุล (2547)

4.2 สร้างแบบประเมินตนเองด้านความซื่อสัตย์ ความมุ่งมั่นในการทำงาน ความมีวินัย และความใฝ่เรียนรู้

4.3 นำแบบประเมินตนเองที่สร้างขึ้นส่งอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขและนำมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

วิธีดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ครูผู้สอนดำเนินการวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนด้วยแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 4 ด้าน คือ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความใฝ่เรียนรู้ และด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน ก่อนทำการทดลอง

2. นักเรียนประเมินตนเองคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนด้วยแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 4 ด้าน คือ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความใฝ่เรียนรู้ และด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน ก่อนทำการทดลอง

3. ดำเนินการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 คาบ เป็นเวลา 18 คาบ และให้นักเรียนทำโครงงานทั้งหมด 5 โครงงาน โดยครูบันทึกพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน และให้นักเรียนประเมินตนเองด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์หลังเสร็จโครงงานแต่ละโครงงาน ในระหว่างนักเรียนประเมินตนเอง ครูตีความเกณฑ์การประเมินแต่ละข้อให้สอดคล้องกับการทำโครงงานแต่ละโครงงาน และให้นักเรียนประเมินตนเองไปพร้อมกัน

4. เมื่อทดลองครบ 6 สัปดาห์แล้ว นำผลคะแนนจากการบันทึกพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์และแบบประเมินตนเองของนักเรียนที่ได้มาจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

1. แปลความหมายค่าเฉลี่ย โดยใช้ความหมายของค่าเฉลี่ยเกณฑ์การประเมินคุณลักษณะดังต่อไปนี้

คะแนน	2.5 – 3.0	ระดับคุณภาพ	ดีเยี่ยม	(3)
คะแนน	1.5 – 2.4	ระดับคุณภาพ	ดี	(2)
คะแนน	1.0 – 1.4	ระดับคุณภาพ	ผ่าน	(1)
คะแนน	0 – 0.9	ระดับคุณภาพ	ไม่ผ่าน	(0)

2. เปรียบเทียบระดับคะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนก่อน และหลังการทดลอง หลังจากแปลความหมายของค่าเฉลี่ยที่ได้จากแบบบันทึกพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และแบบประเมินตนเองด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการทดสอบ (โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS) มีดังนี้

1. คะแนนเฉลี่ย (Means)
2. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. ทดสอบค่าที (t-test แบบ Dependent Samples) ซึ่งใช้ทดสอบสมมุติฐานในการวิจัย
4. ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของแต่ละโครงงานโดยด้วย One-Way ANOVA

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในชั้นเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม ได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 4 ด้านของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานโดยครูประเมิน

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบระดับคะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 4 ด้านของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานโดยครูประเมิน

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบระดับคะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน ทั้ง 5 โครงงาน โดยครูประเมิน

ตอนที่ 4 ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 4 ด้านของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานโดยนักเรียนประเมินตนเอง

ตอนที่ 5 การเปรียบเทียบระดับคะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 5 ด้านของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานโดยนักเรียนประเมินตนเอง

ตอนที่ 6 การเปรียบเทียบระดับคะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน ทั้ง 5 โครงงาน โดยนักเรียนประเมินตนเอง

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความใฝ่เรียนรู้ ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน โดยแต่ละคุณลักษณะกำหนดเป็น 4 ระดับ โดยใช้ความหมายของค่าเฉลี่ยเกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดังต่อไปนี้

คะแนน	2.50 – 3.00	ระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ดีเยี่ยม	(3)
คะแนน	1.50 – 2.49	ระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ดี	(2)
คะแนน	1.00 – 1.49	ระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่าน	(1)
คะแนน	0 – 0.99	ระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ไม่ผ่าน	(0)

ตอนที่ 1 ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 4 ด้านของนักเรียนก่อนและหลังเรียนแบบโครงงานโดยครูประเมิน

ผู้วิจัยได้ทำการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนก่อนและหลังทดลองแต่ละโครงงาน ดังนี้

1. ก่อนการทดลองผู้วิจัยได้บันทึกคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนด้วยแบบสังเกตพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความ มี

วินัย ด้านความไม่เรียบร้อย ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน และนำผลการบันทึกดังกล่าวมาวิเคราะห์ โดยใช้เกณฑ์คุณลักษณะอันพึงประสงค์มาใช้ ผลปรากฏดังตาราง 2

ตาราง 2 ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 4 ด้านของนักเรียนก่อนเรียนแบบ
โครงการโดยครูประเมิน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์	
	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
ด้านความซื่อสัตย์		
1.ประพฤติตนด้วยความซื่อตรง	2.10	ดี
2.ไม่นำสิ่งของของเพื่อนมาเป็นของตนเอง	2.05	ดี
3.ไม่ลอกผลงานเพื่อน	1.68	ดี
4.ไม่พูดโกหก	1.95	ดี
รวมด้านความซื่อสัตย์	1.94	ดี
ด้านความมีวินัย		
5.ปฏิบัติตามข้อตกลงของห้องเรียน	1.85	ดี
6.เข้าเรียนตรงตามเวลา	1.90	ดี
7.ส่งงานก่อนหรือตรงตามเวลานัดหมาย	1.68	ดี
8.จัดทำชิ้นงานด้วยความเป็นระเบียบเรียบร้อย	1.63	ดี
รวมด้านความมีวินัย	1.76	ดี
ด้านความไม่เรียบร้อย		
9.ตั้งใจเรียน แสดงความคิดเห็นในเรื่องที่เรียน	1.80	ดี
10.มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย	1.90	ดี
11.ใช้เทคโนโลยีเพื่อหาคำตอบและความรู้	1.95	ดี
12.สรุปและแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อนด้วยความเต็มใจ	2.03	ดี
รวมด้านความไม่เรียบร้อย	1.92	ดี
ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน		
13.กระตือรือร้นต่องานที่ได้รับมอบหมาย	1.85	ดี
14.ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ	1.83	ดี
15.รู้จักปรับปรุงและพัฒนาการทำงานของตนเอง	1.83	ดี
16.พากเพียรทำงานจนประสบผลสำเร็จตามที่กำหนด	1.85	ดี
รวมด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน	1.84	ดี
รวม	1.87	ดี

จากตาราง 2 ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทั้ง 4 ด้าน ของนักเรียนก่อนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานโดยครูประเมิน พบว่า ระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียนโดยเฉลี่ยทุกด้าน อยู่ในระดับดี ค่าเฉลี่ยรวมทั้ง 4 ด้าน เท่ากับ 1.87 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านความซื่อสัตย์ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 1.94 รองลงมา คือ ด้านความใฝ่เรียน รู้มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 1.92 ด้าน ความมุ่งมั่นในการทำงาน มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 1.84 และต่ำที่สุด คือ ด้านความมีวินัย มีค่าเฉลี่ย 1.76

2. หลังทดลองจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน ผู้วิจัยได้บันทึกผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จากนั้นนำผลการบันทึกมาวิเคราะห์ข้อมูล ผลปรากฏดังตาราง 3

ตาราง 3 ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 4 ด้านของนักเรียนหลังเรียนแบบโครงงานโดยครูประเมิน จำแนกตามโครงงาน 5 โครงงาน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เฉลี่ยแต่ละโครงงาน					ค่า เฉลี่ย	ความ หมาย
	1	2	3	4	5		
ด้านความซื่อสัตย์							
1.ประพฤติตนด้วยความซื่อตรง	2.38	2.60	2.53	2.58	2.65	2.55	ดีมาก
2.ไม่นำสิ่งของของเพื่อนมาเป็นของ ตนเอง	2.33	2.53	2.48	2.65	2.68	2.53	ดีมาก
3.ไม่ลอกผลงานเพื่อน	1.93	1.90	2.15	2.08	2.15	2.04	ดี
4.ไม่พูดโกหก	2.15	2.25	2.28	2.33	2.40	2.28	ดี
รวมด้านความซื่อสัตย์	2.19	2.32	2.36	2.41	2.47	2.35	ดี
ด้านความมีวินัย							
5.ปฏิบัติตามข้อตกลงของห้องเรียน	2.20	2.20	2.25	2.25	2.33	2.25	ดี
6.เข้าเรียนตรงตามเวลา	2.25	2.35	2.30	2.38	2.38	2.33	ดี
7.ส่งงานก่อนหรือตรงตามเวลานัด หมาย	2.08	2.18	2.18	2.15	2.30	2.18	ดี
8.จัดทำชิ้นงานด้วยความเป็นระเบียบ เรียบร้อย	2.15	2.15	2.13	2.18	2.25	2.17	ดี
รวมด้านความมีวินัย	2.17	2.22	2.21	2.24	2.31	2.23	ดี

ตาราง 3 (ต่อ)

คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เฉลี่ยแต่ละโครงการ					ค่า เฉลี่ย	ความ หมาย
	1	2	3	4	5		
ด้านความใฝ่เรียนรู้							
9.ตั้งใจเรียน แสดงความคิดเห็นในเรื่องที่เรียน	2.05	2.08	2.23	2.18	2.25	2.16	ดี
10.มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย	2.15	2.18	2.23	2.23	2.33	2.22	ดี
11.ใช้เทคโนโลยีเพื่อหาคำตอบและความรู้	2.33	2.45	2.53	2.60	2.63	2.51	ดีมาก
12.สรุปและแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อนด้วยความเต็มใจ	2.05	2.15	2.23	2.25	2.33	2.20	ดี
รวมด้านความใฝ่เรียนรู้	2.14	2.21	2.30	2.31	2.38	2.27	ดี
ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน							
13.กระตือรือร้นต่องานที่ได้รับมอบหมาย	2.23	2.30	2.20	2.38	2.43	2.31	ดี
14.ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ	2.00	2.08	2.05	2.13	2.23	2.10	ดี
15.รู้จักปรับปรุงและพัฒนาการทำงานของตนเอง	1.88	2.08	2.08	2.23	2.28	2.11	ดี
16.พากเพียรทำงานจนประสบผลสำเร็จตามที่กำหนด	2.03	2.15	2.15	2.15	2.33	2.16	ดี
รวมด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน	2.03	2.15	2.12	2.22	2.31	2.17	ดี

จากตาราง 3 ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 4 ด้าน ของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้แบบโครงการโดยครูประเมิน ทั้ง 5 โครงการ พบว่า ระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียน ค่าเฉลี่ยทุกด้าน อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านความซื่อสัตย์ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.35 รองลงมา คือ ด้านความใฝ่เรียนรู้มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.27 ด้าน ความมีวินัย มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.23 และต่ำที่สุด คือ ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน มีค่าเฉลี่ย 2.17

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 4 ด้านของนักเรียนก่อนและหลังเรียนแบบโครงการโดยครูประเมิน

ผู้วิจัยได้นำผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 4 ด้านของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบโครงการโดยครูประเมินมาเปรียบเทียบปรากฏผลดังตาราง 4

ตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 4 ด้านของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบโครงการโดยครูประเมิน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ก่อนทดลอง		หลังทดลอง	
	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
ด้านความซื่อสัตย์				
1.ประพฤติตนด้วยความซื่อตรง	2.10	ดี	2.55	ดีมาก
2.ไม่นำสิ่งของของเพื่อนมาเป็นของตนเอง	2.05	ดี	2.53	ดีมาก
3.ไม่ลอกผลงานเพื่อน	1.68	ดี	2.04	ดี
4.ไม่พูดโกหก	1.95	ดี	2.28	ดี
รวมด้านความซื่อสัตย์	1.94	ดี	2.35	ดี
ด้านความมีวินัย				
5.ปฏิบัติตามข้อตกลงของห้องเรียน	1.85	ดี	2.25	ดี
6.เข้าเรียนตรงตามเวลา	1.90	ดี	2.33	ดี
7.ส่งงานก่อนหรือตรงตามเวลานัดหมาย	1.68	ดี	2.18	ดี
8.จัดทำชิ้นงานด้วยความเป็นระเบียบเรียบร้อย	1.63	ดี	2.17	ดี
รวมด้านความมีวินัย	1.76	ดี	2.23	ดี

ตาราง 4 (ต่อ)

คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ก่อนทดลอง		หลังทดลอง	
	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
ด้านความใฝ่เรียนรู้				
9.ตั้งใจเรียน แสดงความคิดเห็นในเรื่องที่เรียน	1.80	ดี	2.16	ดี
10.มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย	1.90	ดี	2.22	ดี
11.ใช้เทคโนโลยีเพื่อหาคำตอบและความรู้	1.95	ดี	2.51	ดีมาก
12.สรุปและแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อนด้วยความเต็มใจ	2.03	ดี	2.20	ดี
รวมด้านความใฝ่เรียนรู้	1.92	ดี	2.27	ดี
ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน				
13.กระตือรือร้นต่องานที่ได้รับมอบหมาย	1.85	ดี	2.31	ดี
14.ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ	1.83	ดี	2.10	ดี
15.รู้จักปรับปรุงและพัฒนาการทำงานของตนเอง	1.83	ดี	2.11	ดี
16.พากเพียรทำงานจนประสบผลสำเร็จตามที่กำหนด	1.85	ดี	2.16	ดี
รวมด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน	1.84	ดี	2.17	ดี
รวมทั้ง 4 ด้าน	1.87	ดี	2.25	ดี

จากตาราง 4 เห็นได้ว่าการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทั้ง 4 ด้าน ของนักเรียนก่อนและหลังเรียนแบบโครงการโดยครูประเมิน มีค่าเฉลี่ยคะแนนประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพิ่มขึ้นทุกคุณลักษณะ เพื่อตรวจสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยผู้วิจัยจึงนำผลไปทดสอบด้วย t-test ผลปรากฏดังตาราง 5

ตาราง 5 การเปรียบเทียบผลต่างของผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียนก่อน และหลังเรียนแบบโครงการโดยครูประเมิน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์	\bar{X}	S.D.	t
ก่อนทดลอง	1.87		
		0.20	12.47*
หลังทดลอง	2.25		

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 5 แสดงให้เห็นว่าค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ก่อนและหลังการทดลองเรียนแบบโครงการ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 2.25 สูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งคะแนนเฉลี่ย 1.87 ($t=12.47^*$, $S.D.=0.20$)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบระดับคะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนรายโครงการ ทั้ง 5 โครงการ โดยครูประเมิน

ผู้วิจัยได้นำผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทั้ง 4 ด้านของนักเรียนที่บันทึกไว้หลังการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ ทั้ง 5 โครงการ โดยครูประเมินมาเปรียบเทียบปรากฏผลดังตาราง 6

ตาราง 6 ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ หลังการจัดการเรียนรู้แบบโครงการทั้ง 5 โครงการ โดยครูประเมิน

โครงการ	กลุ่มตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความหมาย
โครงการ 1	40	2.13	.27	ดี
โครงการ 2	40	2.23	.25	ดี
โครงการ 3	40	2.25	.28	ดี
โครงการ 4	40	2.29	.26	ดี
โครงการ 5	40	2.37	.27	ดี
รวม	40	2.25	.28	ดี

จากตาราง เห็นได้ว่าค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนทุกโครงการ อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยรวม 2.25 เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยแต่ละโครงการว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ ผู้วิจัยจึงนำไปทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยสถิติ ANOVA ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตาราง 7

ตาราง 7 การเปรียบเทียบผลต่างของคะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ หลังการทดลอง
ระหว่างโครงการ ทั้ง 5 โครงการโดยครูประเมิน

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ระหว่างโครงการ	1.198	4	.299	4.182	.003**
ภายในโครงการ	13.963	195	.072		
รวม	15.161	199			

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 7 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย พบว่า ค่าเฉลี่ยของโครงการมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้นจึงนำวิเคราะห์รายคู่เพื่อหาว่ามีโครงการใดแตกต่างกันบ้าง ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตาราง 8 ดังนี้

ตาราง 8 การเปรียบเทียบรายคู่ผลต่างของคะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ หลังการเรียน
แบบโครงการ โดยครูประเมิน

โครงการ (I)	โครงการ (J)	Mean Difference (I-J)	Sig.	95% Confidence Interval	
				Lower Bound	Upper Bound
โครงการ 1	โครงการ 2	-0.091	0.682	-0.277	0.095
	โครงการ 3	-0.113	0.475	-0.299	0.074
	โครงการ 4	-0.159	0.136	-0.345	0.027
	โครงการ 5	-0.234**	0.005	-0.420	-0.048
โครงการ 2	โครงการ 3	-0.022	0.998	-0.208	0.164
	โครงการ 4	-0.069	0.858	-0.255	0.117
	โครงการ 5	-0.144	0.221	-0.330	0.042
โครงการ 3	โครงการ 4	-0.047	0.961	-0.233	0.139
	โครงการ 5	-0.122	0.389	-0.308	0.064
โครงการ 4	โครงการ 5	-0.075	0.814	-0.261	0.111

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 8 เป็นการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ คะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของแต่ละโครงการ พบว่า มีเพียงคู่เดียวที่มีความแตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ โครงการที่ 5 มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าโครงการที่ 1 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 4 ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 4 ด้านของนักเรียนก่อนการจัดการเรียนรู้แบบโครงการโดยนักเรียนประเมินตนเอง

ผู้วิจัยได้ให้นักเรียนทำแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของตนเองก่อนและหลังทดลองแต่ละโครงการ ดังนี้

1. ก่อนการทดลองผู้วิจัยให้นักเรียนได้ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้วยแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของตนเอง ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความใฝ่เรียนรู้ ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน ผลปรากฏดังตาราง 9

ตาราง 9 ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 4 ด้านของนักเรียนก่อนการจัดการเรียนรู้แบบโครงการโดยนักเรียนประเมินตนเอง

คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์	
	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
ด้านความซื่อสัตย์		
1. ฉันทำงานด้วยตัวเอง ไม่ลอกงานเพื่อน	1.88	ดี
2. ฉันพูดความจริงกับครูและเพื่อน ๆ เสมอ	1.90	ดี
3. ฉันไม่นำสิ่งของของเพื่อนมาเป็นของตนเอง	1.83	ดี
4. ฉันประพฤติตนต่อผู้อื่นด้วยความจริงใจทั้งต่อหน้าและลับหลัง	1.78	ดี
รวมด้านความซื่อสัตย์	1.85	ดี
ด้านความมีวินัย		
5. ฉันปฏิบัติตามข้อตกลงในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ	1.85	ดี
6. ฉันส่งงานทุกครั้งและส่งตรงเวลาเสมอ	1.76	ดี
7. ฉันเข้าเรียนวิชาภาษาอังกฤษตรงเวลาเสมอ	2.10	ดี
8. ฉันทำงานด้วยความเป็นระเบียบเรียบร้อย	1.78	ดี
รวมด้านความมีวินัย	1.87	ดี

ตาราง 9 (ต่อ)

คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์	
	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
ด้านความใฝ่เรียนรู้		
9. ฉันตั้งใจเรียนและหาแหล่งอ้างอิงเพื่อแสวงหาความรู้	1.83	ดี
10. ฉันมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยความเต็มใจ	2.10	ดี
11. ฉันสามารถค้นคว้าหาคำตอบในวิชาภาษาอังกฤษ	1.73	ดี
12. ฉันแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อนอยู่เสมอ	2.00	ดี
รวมด้านความใฝ่เรียนรู้	1.91	ดี
ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน		
13. ฉันทำงานด้วยความเต็มใจ	2.20	ดี
14. ฉันตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเอาใจใส่	2.22	ดี
15. ฉันรู้จักปรับปรุงการทำงานของตนเองเมื่อพบข้อผิดพลาด	2.12	ดี
16. ฉันพยายามทำชิ้นงานจนกระทั่งงานสำเร็จลุล่วง	2.20	ดี
รวมด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน	2.18	ดี
รวม	1.95	ดี

จากตาราง 9 ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทั้ง 4 ด้าน ของนักเรียนก่อนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานโดยนักเรียนประเมิน พบว่า ระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียนโดยภาพรวมทุกด้าน อยู่ในระดับดี ค่าเฉลี่ยรวมทั้ง 4 ด้าน เท่ากับ 1.95 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน มีค่าเฉลี่ย 2.18 รองลงมา คือ ด้านความใฝ่เรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 1.91 ด้านความมีวินัย มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 1.87 และต่ำที่สุด คือ ด้านความซื่อสัตย์ มีค่าเฉลี่ย 1.85

2. หลังทดลองจัดการเรียนรู้แบบโครงงานทุกโครงการ ผู้วิจัยได้ให้นักเรียนทำแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้วยตนเอง หลังปฏิบัติโครงการทั้ง 5 โครงการ ผลการประเมินปรากฏดังตาราง 10

ตาราง 10 ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 4 ด้านของนักเรียนหลังเรียนแบบ
โครงการโดยนักเรียนประเมินตนเอง จำแนกตามโครงการ 5 โครงการ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เฉลี่ยแต่ละโครงการ					ค่า เฉลี่ย	ความ หมาย
	1	2	3	4	5		
ด้านความซื่อสัตย์							
1. ฉันทำงานด้วยตัวเอง ไม่ลอกงานเพื่อน	1.98	2.07	2.12	2.17	2.24	2.12	ดี
2. ฉันพูดความจริงกับครูและเพื่อน ๆ เสมอ	2.02	2.12	2.22	2.12	2.20	2.14	ดี
3. ฉันไม่นำสิ่งของของเพื่อนมาเป็นของตนเอง	2.17	2.29	2.27	2.29	2.34	2.27	ดี
4. ฉันประพฤติตนต่อผู้อื่นด้วยความจริงใจทั้งต่อหน้าและลับหลัง	1.98	2.07	2.12	2.12	2.24	2.11	ดี
รวมด้านความซื่อสัตย์	2.04	2.14	2.18	2.18	2.26	2.16	ดี
ด้านความมีวินัย							
5. ฉันปฏิบัติตามข้อตกลงในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ	1.98	2.05	2.20	2.17	2.37	2.15	ดี
6. ฉันส่งงานทุกครั้งและส่งตรงเวลาเสมอ	1.85	1.95	2.05	2.02	2.20	2.01	ดี
7. ฉันเข้าเรียนวิชาภาษาอังกฤษตรงเวลาเสมอ	2.66	2.66	2.63	2.68	2.66	2.66	ดีมาก
8. ฉันทำงานด้วยความเป็นระเบียบเรียบร้อย	1.83	1.90	2.02	2.12	2.20	2.01	ดี
รวมด้านความมีวินัย	2.08	2.14	2.23	2.25	2.35	2.21	ดี
ด้านความใฝ่เรียนรู้							
9. ฉันตั้งใจเรียนและหาแหล่งอ้างอิงเพื่อแสวงหาความรู้	1.83	1.88	2.10	2.10	2.22	2.02	ดี
10. ฉันมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนภาษาอังกฤษด้วยความเต็มใจ	2.22	2.24	2.32	2.32	2.41	2.30	ดี

ตาราง 10 (ต่อ)

คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เฉลี่ยแต่ละโครงการ					ค่า เฉลี่ย	ความ หมาย
	1	2	3	4	5		
11. ฉันสามารถค้นคว้าหาคำตอบใน วิชาภาษาอังกฤษ	1.80	1.95	2.20	2.05	2.17	2.03	ดี
12. ฉันแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อนอยู่ เสมอ	2.17	2.20	2.34	2.37	2.29	2.27	ดี
รวมด้านความใฝ่เรียนรู้	2.01	2.07	2.24	2.21	2.27	2.16	ดี
ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน							
13. ฉันทำงานด้วยความเต็มใจ	2.32	2.32	2.44	2.49	2.51	2.41	ดี
14. ฉันตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมาย ด้วยความเอาใจใส่	2.29	2.34	2.41	2.49	2.51	2.41	ดี
15. ฉันรู้จักปรับปรุงการทำงานของ ตนเองเมื่อพบข้อผิดพลาด	2.22	2.29	2.39	2.46	2.41	2.36	ดี
16. ฉันพยายามทำชิ้นงานจนกระทั่ง งานสำเร็จจุล่วง	2.37	2.56	2.59	2.54	2.59	2.53	ดีมาก
รวมด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน	2.30	2.38	2.46	2.49	2.51	2.43	ดี

จากตาราง 10 ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทั้ง 4 ด้าน ของนักเรียนหลังการ
จัดการเรียนรู้แบบโครงการโดยนักเรียนประเมินตนเอง ทั้ง 5 โครงการ พบว่า ระดับคุณลักษณะ
อันพึงประสงค์ ของนักเรียน โดยภาพรวมทุกด้าน อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ย
สูงที่สุด คือ ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.43 รองลงมา คือ ด้าน ความมีวินัย มี
ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.21 และต่ำที่สุด คือ ด้านความซื่อสัตย์ มีค่าเฉลี่ย 2.17 ซึ่งเท่ากับ ด้านความใฝ่
เรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.16

**ตอนที่ 5 การเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 4 ด้านของนักเรียนก่อนและ
หลังเรียนแบบโครงการโดยนักเรียนประเมินตนเอง**

ผู้วิจัยได้นำผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทั้ง 4 ด้านของนักเรียนก่อนและหลังการ
จัดการเรียนรู้แบบโครงการโดยนักเรียนประเมินตนเองมาเปรียบเทียบปรากฏผลดังตาราง 11

ตาราง 11 ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 4 ด้าน ก่อนและหลังการแบบ
โครงการโดยนักเรียนประเมินตนเอง

คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ก่อนทดลอง		หลังทดลอง	
	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
ด้านความซื่อสัตย์				
1. ฉันทำงานด้วยตัวเอง ไม่ลอกงานเพื่อน	1.88	ดี	2.12	ดี
2. ฉันพูดความจริงกับครูและเพื่อนเสมอ	1.90	ดี	2.14	ดี
3. ฉันไม่นำสิ่งของของเพื่อนมาเป็นของตนเอง	1.83	ดี	2.27	ดี
4. ฉันประพฤติตนต่อผู้อื่นด้วยความจริงใจทั้งต่อหน้าและลับหลัง	1.78	ดี	2.11	ดี
รวมด้านความซื่อสัตย์	1.85	ดี	2.16	ดี
ด้านความมีวินัย				
5. ฉันปฏิบัติตามข้อตกลงในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ	1.85	ดี	2.15	ดี
6. ฉันส่งงานทุกครั้งและส่งตรงเวลาเสมอ	1.76	ดี	2.01	ดี
7. ฉันเข้าเรียนวิชาภาษาอังกฤษตรงเวลาเสมอ	2.10	ดี	2.66	ดี
8. ฉันทำงานด้วยความเป็นระเบียบเรียบร้อย	1.78	ดี	2.01	ดี
รวมด้านความมีวินัย	1.87	ดี	2.21	ดี
ด้านความใฝ่เรียนรู้				
9. ฉันตั้งใจเรียนและหาแหล่งอ้างอิงเพื่อแสวงหาความรู้	1.83	ดี	2.02	ดี
10. ฉันมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนภาษาอังกฤษด้วยความเต็มใจ	2.10	ดี	2.30	ดี

ตาราง 11 (ต่อ)

คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ก่อนทดลอง		หลังทดลอง	
	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
11. ฉันสามารถค้นคว้าหาคำตอบในวิชาภาษาอังกฤษ	1.73	ดี	2.03	ดี
12. ฉันแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อน	2.00	ดี	2.27	ดี
รวมด้านความใฝ่เรียนรู้	1.91	ดี	2.16	ดี
ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน				
13. ฉันทำงานด้วยความเต็มใจ	2.20	ดี	2.41	ดี
14. ฉันตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเอาใจใส่	2.22	ดี	2.41	ดี
15. ฉันรู้จักปรับปรุงการทำงานของตนเองเมื่อพบข้อผิดพลาด	2.12	ดี	2.36	ดี
16. ฉันพยายามทำชิ้นงานจนกระทั่งงานสำเร็จลุล่วง	2.20	ดี	2.53	ดีมาก
รวมด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน	2.18	ดี	2.43	ดี
รวม	1.95	ดี	2.24	ดี

จากตาราง 11 เห็นได้ว่าการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทั้ง 4 ด้านของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานโดยนักเรียนประเมินตนเอง มีค่าเฉลี่ยคะแนนประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพิ่มขึ้นทุกคุณลักษณะ เพื่อตรวจสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยผู้วิจัยจึงนำผลไปทดสอบด้วย t-test ผลปรากฏดังตาราง 12

ตาราง 12 การเปรียบเทียบผลต่างของผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียนก่อนและหลังเรียนแบบโครงงานโดยนักเรียนประเมินตนเอง

คุณลักษณะอันพึงประสงค์	\bar{X}	S.D.	t
ก่อนเรียน	1.95		
		0.15	12.65**
หลังเรียน	2.24		

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 12 แสดงให้เห็นว่าค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ก่อนและหลังการทดลองเรียนแบบโครงการ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 2.24 สูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งคะแนนเฉลี่ย 1.95 ($t=12.65^{**}$, $S.D.=0.15$)

ตอนที่ 6 การเปรียบเทียบระดับคะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนรายโครงการ ทั้ง 5 โครงการ โดยนักเรียนประเมินตนเอง

ผู้วิจัยได้นำผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทั้ง 4 ด้านของนักเรียนที่บันทึกไว้หลังการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ ทั้ง 5 โครงการ โดยนักเรียนประเมินตนเองมาเปรียบเทียบ ปรากฏผลดังตาราง 13

ตาราง 13 ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ หลังการเรียนแบบโครงการ ทั้ง 5 โครงการ โดยนักเรียนประเมินตนเอง

โครงการ	กลุ่มตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความหมาย
โครงการ 1	40	2.16	0.31	ดี
โครงการ 2	40	2.02	0.30	ดี
โครงการ 3	40	2.12	0.24	ดี
โครงการ 4	40	2.13	0.27	ดี
โครงการ 5	40	2.19	0.30	ดี
รวม	40	2.08	0.30	ดี

จากตารางที่ 13 เห็นได้ว่าค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนทุกโครงการ อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยรวม 2.25 เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยแต่ละโครงการว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ ผู้วิจัยจึงนำไปทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยสถิติ ANOVA ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตาราง 14

ตาราง 14 การเปรียบเทียบผลต่างของคะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ หลังการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน ทั้ง 5 โครงงานโดยนักเรียนประเมินตนเอง

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ระหว่างโครงงาน	1.52	4	0.38	4.68**	0.001
ภายในโครงงาน	15.86	195	0.081		
รวม	17.38	199			

จากตาราง 14 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย พบว่า ค่าเฉลี่ยของโครงงานมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อนำวิเคราะห์รายคู่เพื่อหาว่ามีโครงงานใดแตกต่างกันบ้าง ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตาราง 15

ตาราง 15 การเปรียบเทียบรายคู่ผลต่างของคะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ หลังการเรียนแบบโครงงาน โดยนักเรียนประเมินตนเอง

โครงงาน (I)	โครงงาน (J)	Mean Difference (I-J)	Sig.	95% Confidence Interval	
				Lower Bound	Upper Bound
โครงงาน 1	โครงงาน 2	-0.078	0.826	-0.276	0.120
	โครงงาน 3	-0.175	0.115	-0.373	0.023
	โครงงาน 4	-0.181	0.093	-0.380	0.017
	โครงงาน 5	-0.248**	0.005	-0.447	-0.050
โครงงาน 2	โครงงาน 3	-0.097	0.680	-0.295	0.101
	โครงงาน 4	-0.103	0.625	-0.301	0.095
	โครงงาน 5	-0.170	0.134	-0.369	0.028
โครงงาน 3	โครงงาน 4	-0.006	1.000	-0.205	0.192
	โครงงาน 5	-0.073	0.856	-0.272	0.125
โครงงาน 4	โครงงาน 5	-0.067	0.892	-0.265	0.131

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 15 เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ คะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของแต่ละโครงการ พบว่า มีเพียงคู่เดียวที่มีความแตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ โครงการที่ 5 มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าโครงการที่ 1

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม ซึ่งสรุปสาระสำคัญและผลการค้นคว้าได้ดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์ ความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ และความมุ่งมั่นในการทำงาน ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังจากการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน ในชั้นเรียนภาษาอังกฤษ
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังจากการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน ในชั้นเรียนภาษาอังกฤษ
3. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังจากการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน ในชั้นเรียนภาษาอังกฤษ โดยจำแนกตามโครงงาน

สมมติฐานในการวิจัย

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2553 จำนวน 7 ห้องเรียน ซึ่งจัดชั้นเรียนแบบคละความสามารถ รวมทั้งสิ้น 293 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2553 ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจงจากนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบ 1 ห้องเรียน จำนวน 40 คน

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

ใช้เนื้อหาในสื่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษชุด Projects: Play & Learn ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (กรมวิชาการ. 2546) โดยคัดเลือกมา 3 บท ดังนี้

บทที่ 1 Our Guest

บทที่ 2 Our Free time

บทที่ 6 To Market

และคัดเลือกโครงการเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนจำนวน 5 โครงการ ได้แก่

โครงการที่ 1 “Who am I?” Letter

โครงการที่ 2 A Bookmark for Your Buddy

โครงการที่ 3 Our Housework Graph

โครงการที่ 4 A Shop Book

โครงการที่ 5 A Price Book

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ
2. แบบประเมินพฤติกรรมผู้เรียน
3. เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์
4. แบบประเมินตนเองของผู้เรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ครูผู้สอนดำเนินการวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนด้วยแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 4 ด้าน คือ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความใฝ่เรียนรู้ และด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน ก่อนทำการทดลอง
2. นักเรียนประเมินตนเองคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนด้วยแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 4 ด้าน คือ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความใฝ่เรียนรู้ และด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน ก่อนทำการทดลอง
3. ดำเนินการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงการเป็นเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 คาบ เป็นเวลา 18 คาบ และให้นักเรียนทำโครงการทั้งหมด 5 โครงการ โดยครูบันทึกพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน และให้นักเรียนประเมินตนเองด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์หลังเสร็จโครงการแต่ละโครงการ ในระหว่างนักเรียนประเมินตนเอง ครูตีความรายการการประเมินแต่ละข้อให้สอดคล้องกับการทำโครงการแต่ละโครงการ และให้นักเรียนประเมินตนเองไปพร้อมกัน

4. เมื่อทดลองครบ 6 สัปดาห์แล้ว นำผลจากการบันทึกพฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์และแบบประเมินตนเองของนักเรียนที่ได้มาจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์จากผลประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โดยจำแนกเป็นจากการประเมินของครูและนักเรียน และจำแนกเป็นประเมินก่อนและหลังการทดลอง ด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต

2. เปรียบเทียบระดับพฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนก่อนและหลังการทดลอง ด้วยสถิติ t-test แบบ Dependent Samples

3. เปรียบเทียบระดับพฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนหลังทดลองระหว่างโครงการ ทั้ง 5 โครงการ ด้วยสถิติ One Way ANOVA

สรุปผลการวิจัย

1. พฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์ ความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ และความมุ่งมั่นในการทำงาน ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบโครงการในชั้นเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ทุกด้าน อยู่ในระดับดี โดยค่าเฉลี่ยหลังการจัดการเรียนรู้แบบโครงการสูงกว่าก่อนเรียน

2. พฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์หลังการจัดการเรียนรู้แบบโครงการในชั้นเรียนวิชาภาษาอังกฤษในทุกด้าน ซึ่งประเมินโดยครู สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. พฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์หลังการจัดการเรียนรู้แบบโครงการในชั้นเรียนวิชาภาษาอังกฤษในทุกด้าน ซึ่งประเมินโดยนักเรียน สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของโครงการทั้ง 5 โครงการ พบว่ามีเพียง 2 โครงการ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยโครงการที่ 5 มีคะแนนสูงกว่าโครงการที่ 1

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาของการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร พบว่า การจัดการเรียนรู้แบบโครงการในชั้นเรียนภาษาอังกฤษ ส่งผลให้หลังการทดลอง นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทุกด้าน คือ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ความ

ไฝ่เรียนรู้ และด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน สูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ นั้น สามารถอภิปรายได้ 2 ประเด็นดังต่อไปนี้

1. การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานมีกระบวนการที่เอื้อให้ผู้เรียนรู้ได้ปฏิบัติจริงตามขั้นตอน เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองตามเงื่อนไข สู่การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 4 ด้าน โดยมีประเด็นอภิปราย ดังนี้

1.1 ด้านความซื่อสัตย์

พฤติกรรมที่บ่งบอกถึงคุณลักษณะด้านความซื่อสัตย์สุจริตนั้น หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในความถูกต้อง ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเองและผู้อื่นทั้งทางกาย วาจา ใจ โดยมีพฤติกรรมที่เป็นตัวบ่งชี้ได้แก่ 1) ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเองทั้งทางกาย วาจา ใจ โดยการให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริง ปฏิบัติตนโดยคำนึงถึงความถูกต้อง ละอาย และเกรงกลัวต่อการกระทำผิด และปฏิบัติตามคำมั่นสัญญา 2) ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อผู้อื่นทั้งทางกาย วาจา โดยการไม่ถือเอาสิ่งของหรือผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง ปฏิบัติตนต่อผู้อื่นด้วยความซื่อตรง และไม่หาประโยชน์ในทางที่ไม่ถูกต้อง

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล แม้ว่าผลจะปรากฏว่า นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์จัดอยู่ในระดับดีทั้งก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ แต่เมื่อวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยพบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองเท่ากับ 2.35 อยู่ในระดับสูงกว่าสูงกว่าก่อนทดลองที่มีค่าเฉลี่ยกับ 1.94 ทั้งนี้เพราะกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานมีกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์ เช่น ก่อนเริ่มปฏิบัติโครงงาน มีการตกลงกติกาบางอย่างที่จำเป็น เช่น แบ่งหน้าที่ปฏิบัติงาน เก็บของให้เรียบร้อยหลังทำงานเสร็จ เป็นต้น ซึ่งนักเรียนต้องปฏิบัติตามกติกาที่วางไว้เพื่อให้สามารถดำเนินกิจกรรมได้อย่างราบรื่น นอกจากนี้ในระหว่างการดำเนินโครงงาน นักเรียนจำเป็นต้องนำอุปกรณ์มาประกอบการทำกิจกรรม แต่อาจจะมีนักเรียนบางคนที่ไม่ได้นำอุปกรณ์มา ซึ่งจากการสังเกตพบว่า นักเรียนเหล่านั้นจะขอเพื่อน ไม่หยิบฉวยโดยไม่ขออนุญาตเจ้าของก่อน ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักเรียนมีความซื่อสัตย์ นอกจากนี้ชิ้นงานที่กำหนดให้ในแต่ละโครงงานนั้น เป็นชิ้นงานที่มีการใช้ภาษาร่วมกับการใช้ความคิดสร้างสรรค์ของแต่ละคน ดังนั้นในขั้นหลังโครงงาน เมื่อมีการประเมินตนเองและประเมินเพื่อน และมีการแลกเปลี่ยนงาน ตรวจสอบงานของเพื่อน จากการสังเกตพฤติกรรมพบว่า นักเรียนประเมินตนเองและประเมินเพื่อนด้วยความซื่อสัตย์ ให้ข้อมูลที่เป็นจริง นอกจากนี้จากการที่นักเรียนต้องปฏิบัติงานทั้งเดี่ยวและงานกลุ่ม ซึ่งแต่ละชิ้นงานนั้น เจ้าของผลงานต้องการให้มีความแตกต่างอย่างสร้างสรรค์ จึงทำให้ไม่มีการลอกผลงานของเพื่อน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงพัฒนาการคุณลักษณะด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรณัฐ กมลรัตน์ (2549: 47-49) ที่ศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดชัยมงคลที่ใช้สื่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษชุด Projects: Play & Learn ผลปรากฏว่านักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

1.2 ด้านความมีวินัย

จากแนวทางการพัฒนาการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้ระบุไว้ว่า มีวินัย หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในข้อตกลง กฎเกณฑ์ และระเบียบข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม โดยมีตัวบ่งชี้พฤติกรรมได้แก่ ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียนและสังคม ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และรับผิดชอบในการทำงาน

การสอนแบบโครงงานนับเป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนยึดมั่นในข้อตกลง กฎเกณฑ์ ข้อบังคับของห้องเรียนหรือสังคม ฝึกให้ผู้เรียนรู้จักตัดสินใจเลือกและรับผิดชอบต่องานด้วยตนเอง ผู้เรียนจะต้องรู้จักการกำกับตนเองซึ่งเป็นการฝึกความมีวินัยตั้งแต่การเข้าเรียน การส่งงานตามเวลาที่กำหนด รวมถึงการเก็บชิ้นงานของโครงงาน ชิ้นงานโครงงานทั้งหมดจะต้องมีการจัดเก็บให้เรียบร้อยในรูปของแฟ้มสะสมงาน (Portfolio) หรือแฟ้มที่เน้นกระบวนการ เพื่อให้สามารถนำไปใช้เมื่อต้องการซึ่งส่งผลให้เกิดเป็นการฝึกทักษะการจัดการระบบการเรียนรู้ของตนเองด้วย (เบอร์ก, โฟการ์ตีเบลเกรด. 2546 อ้างอิงจาก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2548) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า แม้ว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยจัดอยู่ในระดับดีทั้งก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ แต่เมื่อดูคะแนนเฉลี่ยปรากฏว่า คะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองเท่ากับ 2.23 อยู่ในระดับสูงกว่าสูงกว่าก่อนทดลองที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.76 ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับผลการประเมินที่นักเรียนประเมินตนเองในด้านความมีวินัยหลังการทดลอง ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองเท่ากับ 2.21 อยู่ในระดับสูงกว่าก่อนทดลองที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.87 จากการสังเกตของผู้วิจัยสามารถกล่าวได้ว่านักเรียนได้เรียนรู้ด้วยโครงงาน ส่งผลให้นักเรียนมีวินัยสูงขึ้น เช่น นักเรียนส่งงานตรงเวลามากขึ้น รู้จักปรับปรุงพัฒนาผลงานมากขึ้น ดังเห็นได้จากการปฏิบัติโครงงานที่ 3 Our Housework Graph ที่กำหนดให้ผู้เรียนได้สอบถามเพื่อนเรื่องการทำงานบ้าน ผู้เรียนแต่ละกลุ่มต้องแสดงข้อมูลความก้าวหน้าของการสอบถาม และรวบรวมสถิติ ปรากฏว่า ผู้เรียนแต่ละกลุ่มสามารถแสดงข้อมูลดังกล่าวตามเวลาที่กำหนดไว้แต่แรก และเมื่อถึงขั้นตอนการทำกราฟหรือแผนภูมิแสดงสถิติ หลาย ๆ กลุ่มได้พัฒนาการนำเสนอข้อมูลเป็นแผนภูมิอย่างหลากหลาย ปรับปรุงแผนภูมิเมื่อได้รับคำแนะนำหรือได้รับข้อคิดเห็นจากครูหรือเพื่อน เช่น เมื่อเพื่อนในกลุ่มเห็นว่าแผนภูมิของกลุ่มตนเอง มีการนำเสนอข้อมูลในรูปแบบแผนภูมิแท่งเหมือนกับอีกกลุ่ม จึงได้เสนอแนะให้ทำแผนภูมิเป็นรูปวงกลม ซึ่งทุกคนในกลุ่มก็เห็นด้วย และต่างก็ช่วยกันวาดแผนภูมิวงกลมออกมาใหม่อย่างสวยงาม และส่งงานตรงตามเวลาที่กำหนด แสดงว่าการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานส่งผลให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมมากขึ้น ซึ่งตรงกับคำกล่าวของ ฟิลลิป, เบอรวูด; และตันฟอร์ด (2544: 14-16) ที่ว่าการทำโครงงานฝึกให้ผู้เรียนรู้จักตัดสินใจเลือกและรับผิดชอบต่องานด้วยตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริพร ศรีสมวงษ์ (2549: 58) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่องการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียน

อัสสัมชัญ แผนกประถม ผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนรู้แบบโครงการสามารถพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ด้านความรับผิดชอบสูงขึ้นด้วย และงานวิจัยของสุริยาจันทร์เนียม (2541: 56) ที่พบว่า จากการเรียนการสอนโดยวิชาภาษาอังกฤษกับโครงการกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เป็นระยะเวลา 1 ภาคเรียนการศึกษา นักเรียนมีคุณลักษณะด้านความรับผิดชอบในการทำงานสูงขึ้นตามลำดับ

1.3 ด้านความใฝ่เรียนรู้

จากแนวทางการพัฒนา การวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้ระบุไว้ว่า ความใฝ่เรียนรู้ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนอย่างสม่ำเสมอ ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถ่ายทอด เผยแพร่ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

การสอนด้วยรูปแบบโครงการเป็นการสอนที่ผู้เรียนต้องศึกษาสืบค้นลงลึกในเรื่องที่ผู้เรียนสนใจ โดยผู้เรียนต้องเป็นผู้ลงมือปฏิบัติจริงและมีส่วนร่วมตั้งแต่ก่อนลงมือปฏิบัติจนถึงการประเมินผล โดยสืบค้นข้อมูลเพื่อหาคำตอบจากคำถามของตนเอง ภายใต้การช่วยเหลือ แนะนำ โดยการอำนวยความสะดวกและสนับสนุนจากผู้สอน การที่จะทำงานแต่ละชิ้นให้สำเร็จผู้เรียนต้องมีความตั้งใจ มีความเพียรพยายามในการทำงานให้สำเร็จและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนอย่างสม่ำเสมอ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ (กรมวิชาการ. 2546) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า พฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนจากผลการประเมินของครู อยู่ในระดับดีโดยคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองเท่ากับ 2.27 อยู่ในระดับสูงกว่าสูงกว่าก่อนทดลองที่มีค่าเฉลี่ยที่ 1.92 เป็นไปในทิศทางเดียวกับกับผลการประเมินตนเองของนักเรียนซึ่งพบว่า มีคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองที่ 2.16 อยู่ในระดับสูงกว่าสูงกว่าก่อนทดลองที่มีค่าเฉลี่ย 1.91 สอดคล้องกับผลจากการสังเกตของผู้วิจัยขณะที่นักเรียนทำกิจกรรมโครงการ พบว่านักเรียนมีพัฒนาการเรื่องการใช้เทคโนโลยีในการแสวงหาข้อมูลมาใช้ประกอบการทำโครงการ โดยเห็นได้จากชิ้นงานที่มีการใช้เทคโนโลยีมาจัดการในการสร้างชิ้นงาน โดยเฉพาะโครงการที่ 5 A Shop Book ซึ่งนักเรียนแสดงพฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความใฝ่เรียนรู้ค่อนข้างสูง โดยพบว่า ผู้เรียนมีการศึกษาข้อมูลจากแหล่งต่างๆ โดยสืบค้นข้อมูลราคาสินค้าจากร้านสะดวกซื้อ นิตยสาร ใบปลิว หรือแม้กระทั่งไปสอบถามจากแม่ครัวในโรงเรียน และแม่ค้าในตลาด รวมทั้งจากโฆษณาทางโทรทัศน์ และเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องมาสร้างเป็นชิ้นงาน A Price Book และ A Shop Book ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการทำโครงการทำให้นักเรียนได้รู้จักค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย มีการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม แล้วนำมาบันทึกไว้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จงจิตร เลิศวัฒนาพร (2551) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยกิจกรรมโครงการภาษาอังกฤษประกอบการประเมินตามสภาพจริง พบว่า นักเรียนมีทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมโครงการภาษาอังกฤษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ

มีทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองสูงขึ้น และตรงกับงานวิจัยของซนิษฐา นาคน้อย (2550: 50-53) ซึ่งได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานที่มีต่อความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ กำแพงเพชร พบว่า นักเรียนมีความพยายามในการเรียนมากขึ้นเพื่อให้ประสบผลสำเร็จในในโครงงาน จึงอาจกล่าวได้ว่า โครงงานทำให้ผู้เรียนมีการศึกษาหาความรู้ในเรื่องที่จะทำจากแหล่งความรู้ที่หลากหลาย ส่งผลให้นักเรียนได้รับการพัฒนาด้านการใฝ่เรียนรู้ (ทิตนา แคมมณี. 2551: 140)

1.4 ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน

พฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน ได้แก่ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้สำเร็จ ปรับปรุงและพัฒนาการทำงานด้วยตนเอง ทุ่มเททำงาน อดทน ไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน พยายามแก้ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานให้สำเร็จ และชื่นชมผลงานด้วยความภาคภูมิใจ

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า พฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมุ่งมั่นในการทำงานของนักเรียนซึ่งประเมินโดยครูหลังทดลองสูงกว่าก่อนทดลอง โดยนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองเท่ากับ 2.17 อยู่ในระดับสูงกว่าสูงวก่อนทดลองที่มีค่าเฉลี่ยกับ 1.84 ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับกับผลการประเมินตนเองของนักเรียน ที่มีคะแนนเฉลี่ยด้านความมุ่งมั่นในการทำงานหลังการทดลองเท่ากับ 2.43 อยู่ในระดับสูงกว่าสูงวก่อนทดลองที่มีค่าเฉลี่ย 2.18 ทั้งนี้เป็นเพราะการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงาน มีลักษณะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เป็นขั้นตอนที่ส่งเสริมให้ผู้จัดทำโครงงานมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานทุกขั้นตอนด้วยตัวเอง ทำให้ผู้เรียนเห็นคุณประโยชน์ของสิ่งที่รับรู้ ตัวอย่างเช่นจากการทำโครงงานเรื่อง Our Housework Graph นักเรียนทุกกลุ่มจะต้องพยายามสอบถามพฤติกรรมการทำงานบ้านของเพื่อนแต่ละคนในห้องว่ามีความถี่ในการปฏิบัติมากน้อยเพียงใด แล้วนำมาทำเป็นกราฟในรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อนำเสนอหน้าชั้นเรียนและจัดเป็นนิทรรศการ และเนื่องจากการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานนั้นเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้นำเสนอผลงานนั่นเอง ทำให้สามารถสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้และการทำงานให้ผู้เรียนส่งผลต่อความใส่ใจ ความกระตือรือร้นและความอดทนในการแสวงหาความรู้ การศึกษาความรู้ และการใช้ความรู้ (ทิตนา แคมมณี. 2551: 139) นอกจากนี้ จากการสังเกตพฤติกรรมการทำงานของนักเรียนในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรมโครงงานแต่ละโครงงาน พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ได้พยายามทำงานที่ตนได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่และพยายามที่จะปรับปรุงผลงานของตนให้ดีขึ้น ซึ่งจากคะแนนเฉลี่ยของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมุ่งมั่นในการทำงานหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนทุกข้อ โดยเฉพาะความกระตือรือร้นต่องานที่ได้รับมอบหมายที่มีค่าเฉลี่ยก่อนการทดลองเพียงแค่ 1.85 แต่หลังจากการทดลองพบว่ามีค่าเฉลี่ยถึง 2.31 แสดงว่าการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานส่งผลให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยวิลเลียม (Williams. 1998) ที่ได้ศึกษาการประเมินผลการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาที่เรียนจากโครงงาน ซึ่งพบว่า นักเรียนมีส่วนร่วมในโครงงาน มีโอกาสได้ทำกิจกรรมที่มีจุดมุ่งหมาย

และเกี่ยวข้องกับเรื่องที่เรียนอยู่ ทำให้เกิดความเข้าใจได้ดีขึ้น และสามารถวัดประเมินผลการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อติกานต์ ทองมาก (2552: 73) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องการใช้วิธีการสอนภาษาอังกฤษจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษ และทักษะการคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านควนสวรรค์ จังหวัดตรัง พบว่า นักเรียนมีพัฒนาการด้านทักษะการแก้ปัญหาในการทำงานดีขึ้นตามลำดับ

นอกจากนี้ ผลจากการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ ระดับพฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้วยสถิติ One Way Anova พบว่า โครงงานที่ 1 และ โครงงานที่ 5 มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากระยะเวลาในการปฏิบัติโครงงานจากโครงงานที่ 1 จนกระทั่งถึงโครงงานที่ 5 ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ รู้จักช่วยเหลือตนเองและผู้อื่น ไขว่คว้าหาความรู้ด้วยตนเอง สามารถปรับปรุงพฤติกรรมต่าง ๆ ในทางที่ดีขึ้น สอดคล้องกับคำกล่าวของ วัฒนา มัคคสมัน (2550: 25) ที่ว่า เด็กต้องได้ปฏิบัติกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจและความต้องการของตน มีโอกาสที่จะทำงานทั้งลำพัง และทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อที่จะได้พบกับทั้งความสำเร็จและความล้มเหลวในการค้นหาคำตอบ สร้างองค์ความรู้ขึ้นมาด้วยตนเองอย่างเป็นกระบวนการ สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ของ การ์ดเนอร์ (Gardner. 1983) ซึ่งกล่าวว่า คนเราจะเรียนรู้ได้ดีที่สุดเมื่อมีการลงมือปฏิบัติจริง

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวข้างต้น อาจสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานในชั้นเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ทำให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ และความมุ่งมั่นในการทำงาน สูงขึ้นทุกด้าน ทั้งนี้เนื่องจาก การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานนั้น เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีกระบวนการ มีขั้นตอน ที่ทำให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถ ทำทหายความคิด นอกจากนั้นความรู้ ความสามารถต่าง ๆ ที่มีอยู่ในตัวผู้เรียนจะถูกกระตุ้นให้ได้แสดงออกอย่างเต็มที่ และการเรียนรู้แบบโครงงานยังช่วยส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนได้อีกด้วย (วารภรณ์ ตระกูลสถิตย์. 2551: 6)

2. ลักษณะของโครงงาน นอกจากกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานจะช่วยพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนดังที่กล่าวไว้ในตอนต้นแล้ว ลักษณะของโครงงานเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โดยมีประเด็นอภิปราย ดังนี้

ผู้เรียนในวัยประถมศึกษาตอนปลาย เป็นวัยที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ในการทำงาน เป็นช่วงเวลาที่ให้ความสนใจกับการเป็นที่ยอมรับของเพื่อนวัยเดียวกันและสมาชิกของกลุ่มเพื่อน อยากให้คุณครูและเพื่อนยอมรับและให้คำชื่นชม อยากนำเสนอผลงานด้วยความคิดสร้างสรรค์ โดดเด่นและไม่เหมือนใคร จึงมักจะใช้พลังงานของตนไปทำกิจกรรมที่สร้างสรรค์ ดังนั้นผู้เรียนจึงเต็มใจที่จะทำตามมาตรฐานของกลุ่ม ทั้งในด้านการแต่งกาย คำพูด และพฤติกรรม (ประณต คำฉิม: 2554. ออนไลน์)

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกโครงงานที่มีลักษณะเป็นโครงงานที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติร่วมกันกับเพื่อนในกลุ่ม โดยการปรึกษาหารือ ร่วมกันคิดหาข้อมูล แล้วร่วมกันสร้างสรรค์ผลงานหรือชิ้นงานด้วยรูปแบบต่าง ๆ และนำเสนอผลงานด้วยตนเองอย่างหลากหลาย ซึ่ง

ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ รับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย กระตือรือร้นและตั้งใจที่จะปฏิบัติ
ชิ้นงานนั้น ๆ อย่างเต็มที่

จากการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน พบว่าโครงการที่ผู้เรียนตั้งใจปฏิบัติมากที่สุดคือ
โครงการ A Price Book ซึ่งเป็นโครงการที่มีลักษณะการสำรวจโดยผู้เรียนต้องไปสำรวจข้อมูลราคา
สินค้าชนิดต่าง ๆ จากแหล่งหมวดหมู่ จัดทำเป็นสมุดราคาสินค้า ซึ่งจากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า
ผู้เรียนได้มีการพูดคุยกันในกลุ่ม เพื่อตกลงกันว่าจะเริ่มต้นหาข้อมูลสินค้าจากแหล่งเรียนรู้ใด เช่น ถ้า
หากจะไปหาข้อมูลราคาสินค้าที่ตลาดสด จะไปกันกี่คน ใครสามารถไปได้บ้างและไปเวลาไหน หรือถ้า
หากจะไปขอใบปลิวราคาสินค้าจะขอได้จากที่ใด ส่วนใครที่มีคอมพิวเตอร์อยู่ที่บ้านก็นัดเพื่อนไป
ค้นคว้าหาข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต แล้วนำข้อมูลกลับมารวมกันในกลุ่ม มีการแบ่งหน้าที่กันอย่างชัดเจน
ซึ่งหลังจากที่ได้ข้อมูลกลับมาแล้ว พบว่าในขณะที่ผู้เรียนกำลังตรวจสอบและจัดหมวดหมู่สินค้าอยู่นั้น
สมาชิกในกลุ่มก็ได้เล่าถึงวิธีการ รวมไปถึงประสบการณ์ในการไปถามราคาสินค้าจากผู้ขาย การไปขอ
ใบปลิวจากร้านค้า การไปค้นหาจากนิตยสาร การเดินสำรวจในร้านสะดวกซื้อ ซึ่งในบางครั้งอาจจะมี
อุปสรรคบ้าง แต่หลาย ๆ คนก็สามารถนำข้อมูลกลับมาให้กลุ่มตนเองได้ หลังจากทำชิ้นงานเสร็จแล้ว
ผู้เรียนต้องนำเสนอผลงานที่ได้จัดทำ ด้วยการเล่าเรื่องราวเป็นภาษาอังกฤษให้รุ่นน้องได้ฟัง จึงทำให้
สมาชิกในกลุ่มต้องตกลงกันเพื่อหาข้อมูลให้ได้ว่าสมาชิกคนใดบ้างจะรับผิดชอบการเล่าเรื่องราวใน
ครั้งนี้ ซึ่งก่อนที่จะถึงเวลาปฏิบัติจริง พบว่าผู้เรียนในแต่ละกลุ่มได้มีการนัดหมายกันในเวลาพัก
กลางวัน หรือหลังเลิกเรียนบ้าง เพื่อซักซ้อมและนำไปฝึกฝนเพื่อให้เกิดความคล่องแคล่วและถูกต้อง
ชัดเจน และมีการนำเสนอที่หลากหลายรูปแบบและน่าสนใจยิ่งขึ้น เช่น มีเกมคำถามประกอบการ
นำเสนอ จัดหาพิธีกรมาดำเนินรายการอีกด้วย

สำหรับโครงการที่มีลักษณะเป็นโครงการที่ให้ผลผลิตหรือชิ้นงานนั้น เป็นการนำความรู้ที่มี
อยู่มาประดิษฐ์หรือสร้างสิ่งใหม่ ๆ ขึ้นมา และในส่วนของโครงการที่ 1 A “Who am I?” Letter และ
โครงการที่ 2 A Bookmark for Your Buddy ซึ่งเป็นโครงการที่ให้ผลผลิตหรือชิ้นงาน ผู้เรียนได้ปฏิบัติ
กิจกรรมด้วยการเขียนจดหมายหาบัดดี้ โดยไม่รู้ตัว ส่งจดหมายสั้น ๆ เพื่อแสดงความห่วงใยบัดดี้
ของตนเอง และจัดทำที่คั่นหนังสือเพื่อแสดงความขอบคุณ โดยใช้รูปแบบการเขียนที่ได้เรียนมาแล้ว
จากการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนพบว่า ในช่วงต้นของโครงการผู้เรียนมีความกระตือรือร้นที่จะ
เขียน เกิดความตื่นเต้น อยากที่จะรู้ว่าบัดดี้ของตนเป็นใคร แต่บางคนก็ไม่กระตือรือร้นเลย เพราะ
ไม่ได้รับการตอบรับ หรือปฏิเสธตอบสนองจากบัดดี้ของตนเลย ทำให้ผู้เรียนบางคนเกิดความเฉื่อย
ชา ซึ่งแตกต่างจากโครงการที่ผู้เรียนได้เดินออกไปสำรวจข้อมูลด้วยตนเอง ทั้งสำรวจจากสถานที่นอก
โรงเรียน เช่น ตลาดสด ร้านค้า หรือแม้กระทั่งห้างสรรพสินค้า ผู้เรียนได้เคลื่อนไหวร่างกายโดยการ
สัมภาษณ์ สอบถาม มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนหลาย ๆ คน ดังนั้นถ้าหากกิจกรรมโครงการลักษณะ
ดังกล่าวทำให้ผู้เรียนไม่กระตือรือร้นหรือเกิดความเฉื่อยชา ก็ควรที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียนทุกคนได้ตอบ
เพื่อน โดยใช้วิธีการต่าง ๆ เช่น บอกกติกาในการปฏิบัติกิจกรรมให้ทุกคนได้เข้าใจตั้งแต่เริ่มต้น โดย
แจ้งให้ผู้เรียนทราบว่า ในตอนท้ายโครงการมีการนำผลงานของทุกคนมาจัดแสดง รวมทั้งสอบถาม
หน้าชั้นเรียนว่าใครยังไม่ได้รับจดหมายจากบัดดี้ของตนบ้าง หรืออาจมีการนำจดหมายหรือที่คั่น

หนังสือมาแสดงหน้าห้อง หรือจัดทำเป็นนิทรรศการเล็ก ๆ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ชื่นชมผลงานของกันและกัน และมีความภาคภูมิใจในงานที่ทำ ซึ่งจะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนผลิตชิ้นงานมากขึ้น

จากข้อมูลดังกล่าว จะเห็นว่าโครงการประเภทสำรวจและรวบรวมข้อมูลนั้นเหมาะกับ ผู้เรียนในระดับประถมศึกษามากกว่าโครงการประเภทให้ผลผลิตหรือชิ้นงาน เนื่องจากผู้เรียนชอบ ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่หลากหลาย ทำทลายความคิด และนำมาสู่การ สร้างสรรค์ผลงานตามจินตนาการอันหลากหลาย และชอบปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มมากกว่าปฏิบัติกิจกรรม เดี่ยว สอดคล้องกับผลการวิจัยของอดิกานต์ ทองมาก (2552: 75) ที่พบว่าหลังจากผู้เรียนได้รับการ จัดการเรียนรู้แบบโครงการ ผู้เรียนชอบการทำงานเป็นกลุ่ม สนุกสนานกับการค้นคว้าหาข้อมูล เช่น กิจกรรมโครงการ Young Guide ซึ่งเป็นโครงการประเภทสำรวจและรวบรวมข้อมูล

อาจกล่าวได้ว่าโครงการในงานวิจัยครั้งนี้ทั้งประเภทสำรวจ และประเภทผลิตชิ้นงาน เป็น โครงการที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกการใช้กระบวนการคิดระดับสูง รู้จักวางแผน วิเคราะห์ สังเคราะห์ และคิดประดิษฐ์ เป็นการสร้างสรรค์เพื่อให้เกิดชิ้นงานที่ดีที่สุด ผู้เรียนร่วมมือทำงาน มีการ จัดทำชิ้นงานได้อย่างหลากหลาย ตามจินตนาการ ตามความคิดสร้างสรรค์ โดยไม่มีการ ลอกเลียนแบบเพื่อน เช่นในการจัดการเรียนรู้โครงการที่ 3 Our Homework Graph ผู้เรียนต้อง สำรวจสถิติการทำงานบ้านของเพื่อน โดยใช้บทสนทนาที่ได้เรียนมาแล้ว โดยถามจากเพื่อนจริง ๆ ไม่ มีการเดาสุ่มข้อมูลแล้วนำมาทำเป็นกราฟ พบว่า ผู้เรียนแต่ละกลุ่มจัดทำกราฟไม่เหมือนกัน บางกลุ่ม จัดทำแผนภูมิแท่ง บางกลุ่มจัดทำกราฟแบบวงกลม บางกลุ่มจัดทำด้วยแผนภูมิรูปภาพ พยายาม สร้างสรรค์ผลงานของตนให้โดดเด่นกว่ากลุ่มอื่น ๆ สอดคล้องกับคำกล่าวของ พิลลิป; เบอรวูด; และ ดันฟอร์ด (2544) ที่ว่า โครงการเป็นกิจกรรมที่พัฒนาผู้เรียนทุกด้าน ไม่ได้เน้นที่การสอนภาษาเท่านั้น แต่ยังสอนให้ผู้เรียนเกิดทักษะทางปัญญา เช่น การอ่าน การตั้งสมมุติฐาน และการวางแผน ทักษะ ทางกาย เช่น การวาดภาพ และการเขียน ทักษะทางสังคม เช่นการทำงานร่วมกัน และการพึ่งตนเอง ของผู้เรียนอีกด้วย ซึ่งได้แก่ การรู้จักหาทางทำงานให้สำเร็จ การรู้จักหาข้อมูล การประเมินผลงานที่ ได้ เป็นต้น

จากข้อมูลที่กล่าว อาจสรุปได้ว่าการจัดการเรียนรู้แบบโครงการในชั้นเรียนภาษาอังกฤษ ซึ่งมีการวางแผนการปฏิบัติงานเป็นขั้นตอนอย่างชัดเจนต่อเนื่อง ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วิชา ภาษาอังกฤษตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียน ได้ฝึกใช้ภาษาในสถานการณ์จริง ส่งเสริม ให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความมี วินัย ความใฝ่เรียนรู้ และความมุ่งมั่นในการทำงาน สูงขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุริยา จันทร์ เนียม (2541: 19-20) ที่พบว่า โครงการภาษาอังกฤษช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการปฏิบัติงาน มีวิธีการทำงานอย่างเป็นระบบ ทำงานตามแผนที่วางไว้ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักการทำงาน เป็นกลุ่ม และสอดคล้องกับ จิราภรณ์ ศิริทวี (2542: 35) ที่ได้กล่าวไว้ว่าสิ่งที่นักเรียนจะได้รับจาก การศึกษาด้วยโครงการ คือ ความรู้ กระบวนการ ทักษะการแสวงหาความรู้ ความสามารถในการ ถ่ายโยงความรู้ เจตคติที่ดีต่อการศึกษา และคุณสมบัติทางบวกอื่น ๆ ได้แก่ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความมีวินัย ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกับผู้อื่น ฯลฯ ซึ่งตรงกับคำ

กล่าวของ วราภรณ์ ตระกูลสฤษดิ์ (2551: 6-7) ที่ว่า การเรียนรู้แบบโครงการยังช่วยส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม เช่น ความขยัน ความประหยัด ความซื่อสัตย์ และค่านิยมอื่น ๆ เกิดขึ้นอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ในการจัดการเรียนรู้แบบโครงการครั้งนี้ สามารถพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนด้านความซื่อสัตย์ ความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ และความมุ่งมั่นในการทำงาน สมควรที่จะนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ และระดับชั้นอื่น ๆ ด้วย เพื่อให้นักเรียนได้เกิดกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไปด้วย สอดคล้องกับความต้องการในการจัดการศึกษาที่ต้องการพัฒนาให้นักเรียนเกิดทักษะการเรียนรู้จริง

1.2 การส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 4 ด้าน ผู้สอนจะต้องคอยชี้แนะพฤติกรรมให้นักเรียนก่อนในช่วงแรกอย่างใกล้ชิด ทั้งในการทำงานเดี่ยวและทำงานกลุ่ม เพื่อให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมที่เหมาะสม เช่น การรู้จักแบ่งปันสิ่งของ การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การยอมรับความผิดพลาดที่เกิดขึ้น

1.3 จากการวิจัยพบว่าผู้เรียนแต่ละกลุ่มมีความกระตือรือร้นที่จะสร้างสรรค์และนำเสนอผลงานให้โดดเด่นกว่ากลุ่มอื่น ๆ ดังนั้นผู้สอนควรมีรางวัล หรือเกียรติบัตรให้กับผู้เรียน เช่น รางวัลผู้รับผิดชอบงานดีเด่น รางวัลผลงานดีเด่น รางวัลผู้ที่มีความประพฤติดี เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดภาคภูมิใจในตนเอง และมีกำลังใจในการพัฒนาตนเองต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ

2.2 ศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนด้านอื่น ๆ ที่สอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนรู้

2.3 เปรียบเทียบวิธีการสอนแบบโครงการและวิธีการสอนใหม่ๆ ที่มุ่งพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และใช้ระยะเวลาที่ยาวกว่านี้

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2546). แบบฝึกหัดสาระการเรียนรู้พื้นฐานภาษาอังกฤษ ชุดการเรียนรู้ภาษา
ภาษาอังกฤษ ชุด *Projects: Play & Learn* ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มสาระ
ภาษาต่างประเทศ. กรุงเทพฯ: อรุณสกาลาดพร้าว.
- _____. (2546). คู่มือครูสาระการเรียนรู้พื้นฐานภาษาอังกฤษ ชุดการเรียนรู้ภาษาภาษาอังกฤษ
ชุด *Projects: Play & Learn* ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ.
กรุงเทพฯ: อรุณสกาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). *ศักยภาพของเด็กไทย*. กรุงเทพฯ: อรุณสกาลาดพร้าว
- _____. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*.
กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- _____. (2548). *รายงานการศึกษาคุณลักษณะเด็กไทยอันพึงประสงค์*. กรุงเทพฯ: อรุณสกา
ลาดพร้าว.
- กลุ่มส่งเสริมการเรียนการสอนและประเมินผล. (2548). *การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์รับส่ง
สินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.)
- กศยา แสงเดช. (2545). การสอนแบบโครงงานในงานวิจัยในชั้นเรียน. หน้า 84. ม.ป.พ.
- _____. (2545). *ภาษาอังกฤษภาคปฏิบัติ สำหรับครูประถม*. กรุงเทพฯ: แม็ค.
- ขนิษฐา นาคน้อย. (2550). *การศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ด้วยโครงงานที่มีต่อความสามารถ
ในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียน
เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ กำแพงเพชร. ปรินญานิพนธ์ (การสอนภาษา
อังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ)*. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เครือข่ายการพัฒนาเยาวชนไทย-จีน. (2552). *การศึกษาไทย*. สืบค้นเมื่อ 18 พฤศจิกายน 2552,
จาก http://sinothai.youth.cn/jyzt/g/200709/t20070921_593868.html
- ฉันทิ ธาตุทอง. (2552). *การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้น
พื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: เพชรเกษมการพิมพ์.
- จงจิตร เลิศวัฒนาพร. (2551). *การพัฒนาทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยกิจกรรมโครงงานภาษาอังกฤษประกอบการประเมินตามสภาพ
จริง. ปรินญานิพนธ์ (กศ.ม.)* กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- จิราภรณ์ ศิริทวี. (2542). *โครงการทางเลือกใหม่ของการสร้างปัญญาชน*. วารสารวิชาการ. 2(8):
35 – 37.

- ถวัลย์ มาศจรัส และ มณี เรืองขำ. (2549). *แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโครงการ (Project)*. กรุงเทพฯ: บริษัท สำนักพิมพ์ธารอักษร จำกัด.
- ทศนา แชมมณี. (2545). *รูปแบบการเรียนการสอนที่หลากหลาย*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2551). *ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ พิมพ์ครั้งที่ 7*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พรณี หงส์พันธ์. (2546). *การศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนกีฬาจังหวัดขอนแก่น*. ปรินญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. (สังคมศึกษา) ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- พิศเพลิน เขียวหวาน และคณะ. (2546). *เอกสารประกอบการฝึกอบรมหลักสูตรการวัดประเมินผล คุณธรรม จริยธรรม ตาม พ.ร.บ. 2542*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- พิมลพรรณ หิรัญเอกภาพ. (2552). *การพัฒนาการคุ้นเคยนิเมชันเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 1*. ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต (เทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสารการศึกษา) พิษณุโลก: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.
- ฟิลิป ไตแอน, เบอร์ดูต ซารา, และเฮเลน ดันฟอร์ด. (2544). *โครงการภาษาอังกฤษกับเด็ก (Projects With Young Learners)*. แปลโดย เฉลียวศรี พิบูลชล. กรุงเทพฯ: หน้าต่างสู่โลกกว้าง.
- บุรชัย ศิริมหาสาร. (2547). *การออกแบบหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ*. กรุงเทพฯ: บริษัท บ็อค พอยท์ จำกัด.
- ประภัสสร เผือกคเชนทร์. (2548). *คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนระดับประถมศึกษาตามความคิดเห็นของชุมชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. ปรินญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. (การบริหารการศึกษา) ปทุมธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. ถ่ายเอกสาร.
- บุญทอม บุญรัตน์. (2547). *การศึกษาดำเนินการตามแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2*. ปรินญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. (การบริหารการศึกษา) สุรินทร์: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์. ถ่ายเอกสาร.
- รวีวรรณ ชินะตระกูล. (2542). *การทำวิจัยทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: บริษัท ที.พี.พรินท์ จำกัด.

- รัตติกาล สุทธิสวัสดิ์กุล. (2547). การพัฒนาทักษะด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การสอนแบบโครงงาน. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- โรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม. (2553). ข้อมูลของโรงเรียน. สืบค้นเมื่อ 19 กรกฎาคม 2553. จาก <http://www.watchan.ac.th/index.php>
- โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์. (2552). ส่วนประกอบของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ช่วงชั้นที่ 1. สืบค้นเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2552. จาก http://satit.uru.ac.th/curriculum/english/english_1.htm
- ลัดดา ภูเกียรติ. (2544). โครงการเพื่อการเรียนรู้ หลักการและแนวทางการจัดกิจกรรม. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ล้วน สายยศ; และอังคณา สายยศ. (2540). สถิติวิทยาทางการวิจัย. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วรณช กมลรัตน์. (2549). การศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดชัยมงคลที่ใช้สื่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษชุด *Projects: Play & Learn*. ปรินญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วารภรณ์ ตระกูลสฤษดิ์. (2551). แนวทางการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอ็ม ไอ ที พรินติ้ง.
- วัฒนา มัคคสัน. (2544). รูปแบบการเรียนการสอนแบบโครงการสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.
- _____. (2550) การสอนแบบโครงการ. กรุงเทพฯ: บริษัท วี.พรินท์ (1991) จำกัด.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ: บริษัท เลิฟแอนลิฟเพรส จำกัด.
- วิโรจน์ วิภาสมงคล. (2547). คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้น ป. 3 และ ป. 6 โรงเรียนวัดเกาะกลอย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1. ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต. (การบริหารการศึกษา) ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม (ศูนย์คุณธรรม). (2551). การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมในประเทศไทยและต่างประเทศ. กรุงเทพฯ: บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

- สมพิศ พูลเจริญ. (2547). การพัฒนาความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้โครงงาน. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะ
ภาษาต่างประเทศ) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- สิริพร ศรีสมวงษ์. (2549). การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้
ภาษาอังกฤษ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนอัสสัมชัญ แผนกประถม. ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต.
(การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุเมตตา งามชัด. (2548). ผลของการสอนภาษาอังกฤษแบบโครงงานที่มีต่อความสามารถด้านการ
คิดของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4) โรงเรียนบ้านหลุบคา สังกัดสำนัก
งานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2. ปริญญานิพนธ์. ศศ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษใน
ฐานะภาษาต่างประเทศ) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- สุรียา จันทร์เนียม. (2541). โครงงานภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาศักยภาพและคุณลักษณะของผู้เรียน.
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ)
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. การวัดและการประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง
ของนักเรียน. มปป. (เอกสารอัดสำเนา).
- _____. (2542). แนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.
กรุงเทพฯ: สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา 2542.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2547). รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตาม
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ. กรุงเทพฯ: บริษัท ดับบลิว เจี พร็อพเพอร์ตี้
จำกัด.
- สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา. (2545). แนวทางการวัดและประเมินผลในชั้นเรียน.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- สำนักนายกรัฐมนตรี. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2551) แนวทางการพัฒนา การวัดและการประเมินคุณ
ลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช
2551. กรุงเทพฯ: ศุภสภาลาดพร้าว.

- อดิگانต์ ทองมาก. (2552). *การใช้วิธีการสอนแบบโครงการเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษและทักษะการคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านควนสวรรค์ จังหวัดตรัง*. ปรินญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อนงค์ จันไธ. (2550). *การศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด กรุงเทพฯ. ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต. (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- ไฮเนส, ซีมอน. (Haines, Simon. 2002). *โครงการภาษาอังกฤษ*. แปลโดย มัลลิกา พงศ์ปริตร: และศรีภูมิ อัครมาส. กรุงเทพฯ: เพียร์สัน เอ็ดดูเคชั่น อินโดไชน่า.
- Bloom, B.S. *Taxonomy of Educational Objectives : The Classification of Education Goals. Handbook I: cognitive Domain*. New York: David McKay, 1961.
- Fried-Booth, Diana L. (1987). *Projects Work. Great Britain: Oxford University Press*.
- Gardner, Dorothy Ellen Marion. (1957). *The Education of young children*. New York: Philosophical Library.
- Haines, S. (1989). *Projects for the EFL Classroom Resource material for the teachers*. Walton-on-Thames "Surrey. UK: Nelson.
- Krajcik, J.S ; Blumenfeld, P.C.; Marx, R.W ;& Soloway, E. (1994). *A collaborative model For helping middle-grade science teachers learn project-based instruction*. The Elementary School Journal, 94, 488-497.
- MacNaughton, Glenda., Williams. Gillian. (1998). *Techniques for teaching young children : Choice in theory and practice*. South Melbourne: Longman.
- Throp, D. (1997). *Convent Garden Captured: An Experiment in Project*. TESOL Journal 6 (11).
- Ribe, Ramon & Vidal, Nuria. (1993). *Project Work: Handbooks for the English Classroom*. Scotland: Macmillan Publishers Limited.
- Ur, Penny. (1981). *Discussion that Work; Task-centered Fluency Practice*. New York: Cambridge University Press.

ภาคผนวก ก
แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)		ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
ภาคเรียนที่ 2	ปีการศึกษา 2553	เวลา 1 ชั่วโมง
เรื่อง Our Guest	โครงการที่ 1 A “Who am I?” letter	ผู้สอน น.ส.ดารัตน์ พงษ์สุวรรณ

1. มาตรฐานการเรียนรู้

- ด. 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล
- ด. 1.3 นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ โดยการพูดและการเขียน
- ด. 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้และเปิดโลกทัศน์ของตน

2. สาระสำคัญ

การเลียนเสียงเพื่อสื่อความจากนิทาน การตีความ การคาดเดา การเชื่อมโยง จะเป็นสิ่งที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดทักษะการเดาอย่างมีเหตุผลและมีวิจารณญาณ ซึ่งพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้

3. สาระการเรียนรู้

3.1 ความรู้ (K)

คำศัพท์ที่ทบทวน fox, elephant, giraffe, mouth, nose, eye, ear

คำศัพท์เกี่ยวกับ Forest animals : lion, rabbit, zebra, cheetah

กริยาช่องที่ 2 (Past simple) ; was, called, asked, came, went, looked, saw

3.2 ทักษะ / กระบวนการ (P)

การฟัง การพูด ทักษะการเดาอย่างมีเหตุผล ทักษะการตีความจากเสียงและภาพประกอบนิทาน

3.3 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)

มีวินัย, ใฝ่เรียนรู้, มุ่งมั่นในการทำงาน, มีจิตสาธารณะ

4. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

1. การตอบคำถามเกี่ยวกับนิทาน
2. การเดาเหตุการณ์จากเนื้อเรื่อง
3. การทำแบบฝึกหัด

5. การประเมินผล

ประเด็นการประเมินผล	ระดับคุณภาพ			
	4	3	2	1
1. การตอบคำถามเกี่ยวกับนิทาน	ตอบคำถามได้อย่างคล่องแคล่ว ชัดเจน ตอบได้ ถูกทุกคำถาม	ตอบคำถามได้ ชัดเจน ตอบได้ ทุกคำถาม	ตอบคำถามได้ แต่ยังไม่คล่องแคล่ว ขาดความมั่นใจ	ตอบคำถามได้ เป็นส่วนน้อย ขาดความมั่นใจ
2. การทำแบบฝึกหัด	ทำแบบฝึกหัดได้ ถูกต้องทุกข้อ ผลงานเป็นระเบียบเรียบร้อย	ทำแบบฝึกหัดได้ ถูกต้องทุกข้อ	ทำแบบฝึกหัดได้ ถูกต้องเกือบทุกข้อ ผลงานสะอาดพอใช้	ทำแบบฝึกหัดซ้ำ ทำไม่ถูกต้อง

6. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นก่อนโครงการงาน (Pre – project stage)

Presentation

1. ครูเปิดเทปให้นักเรียนได้ยินเฉพาะส่วนที่เป็นดนตรีนำที่ให้ความรู้สึกเหมือนอยู่ในป่า และถามคำถามให้นักเรียนเดาจากเสียงดนตรีที่ได้ยินว่าน่าจะเป็นนิทานเกี่ยวกับอะไร และได้ยินเสียงสัตว์อะไร (ครูรับทุกตอบที่เป็นไปได้)
2. ครูสรุปให้นักเรียนฟังว่านิทานที่นักเรียนฟังเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับสัตว์ต่าง ๆ ในป่า และเขียนคำว่า forest บนกระดาน จากนั้นให้นักเรียนช่วยกันคิดว่ามีสัตว์อะไรบ้างที่อยู่ในป่า (ครูวาด mind map บนกระดาน และเขียนคำศัพท์ที่นักเรียนบอกบนกระดาน)

ขั้นระหว่างโครงการงาน (While – project stage)

Practice

3. ครูให้นักเรียนดูภาพสัตว์ต่าง ๆ ในนิทานหน้าแรกจากแบบเรียน Student's Book แล้วเขียนชื่อสัตว์เพิ่มเติมที่ขาดหายไป
4. ครูเปิดเทปให้นักเรียนฟัง และให้นักเรียนอ่านเรื่องพร้อมดูภาพประกอบขณะที่ฟัง โดยครูกดหยุดเทปเป็นตอน ๆ และให้นักเรียนจับคู่กับชื่อสัตว์ตามหมายเลขที่ให้ไว้ (1 – 7) กับภาพประกอบ (a – j) โดยเดาคำศัพท์จากบริบท
5. ครูเปิดเทปให้นักเรียนฟังและอ่านเนื้อเรื่องพร้อมกันอีกครั้ง ให้นักเรียนพยายามเดาเนื้อเรื่องนิทานโดยใช้ภาพประกอบ และครูสรุปความเข้าใจให้ถูกต้อง

6. ครูสอบถามนักเรียนว่าใครรู้จักบัตตี้เกมบ้าง มีวิธีการเล่นเกมอย่างไร ให้นักเรียนช่วยกันอภิปราย ว่าแตกต่างจากนิทานที่สิงโตบอกอย่างไร

7. ครูให้นักเรียนฟังเนื้อเรื่องที่ 6 – 7 พร้อมดูภาพประกอบแล้วให้นักเรียนพยายามเดาความหมายว่าของ nice ครูตรวจสอบความเข้าใจ และให้นักเรียนเดาว่าเนื้อเรื่องจะเป็นอย่างไรต่อไป

8. ครูอธิบายกฎการเล่นบัตตี้เกม และแจ้งให้ทราบว่าในช่วง 2 สัปดาห์นี้จะเล่นบัตตี้เกมแบบเดียวกับสัตว์ในนิทาน

Production

9. นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 1 – 2 ใน Activity Book

7. สื่อการเรียนรู้

1. เทป Project 1A Listen to “The Buddy Story”

2. ภาพสัตว์ เช่น ช้าง ยีราฟ เสือ สิงโต กระต่าย ม้าลาย สุนัขจิ้งจอก

8. บันทึกหลังการสอน (ความสำเร็จและปัญหา / ด้านการเรียนรู้ สื่อ วัตกรรมการใช้ พฤติกรรมผู้เรียน เวลา ฯลฯ)

8.1 ความสำเร็จ

.....

.....

.....

8.2 ปัญหา

.....

.....

.....

9. ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข / พัฒนา

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(นางสาวดารัตน์ พงษ์สุวรรณ)

ปรับจาก คู่มือครูสาระการเรียนรู้พื้นฐานภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2547)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้	ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
ภาคเรียนที่ 2	ปีการศึกษา 2553	เวลา 1 ชั่วโมง
เรื่อง Our Guest	โครงการที่ 1 “A Who am I?” letter	ผู้สอน น.ส.ดารัตน์ พงษ์สุวรรณ

1. มาตรฐานการเรียนรู้

ต. 1.3 นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ โดยการพูดและการเขียน

ต.2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำไปใช้ได้ อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ

ต.2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา กับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

ต. 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และพื้นฐาน ในการพัฒนา แสวงหาความรู้และเปิดโลกทัศน์ของตน

ต. 4.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม

2. สาระสำคัญ

การเขียนจดหมาย เป็นการสื่อความตามจริง ทำให้ผู้เรียนได้รู้จักเขียนและสื่อความถึงบุคคล อีกรูปบุคคลหนึ่ง การเขียนสื่อความที่ถูกต้อง ย่อมทำให้ผู้รับเกิดความเข้าใจได้ง่ายขึ้นและเป็นการเพิ่ม ทักษะการเขียนได้อีกด้วย

3. สาระการเรียนรู้

3.1 ความรู้ (K)

คำศัพท์ที่ทบทวนอวัยวะบนใบหน้า mouth, nose, eye, ear, hair

คำคุณศัพท์ tall, thin, big, small

รูปประโยคบรรยายรูปร่างหน้าตา เช่น I've got a small nose, I'm thin.

3.2 ทักษะ / กระบวนการ (P)

การฟัง การพูด การเขียนจดหมายสั้น ๆ บรรยายลักษณะตนเอง

3.3 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)

มีวินัย, ใฝ่เรียนรู้, มุ่งมั่นในการทำงาน, ซื่อสัตย์สุจริต

4. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

4. การเขียนจดหมายสั้น ๆ บรรยายลักษณะตนเองโดยไม่ระบุชื่อว่าเป็นใคร เพื่อส่งให้บัณฑิตได้อ่าน

5. การประเมินผล

ประเด็นการประเมินผล	ระดับคุณภาพ			
	4	3	2	1
1. การเขียนจดหมายสั้น ๆ บรรยายลักษณะตนเองโดยไม่ระบุชื่อว่าเป็นใคร เพื่อส่งให้บัณฑิตได้อ่าน	เขียนจดหมายได้ถูกต้อง บรรยายชัดเจนทุกประโยค	เขียนจดหมายได้ค่อนข้างถูกต้อง บรรยายได้ค่อนข้างเขียนผิดเล็กน้อย	เขียนจดหมายได้ บรรยายได้แต่ยังไม่ชัดเจนเท่าที่ควร เขียนผิดประปราย	เขียนจดหมายผิดเป็นส่วนใหญ่ ต้องแก้ไขทุกประโยค เขียนไม่ได้

6. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นระหว่างโครงการ (While – Project stage)

Presentation

1. ครูแจ้งให้นักเรียนทราบว่า นักเรียนจะได้เขียนจดหมายปริศนา “Who am I” letter ถึงบัณฑิตในทำนองเดียวกับที่สุนัขจิ้งจอกเขียนถึงกระต่าย โดยบรรยายลักษณะของตนเองแต่ไม่ระบุชื่อ

Practice

2. ครูสอนคำศัพท์เกี่ยวกับอวัยวะของร่างกาย รูปร่าง และรูปประโยค I've got....., I am เพื่อบรรยายลักษณะตนเองจากบทเพลง Twinkle, Twinkle, Rabbit Dear หรือจาก Activity 2 บอกนักเรียนให้เขียนจดหมายบรรยายลักษณะของตนเองลงในกระดาษแผ่นอื่นก่อน จนแน่ใจว่าเป็นคำบรรยายที่ต้องการ

Production

3. นักเรียนนำกระดาษ A4 ขึ้นมาพร้อมกับดูตัวอย่างการทำจดหมายจากหนังสือ ครูให้นักเรียนลอกคำบรรยาย (จากข้อ 2) ลงในกระดาษ ในระหว่างที่นักเรียนกำลังเขียน ครูเดินให้ความช่วยเหลือ และชี้แนะให้นักเรียนเห็นข้อผิดพลาดและแก้ไข
4. ครูสาธิตวิธีการพับกระดาษเป็นซองจดหมาย ให้นักเรียนทำตาม ใช้กาวทาและปิดหน้าซอง จ่าหน้าซองถึงบัณฑิต และวาดแสตมป์ตามใจชอบ
5. นักเรียนที่เขียนจดหมายเรียบร้อยแล้ว นำจดหมายส่งครู เพื่อให้ครูนำไปแจกเพื่อน ๆ

7. สื่อการเรียนรู้

1. กระดาษขนาด A4
2. กาว
3. กรรไกร
4. กล่องสำหรับใส่จดหมาย

**8. บันทึกหลังการสอน (ความสำเร็จและปัญหา / ด้านการเรียนรู้ สื่อ วัตกรรมการใช้
พฤติกรรมผู้เรียน เวลา ฯลฯ)**

8.1 ความสำเร็จ

.....

.....

.....

8.2 ปัญหา.....

.....

.....

.....

9. ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข / พัฒนา.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(นางสาวดารัตน์ พงษ์สุวรรณ)

ปรับจาก คู่มือครูสาระการเรียนรู้พื้นฐานภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2547)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

กลุ่มสาระการเรียนรู้	ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
ภาคเรียนที่ 2	ปีการศึกษา 2553	เวลา 1 ชั่วโมง
เรื่อง Our Guest	โครงการที่ 1 “A Who am I?” letter	ผู้สอน น.ส.ดารัตน์ พงษ์สุวรรณ

1. มาตรฐานการเรียนรู้

ต. 1.3 นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ โดยการพูดและการเขียน

ต.2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำไปใช้ได้ อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ

ต.2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา กับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

ต. 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และพื้นฐาน ในการพัฒนา แสวงหาความรู้และเปิดโลกทัศน์ของตน

ต. 4.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม

2. สาระสำคัญ

การย้อนคิดไปถึงการเรียนรู้ของตนเอง การประเมินตนเอง การรับฟังการประเมินตนเองของ ผู้อื่น การเปรียบเทียบผล ทำให้ผู้เรียนเกิดการรู้จักยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น และรู้จักคิด ไตร่ตรองอย่างมีเหตุผล

3. สาระการเรียนรู้

3.1 ความรู้ (K)

คำศัพท์ที่ทบทวนอวัยวะบนใบหน้า

คำศัพท์ที่ทบทวนเกี่ยวกับคำคุณศัพท์

รูปประโยคบรรยายรูปร่างหน้าตา เช่น I've got a small nose, I'm thin.

คำกริยาช่องที่ 2

3.2 ทักษะ / กระบวนการ (P)

ทักษะการประเมินตนเอง

3.3 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)

มีวินัย, ใฝ่เรียนรู้, มุ่งมั่นในการทำงาน, ซื่อสัตย์สุจริต

4. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

5. การประเมินตนเองด้วยผลงานที่ได้ทำมาแล้ว

5. การประเมินผล

ประเด็นการประเมินผล	ระดับคุณภาพ			
	4	3	2	1
1. การประเมินตนเองด้วยผลงานที่ได้ทำมาแล้ว				

6. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นหลังโครงการ (Post – Project Stage)

1. ครูแจ้งให้นักเรียนทราบว่า ในทุก ๆ โครงการย่อย หลังจากโครงการจะมีการประเมินตนเอง
2. ครูพูดคุยกับนักเรียนให้ย้อนคิดถึงกิจกรรมที่ทำผ่านมว่านักเรียนได้ทำอะไรบ้าง (เช่น ตอบคำถาม การแสดงความคิดเห็น การคาดเดา การร้องเพลง ฯลฯ) และเขียนในสิ่งที่ตนทำได้ดีอย่างน้อย 2 อย่าง โดยเขียนเป็นภาษาอังกฤษ ซึ่งครูเขียนให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่างบนกระดาน เช่น

I could name the animals.

I could write about myself.

I could answer the questions.

หากบางประโยคนักเรียนเขียนไม่ได้ ให้เขียนเป็นภาษาไทยก่อนและครูจะเขียนเป็นภาษาอังกฤษให้เมื่อส่งงานครูแล้ว

3. ครูให้นักเรียนประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของตนเอง โดยแจกแบบประเมินและให้นักเรียนเป็นผู้ประเมินตนเอง

4. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปราย พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นถึงประโยชน์ของการประเมินตนเอง การประเมินผู้อื่น และสิ่งที่ได้รับจากการประเมิน พร้อมทั้งให้ระดมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

7. สื่อการเรียนรู้

1. ชิ้นงานของนักเรียนที่ทำผ่านมา

2. สมุดเปล่า 1 เล่ม ต่อ 1 คน

8. บันทึกหลังการสอน (ความสำเร็จและปัญหา / ด้านการเรียนรู้ สื่อ วัตกรรมการใช้
พฤติกรรมผู้เรียน เวลา ฯลฯ)

8.1 ความสำเร็จ

.....
.....
.....

8.2 ปัญหา.....

.....
.....
.....

9. ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข / พัฒนา

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาวดารัตน์ พงษ์สุวรรณ)

ปรับจาก คู่มือครูสาระการเรียนรู้พื้นฐานภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2547)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้	ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
ภาคเรียนที่ 4	ปีการศึกษา 2553	เวลา 1 ชั่วโมง
เรื่อง Our Guest	โครงการที่ 2 A Thank You Card	ผู้สอน น.ส.ดารัตน์ พงษ์สุวรรณ

1. มาตรฐานการเรียนรู้

ต 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

ต 1.2 มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึก และความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ

ต. 1.3 นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ โดยการพูดและการเขียน

ต.2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

ต. 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้และเปิดโลกทัศน์ของตน

ต. 4.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม

2. สาระสำคัญ

การเลียนเสียงเพื่อสื่อความ การตีความ การเชื่อมโยงเรื่องราว

3. สาระการเรียนรู้

3.1 ความรู้ (K)

คำศัพท์ใหม่ shocked

สำนวน : Thank you very much., Be nie to each other.

คำกริยาช่องที่ 2 passed, walked, became, lived

3.2 ทักษะ / กระบวนการ (P)

ทักษะการตีความอย่างมีเหตุผล

ทักษะการแสดงท่าทางประกอบ

3.3 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)

มีวินัย, ใฝ่เรียนรู้, มุ่งมั่นในการทำงาน, ซื่อสัตย์สุจริต

4. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

6. การประดิษฐ์ A Thank you card
7. ทักษะการตีความ

5. การประเมินผล

ประเด็นการประเมินผล	ระดับคุณภาพ			
	4	3	2	1
1. การประดิษฐ์ A Thank you card	ประดิษฐ์ Thank you card ได้ อย่างสวยงาม เขียนข้อความในการ์ดได้ ถูกต้องชัดเจน	ประดิษฐ์ Thank you card ได้ เขียนข้อความในการ์ดได้ ถูกต้องชัดเจน	ประดิษฐ์ Thank you card ได้ แต่เขียนข้อความในการ์ดได้ถูกต้อง เพียงเล็กน้อย	ประดิษฐ์ Thank you card ได้ แต่ไม่สามารถเขียนข้อความได้ ต้องคอยแนะนำเสมอ
2. ทักษะการตีความ	ตีความเนื้อเรื่องในนิทานได้ อย่างรวดเร็ว เข้าใจถูกต้อง ถามตอบได้ อย่างคล่องแคล่ว	ตีความเนื้อเรื่องในนิทานได้ เข้าใจถูกต้อง ตอบคำถามได้	ตีความเนื้อเรื่องในนิทานได้ใน บางตอน ตอบคำถามได้เป็น บางข้อ	ตีความเนื้อเรื่องในนิทานได้ เพียงเล็กน้อย เท่านั้น ไม่สามารถตอบคำถามได้เลย

6. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นก่อนโครงการ (Pre – Project Stage)

Presentation

1. ครูพูดคุยกับนักเรียนถึงนิทานที่ได้ฟังผ่านมา
2. ครูเปิดเทปประโยค Two weeks passed. The lion said..... ครูกดหยุดเทป เพื่อให้ให้นักเรียนเดาว่าสิงโตจะพูดอะไร
3. นักเรียนเปิดแบบเรียน Student book ดูภาพและพูดคุยว่าเกิดอะไรขึ้นบ้าง ให้นักเรียนอ่านและฟังเทป (เฉพาะตอนที่ 1) ไปพร้อม ๆ กัน ครูตั้งคำถามเพื่อตรวจสอบความเข้าใจไปด้วย
4. ครูให้นักเรียนฟังเทปต่อ และให้ช่วยกันสังเกตคำกริยาต่าง ๆ เพื่อช่วยให้เข้าใจเนื้อเรื่องได้ง่ายขึ้น แล้วให้นักเรียนเดาว่าเหตุการณ์จะเป็นอย่างไร แล้วคอยให้เปิดหนังสืออ่านดูคำตอบ

Practice

5. นักเรียนทำแบบฝึกหัด Activities 4 – 7 Project 1 ใน Activity book

7. สื่อการเรียนรู้

1. เทป Project 1C Listen to 'The Buddy Story'

8. บันทึกหลังการสอน (ความสำเร็จและปัญหา / ด้านการเรียนรู้ สื่อ วัตกรรมการใช้
พฤติกรรมผู้เรียน เวลา ฯลฯ)

8.1 ความสำเร็จ

.....

.....

.....

8.2 ปัญหา.....

.....

.....

.....

9. ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข / พัฒนา

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาวดารัตน์ พงษ์สุวรรณ)

ปรับจาก คู่มือครูสาระการเรียนรู้พื้นฐานภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2547)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

กลุ่มสาระการเรียนรู้	ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
ภาคเรียนที่ 2	ปีการศึกษา 2553	เวลา 1 ชั่วโมง
เรื่อง Our Guest	โครงการที่ 2 A Thank You Card	ผู้สอน น.ส.ดารัตน์ พงษ์สุวรรณ

1. มาตรฐานการเรียนรู้

ต.1.2 มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึก และความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ

ต.1.3 นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ โดยการพูดและการเขียน

ต.2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำไปใช้ได้ อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ

ต.2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา กับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

ต.3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และพื้นฐาน ในการพัฒนา แสวงหาความรู้และเปิดโลกทัศน์ของตน

ต.4.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม

2. สาระสำคัญ

ทักษะการสื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อนหรือบัดดี้ของตน

3. สาระการเรียนรู้

3.1 ความรู้ (K)

คำศัพท์ใหม่ shocked

สำนวน : Thank you for everything, Here's a card for you.

รูปประโยคคำถาม Yes – No : Did you make a (yellow) bookmark?

Are you my buddy?

ประโยคตอบรับ / ปฏิเสธ Yes, I did. / No, I didn't.

3.2 ทักษะ / กระบวนการ (P)

ทักษะการสื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูล

ทักษะการทำบัตรขอบคุณ

3.3 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)

มีวินัย, ใฝ่เรียนรู้, มุ่งมั่นในการทำงาน, ซื่อสัตย์สุจริต

4. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

บัตรขอบคุณ

5. การประเมินผล

ประเด็นการประเมินผล	ระดับคุณภาพ			
	4	3	2	1
6. การประดิษฐ์ A Thank you card (บัตรขอบคุณ)	ประดิษฐ์ Thank you card ได้ อย่างสวยงาม เขียนข้อความ ในการ์ดได้ ถูกต้องชัดเจน	ประดิษฐ์ Thank you card ได้ เขียนข้อความ ในการ์ดได้ ถูกต้องชัดเจน	ประดิษฐ์ Thank you card ได้ แต่เขียน ข้อความใน การ์ดได้ถูกต้อง เพียงเล็กน้อย	ประดิษฐ์ Thank you card ได้ แต่ไม่สามารถ เขียนข้อความ ได้ ต้องคอย แนะนำเสมอ
7. ทักษะการสื่อสาร แลกเปลี่ยนข้อมูล	สื่อสาร แลกเปลี่ยน ข้อมูลกับเพื่อน ได้อย่างรวดเร็ว เข้าใจถูกต้อง ถามตอบได้ อย่าง คล่องแคล่ว	สื่อสาร แลกเปลี่ยน ข้อมูลกับเพื่อน ได้ เข้าใจ ถูกต้อง ตอบ คำถามได้	สื่อสาร แลกเปลี่ยน ข้อมูลกับเพื่อน ได้เป็นบางข้อ	สื่อสาร แลกเปลี่ยน ข้อมูลกับเพื่อน ไม่ได้ ไม่ สามารถตอบ คำถามได้เลย

6. กิจกรรมการเรียนรู้

ระหว่างโครงงาน (While – Project Stage)

Presentation

1. ครูแจ้งให้นักเรียนทราบว่า นักเรียนจะต้องทำบัตรขอบคุณเพื่อมอบให้บัณฑิตในวันที่จะพบกัน ให้นักเรียนดูตัวอย่างบัตรที่ครูเตรียมมา
2. ครูพูดคุยกับนักเรียนถึงสำนวนและรูปแบบที่เขียนในบัตรขอบคุณ

Practice

3. ครูแจกกระดาษสำหรับเขียนบัตรให้นักเรียน ให้นักเรียนทำบัตรให้เสร็จ

4. ครูฝึกรูปแบบภาษาที่นักเรียนจะต้องใช้เมื่อไปมอบบัตรขอบคุณให้บัตรดีของตน วาดภาพง่าย ๆ บนกระดาษให้เด็กเห็นบทโต้ตอบ (ดูตัวอย่างใน student's book) เพื่อนำเสนอและทบทวนรูปประโยคต่อไปนี้

Anna : Did you make a (pink) bookmark?

Ploy : Yes, I did. / No, I didn't.

Anna : Are you my buddy?

Ploy : Yes, I am. / No, I'm not.

Anna : Here's a card for you. Thank you very much.

5. ครูสาธิตวิธีเล่นเกม โดยใช้รูปประโยคในข้อ 4 สอบถามเพื่อน ๆ เพื่อหาบัตรดีที่แอบนำที่คั่นหนังสือไปวางให้

Production

6. ให้นักเรียนถาม – ตอบ โดยใช้รูปประโยคข้างต้นจนพบบัตรดีของตน และให้บัตรขอบคุณเพื่อแสดงน้ำใจในความเอาใจใส่โอบอ้อมอารีของเพื่อน

7. สื่อการเรียนรู้

1. กล่องกระดาษ หรือกระดาษขาวตัดเป็นบัตรเล็ก ๆ

2. ดินสอสีหรือสีอื่น ๆ

8. บันทึกหลังการสอน (ความสำเร็จและปัญหา / ด้านการเรียนรู้ สื่อ วัสดุเครื่องมือที่ใช้ พฤติกรรมผู้เรียน เวลา ฯลฯ)

8.1 ความสำเร็จ.....

.....

.....

.....

8.2 ปัญหา.....

.....

.....

.....

9. ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข / พัฒนา

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(นางสาวดารัตน์ พงษ์สุวรรณ)

ปรับจาก คู่มือครูสาระการเรียนรู้พื้นฐานภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2547)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6

กลุ่มสาระการเรียนรู้	ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
ภาคเรียนที่ 2	ปีการศึกษา 2553	เวลา 1 ชั่วโมง
เรื่อง Our Guest	โครงการที่ 2 A Thank You Card	ผู้สอน น.ส.ดารัตน์ พงษ์สุวรรณ

1. มาตรฐานการเรียนรู้

ต.1.2 มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึก และความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ

ต.1.3 นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ โดยการพูดและการเขียน

ต.2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำไปใช้ได้ อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ

ต.2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา กับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

ต.3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และพื้นฐาน ในการพัฒนา แสวงหาความรู้และเปิดโลกทัศน์ของตน

ต.4.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม

2. สาระสำคัญ

การย้อนคิดไปถึงการเรียนรู้ของตนเอง การประเมินตนเอง การรับฟังการประเมินตนเองของผู้อื่น การเปรียบเทียบผล

3. สาระการเรียนรู้

3.1 ความรู้ (K)

คำศัพท์ทบทวน กริยาช่องที่ 2

สำนวน : Thank you for everything, Here's a card for you.

รูปประโยคคำถาม Yes – No : Did you make a (yellow) bookmark?

Are you my buddy?

ประโยคตอบรับ / ปฏิเสธ Yes, I did. / No, I didn't.

3.2 ทักษะ / กระบวนการ (P)

ทักษะการประเมินตนเอง

3.3 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)

มีวินัย, ใฝ่เรียนรู้, มุ่งมั่นในการทำงาน, ซื่อสัตย์สุจริต

4. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

การประเมินตนเองด้วยผลงานที่ได้ทำมาแล้ว

5. การประเมินผล

ประเด็นการประเมินผล	ระดับคุณภาพ			
	4	3	2	1
-				

6. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นหลังโครงการ (Post – Project Stage)

1. ครูแจ้งให้นักเรียนทราบว่า ในทุก ๆ โครงการย่อย หลังจากโครงการจะมีการประเมินตนเอง
2. ครูพูดคุยกับนักเรียนให้ย้อนคิดถึงกิจกรรมที่ทำผ่านมานักเรียนได้ทำอะไรบ้าง (เช่น ตอบคำถาม การแสดงความคิดเห็น การคาดเดา การร้องเพลง ฯลฯ) และเขียนในสิ่งที่ตนทำได้ดีอย่างน้อย 2 อย่าง โดยเขียนเป็นภาษาอังกฤษ ซึ่งครูเขียนให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่างบนกระดาน หากบางประโยคนักเรียนเขียนไม่ได้ ให้เขียนเป็นภาษาไทยก่อนและครูจะเขียนเป็นภาษาอังกฤษให้เมื่อส่งงานครูแล้ว
3. ครูให้นักเรียนประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของตนเอง โดยแจกแบบประเมินและให้นักเรียนเป็นผู้ประเมินตนเอง
4. ครูสาธิตวิธีเล่นเกม โดยใช้รูปประโยคในข้อ 4 สอบถามเพื่อน ๆ เพื่อหาบัดดี้ที่แอบนำที่ค้นหนังสือไปวางให้
5. ให้นักเรียนถาม – ตอบ โดยใช้รูปประโยคข้างต้นจนพบบัดดี้ของตน และให้บัตรขอบคุณเพื่อแสดงน้ำใจในความเอาใจใส่โอบอ้อมอารีของเพื่อน

7. สื่อการเรียนรู้

1. ชิ้นงานของนักเรียนที่ทำผ่านมา
2. สมุดเปล่า 1 เล่ม ต่อ 1 คน

**8. บันทึกหลังการสอน (ความสำเร็จและปัญหา / ด้านการเรียนรู้ สื่อ วัตกรรมการใช้
พฤติกรรมผู้เรียน เวลา ฯลฯ)**

8.1 ความสำเร็จ.....

.....

.....

.....

8.2 ปัญหา.....

.....

.....

.....

9. ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข / พัฒนา

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(นางสาวดารัตน์ พงษ์สุวรรณ)

ปรับจาก คู่มือครูสาระการเรียนรู้พื้นฐานภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2547)

ภาคผนวก ข

แบบประเมินตนเองของผู้เรียน

แบบประเมินพฤติกรรมผู้เรียน

เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ชื่อ.....	ชั้น.....	เลขที่.....
แบบประเมินตนเองของผู้เรียน		
ครั้งที่	วันที่ประเมิน	ชื่อโครงการ

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความพร้อมกับพิจารณาประเมินตนเอง โดยกาเครื่องหมาย / ลงในช่อง
ระดับ คะแนนที่ตรงกับความรู้สึกรู้สึกของตัวเองมากที่สุด

ระดับ 3 หมายถึง มีพฤติกรรมแสดงออกชัดเจนมากที่สุด / ดีมาก

ระดับ 2 หมายถึง มีพฤติกรรมแสดงออกชัดเจน / ดี

ระดับ 1 หมายถึง มีพฤติกรรมแสดงออกน้อย / พอใช้

ระดับ 0 หมายถึง มีพฤติกรรมแสดงออกน้อยมากหรือแทบไม่มีเลย / ผ่าน

รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
	3	2	1	0
ด้านความซื่อสัตย์				
1. ฉันทำงานด้วยตัวเอง ไม่ลอกงานเพื่อน				
2. ฉันพูดความจริงกับครูและเพื่อน ๆ เสมอ				
3. ฉันไม่นำสิ่งของของเพื่อนมาเป็นของตนเอง				
4. ฉันประพฤติตนต่อผู้อื่นด้วยความจริงใจ				
ด้านความมีวินัย				
5. ฉันปฏิบัติตามข้อตกลง / กติกาในห้องเรียนวิชาภาษาอังกฤษ				
6. ฉันส่งงานทุกครั้งและส่งตรงเวลาเสมอ				
7. ฉันเข้าเรียนวิชาภาษาอังกฤษตรงเวลาเสมอ				
8. ฉันทำงานด้วยความเป็นระเบียบเรียบร้อย				
ด้านความใฝ่เรียนรู้				
9. ฉันตั้งใจเรียนและหาแหล่งอ้างอิงเพื่อแสวงหาความรู้				
10. ฉันมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยความเต็มใจ				
11. ฉันสามารถค้นคว้าหาคำตอบในวิชาภาษาอังกฤษ				
12. ฉันแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อนอยู่เสมอ				
ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน				
13. ฉันทำงานด้วยความเต็มใจ				
14. ฉันตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเอาใจใส่				
15. ฉันรู้จักปรับปรุงการทำงานของตนเองเมื่อพบข้อผิดพลาด				
16. ฉันพยายามทำชิ้นงานจนกระทั่งงานสำเร็จลุล่วง				

แบบประเมินพฤติกรรมผู้เรียน

ครั้งที่..... วันที่ประเมิน..... ชื่อโครงการ..... ผู้ประเมิน.....

เลข ที่	ชื่อ - นามสกุล	ด้านความซื่อสัตย์				ด้านความมีวินัย				ด้านความใฝ่เรียนรู้				ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน			
		ประพฤติ ตนด้วยความ ซื่อตรง	ไม่นำ สิ่งของ หรือ ผลงาน เพื่อนมา เป็นของ ตนเอง	ไม่ลอก ผลงาน เพื่อน	ไม่โกหก พูดแต่ ความจริง	ปฏิบัติ ตาม ข้อตกลง ใน ห้องเรียน	เข้าเรียน ตรงตาม เวลา	ส่งงาน ก่อนหรือ ตรงตาม เวลานัด หมาย	จัดทำ ชิ้นงาน ด้วยความ เป็น ระเบียบ เรียบร้อย	ตั้งใจ เรียน	มีส่วน ร่วมกับ กิจกรรม	ทำงานที่ ได้รับ มอบหมา ยด้วยความ กระตือรือ ร้น	สรุปและ แลกเปลี่ยน ความรู้ กับเพื่อน ด้วยความ เต็มใจ	เอาใจใส่ ต่อหน้าที่ ที่ได้รับ มอบหมาย	ทำงานที่ ได้รับ มอบหมา ยอย่าง เต็มความ สามารถ	รู้จัก ปรับปรุง และ พัฒนาภา รทำงาน ของ ตนเอง	ทำงาน จนกระทั่ง ประสบ ความ สำเร็จ
1	เด็กชายจรรูวัฒน์																
2	เด็กชายदनัย																
3	เด็กชายกรรวัช																
4	เด็กชายศุภกร																
5	เด็กชายวรรณชัย																
6	เด็กชายธีรภัทร์																
7	เด็กชายสหรัฐ																
8	เด็กชายนัฐพล																
9	เด็กชายนพพล																
10	เด็กชายนรวิร์																
11	เด็กชายธนากร																
12	เด็กชายศุภโชค																
13	เด็กชายรัชคุณ																
14	เด็กชายสุภโชค																
15	เด็กชายวิทวัธ																

แบบประเมินพฤติกรรมผู้เรียน

ครั้งที่..... วันที่ประเมิน..... ชื่อโครงการ..... ผู้ประเมิน.....

เลข ที่	ชื่อ – นามสกุล	ด้านความซื่อสัตย์				ด้านความมีวินัย				ด้านความใฝ่เรียนรู้				ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน			
		ประพฤติ ดีตน ด้วย ความ ซื่อตรง	ไม่นำ สิ่งของ หรือ ผลงาน เพื่อนมา เป็นของ ตนเอง	ไม่ลอก ผลงาน เพื่อน	ไม่โกหก พูดแต่ ความจริง	ปฏิบัติ ตาม ข้อตกลง ใน ห้องเรียน	เข้าเรียน ตรงตาม เวลา	ส่งงาน ก่อนหรือ ตรงตาม เวลานัด หมาย	จัดทำ ชิ้นงาน ด้วยความ เป็น ระเบียบ เรียบร้อย	ตั้งใจ เรียน	มีส่วน ร่วมกับ กิจกรรม	ทำงานที่ ได้รับ มอบหมา ยด้วย ความ กระตือรือ ร้น	สรุปและ แลกเปลี่ยน ความรู้ กับเพื่อน ด้วยความ เต็มใจ	เอาใจใส่ ต่อหน้าที่ ที่ได้รับ มอบหมาย	ทำงานที่ ได้รับ มอบหมา ยอย่าง เต็มความ สามารถ	รู้จัก ปรับปรุง และ พัฒนาภา รทำงาน ของ ตนเอง	ทำงาน จนกระทั่ง ประสบ ความ สำเร็จ
16	เด็กชายหัสวรรษ																
17	เด็กชายธนกร																
18	เด็กชายสุวิจักภ์																
19	เด็กชายศราวุฒิ																
20	เด็กชายศศิตนัย																
21	เด็กชายจิรายุ																
22	เด็กชายดำรงชัย																
23	เด็กชายธนกร																
24	เด็กชายกวินนาท																
25	เด็กหญิงสลิลทิพย์																
26	เด็กหญิงปณยวีร์																
27	เด็กหญิงพุทธินันท์																
28	เด็กหญิงสิริกร																
29	เด็กหญิงเยาวลักษณ์																
30	เด็กหญิงธัญชนก																

แบบประเมินพฤติกรรมผู้เรียน

ครั้งที่..... วันที่ประเมิน..... ชื่อโครงการ..... ผู้ประเมิน.....

เลข ที่	ชื่อ - นามสกุล	ด้านความซื่อสัตย์				ด้านความมีวินัย				ด้านความใฝ่เรียนรู้				ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน			
		ประพฤติ ตนด้วย ความ ซื่อตรง	ไม่นำ สิ่งของ หรือ ผลงาน เพื่อนมา เป็นของ ตนเอง	ไม่ลอก ผลงาน เพื่อน	ไม่โกหก พูดแต่ ความจริง	ปฏิบัติ ตาม ข้อตกลง ใน ห้องเรียน	เข้าเรียน ตรงตาม เวลา	ส่งงาน ก่อนหรือ ตรงตาม เวลานัด หมาย	จัดทำ ชิ้นงาน ด้วยความ เป็น ระเบียบ เรียบร้อย	ตั้งใจ เรียน	มีส่วน ร่วมกับ กิจกรรม	ทำงานที่ ได้รับ มอบหมา ยด้วยความ กระตือรือ ร้น	สรุปและ แลกเปลี่ยน ความรู้ กับเพื่อน ด้วยความ เต็มใจ	เอาใจใส่ ต่อหน้าที่ ที่ได้รับ มอบหมาย	ทำงานที่ ได้รับ มอบหมา ยอย่าง เต็มความ สามารถ	รู้จัก ปรับปรุง และ พัฒนาภา รทำงาน ของ ตนเอง	ทำงาน จนกระทั่ง ประสบ ความ สำเร็จ
31	เด็กหญิงวุฒิวรรณ																
32	เด็กหญิงนිරชา																
33	เด็กหญิงศรุตดา																
34	เด็กหญิงณัฐกานต์																
35	เด็กหญิงณัชมน																
36	เด็กหญิงกฤตยา																
37	เด็กหญิงกชกร																
38	เด็กหญิงพุทธิภรณ์																
39	เด็กหญิงสุจิตรา																
40	เด็กหญิงอัจฉรีย์																

คำชี้แจง ให้ผู้ประเมิน สังเกต พิจารณาพฤติกรรมของนักเรียนและให้คะแนนดังนี้

- 3 = มีพฤติกรรมที่แสดงออกให้เห็นอย่างชัดเจน / ดีเยี่ยม
- 2 = มีพฤติกรรมที่แสดงออกให้เห็นค่อนข้างชัดเจนเป็นปกติ / ดี
- 1 = มีพฤติกรรมที่แสดงออกให้เห็นน้อย / ผ่าน
- 0 = ไม่แสดงออกหรือแทบจะไม่ มีพฤติกรรมที่แสดงออกให้เห็นเลย / ไม่ผ่าน

เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ด้านความซื่อสัตย์

1.1 ประพฤติตนด้วยความซื่อตรง

ระดับคะแนน	พฤติกรรมบ่งชี้
3	ปฏิบัติตนด้วยความซื่อตรง จริงใจ ทั้งต่อหน้าและลับหลังเพื่อน และครู ทุกครั้ง / เป็นประจำ
2	ปฏิบัติตนด้วยความซื่อตรง จริงใจ ทั้งต่อหน้าและลับหลังเพื่อน และครู เกือบจะทุกครั้ง
1	ปฏิบัติตนด้วยความซื่อตรง จริงใจ ทั้งต่อหน้าและลับหลังเพื่อน และครู เป็นบางครั้ง
0	ปฏิบัติตนด้วยความไม่ซื่อตรง ไม่จริงใจ ทั้งต่อหน้าและลับหลังเพื่อน และครู

1.2 ไม่นำสิ่งของหรือผลงานของเพื่อนมาเป็นของตนเอง

ระดับคะแนน	พฤติกรรมบ่งชี้
3	นำสิ่งของของตนเองมาใช้ ไม่นำสิ่งของหรือผลงานผู้อื่นมาเป็นของตนเอง ทุกครั้งที่เรียน
2	นำสิ่งของของตนเองมาใช้ นำสิ่งของหรือผลงานผู้อื่นมาเป็นของตนเองเป็นบางครั้งที่เรียน
1	นำสิ่งของของตนเองมาใช้ นำสิ่งของหรือผลงานผู้อื่นมาเป็นของตนเอง บ่อย ๆ
0	ไม่นำสิ่งของของตนเองมาใช้ มักจะนำสิ่งของหรือผลงานผู้อื่นมาเป็นของตนเองทุกครั้งที่เรียน

1.3 ไม่ลอกผลงานเพื่อน

ระดับคะแนน	พฤติกรรมบ่งชี้
3	ทำงานด้วยความสามารถของตนเองทุกครั้ง ไม่ลอกผลงานของเพื่อน
2	ทำงานด้วยความสามารถของตนเองเกือบทุกครั้ง ลอกผลงานของเพื่อนเป็นบางครั้ง
1	ทำงานด้วยความสามารถของตนเอง ตาไม่ทุกครั้ง ลอกผลงานของเพื่อนบ่อยครั้ง
0	ลอกผลงานของเพื่อนเป็นประจำ

1.4 ไม่โกหก พูดแต่ความจริง

ระดับคะแนน	พฤติกรรมบ่งชี้
3	พูดความจริงกับครู และเพื่อนทุกครั้ง
2	พูดความจริงกับครู และเพื่อน เกือบจะทุกครั้ง
1	พูดความจริงกับครู และเพื่อน น้อยครั้ง
0	พูดความจริงกับครู และเพื่อน น้อยครั้งมาก / แทบจะไม่พูดความจริงเลย

2. ด้านความมีวินัย

2.1 ปฏิบัติตามข้อตกลงของห้องเรียน

ระดับคะแนน	พฤติกรรมบ่งชี้
3	เคารพ ปฏิบัติตนตามข้อตกลงของห้องเรียนทุกข้อ เชื่อฟังคำสั่งทุกครั้งที่เข้าเรียน
2	เคารพ ปฏิบัติตนตามข้อตกลงของห้องเรียนแต่ไม่ครบทุกข้อ เชื่อฟังคำสั่งทุกครั้งที่เข้าเรียน
1	เคารพ ปฏิบัติตนตามข้อตกลงของห้องเรียนน้อยมาก ไม่ค่อยเชื่อฟังคำสั่งเมื่อเข้าเรียน
0	ไม่เคารพ ปฏิบัติตนตามข้อตกลงของห้องเรียน มักจะไม่เชื่อฟังคำสั่งใด ๆ เมื่อเข้าเรียน

2.2 เข้าเรียนตรงตามเวลา

ระดับคะแนน	พฤติกรรมบ่งชี้
3	เข้าห้องเรียนวิชาภาษาอังกฤษตรงตามเวลาที่กำหนดทุกครั้ง
2	เข้าห้องเรียนวิชาภาษาอังกฤษตรงตามเวลาที่กำหนด สายเป็นบางครั้ง
1	เข้าห้องเรียนวิชาภาษาอังกฤษตรงตามเวลาที่กำหนดเป็นบางครั้ง สายเป็นประจำ
0	เข้าห้องเรียนวิชาภาษาอังกฤษไม่ตรงตามเวลาที่กำหนดเลย สายทุกครั้ง

2.3 ส่งงานก่อนหรือตรงเวลานัดหมาย

ระดับคะแนน	พฤติกรรมบ่งชี้
3	ส่งชิ้นงานก่อนเวลาหรือตรงตามเวลาที่กำหนดเสมอ ครบทุกชิ้นงาน
2	ส่งชิ้นงานก่อนเวลาหรือตรงตามเวลาที่กำหนดเกือบจะครบทุกชิ้นงาน
1	ส่งชิ้นงานก่อนเวลาหรือตรงตามเวลาที่กำหนดเป็นบางชิ้นงาน ส่งช้าในหลายๆ ชิ้นงาน
0	ส่งชิ้นงานล่าช้าหรือเลยเวลาที่กำหนดทุกชิ้นงาน และ/หรือ ไม่ส่งเลย

2.4 จัดทำชิ้นงานด้วยความเป็นระเบียบเรียบร้อย

ระดับคะแนน	พฤติกรรมบ่งชี้
3	จัดทำชิ้นงานด้วยความเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด ประณีต ทุกชิ้นงาน ทุกครั้ง
2	จัดทำชิ้นงานด้วยความเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด ประณีต แต่ไม่ครบทุกชิ้นงาน
1	จัดทำชิ้นงานด้วยความเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด น้อยครั้ง ไม่ครบทุกชิ้นงาน
0	จัดทำชิ้นงานด้วยความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย ขาดความสะอาด ปราณีต

3. ด้านความใฝ่เรียนรู้

3.1 ตั้งใจเรียน

ระดับคะแนน	พฤติกรรมบ่งชี้
3	ตั้งใจเรียนวิชาภาษาอังกฤษทุกครั้ง
2	ตั้งใจเรียนวิชาภาษาอังกฤษเป็นบางครั้ง
1	ตั้งใจเรียนวิชาภาษาอังกฤษน้อยครั้งมาก
0	ไม่ตั้งใจเรียนวิชาภาษาอังกฤษเลย

3.2 มีส่วนร่วมกับกิจกรรม

ระดับคะแนน	พฤติกรรมบ่งชี้
3	ถาม – ตอบ ร่วมกิจกรรมการเรียนภาษาอังกฤษทุกกิจกรรม ด้วยความตั้งใจและเต็มใจทุกครั้ง
2	ถาม – ตอบ ร่วมกิจกรรมการเรียนภาษาอังกฤษ ด้วยความตั้งใจและเต็มใจเป็นบางครั้ง
1	ถาม – ตอบ ร่วมกิจกรรมการเรียนภาษาอังกฤษ เป็นบางครั้ง
0	ไม่มีส่วนร่วม / ละเลยกับกิจกรรมภาษาอังกฤษ ต้องบังคับทุกครั้ง

3.3 ทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความกระตือรือร้น

ระดับคะแนน	พฤติกรรมบ่งชี้
3	ทำงานที่ได้รับมอบหมายทันที เอาใจใส่ในการทำงานเป็นอย่างดี
2	ทำงานที่ได้รับมอบหมายทันที เอาใจใส่ในการทำงาน
1	ทำงานที่ได้รับมอบหมาย เอาใจใส่ในการทำงานเพียงเล็กน้อย
0	ไม่ทำงานที่ได้รับมอบหมายในทันที ขาดการเอาใจใส่ในการทำงาน

3.4 สรุปและแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อนด้วยความเต็มใจ

ระดับคะแนน	พฤติกรรมบ่งชี้
3	มีการสรุปองค์ความรู้ แลกเปลี่ยนกับเพื่อนทุกครั้งเพื่อเพิ่มเติมความรู้ใหม่ๆ
2	มีการสรุปองค์ความรู้ แลกเปลี่ยนกับเพื่อนเป็นบางครั้งเพื่อเพิ่มเติมความรู้ใหม่ๆ
1	มีการสรุปองค์ความรู้เป็นบางครั้ง ไม่ค่อยจะแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อน
0	ไม่มีการสรุปองค์ความรู้ ไม่แลกเปลี่ยนกับเพื่อนเลย

4. ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน

4.1 เอาใจใส่ต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

ระดับคะแนน	พฤติกรรมบ่งชี้
3	ตั้งใจทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในห้องเรียน ในกลุ่ม ได้อย่างถูกต้อง ปฏิบัติได้ครบถ้วน
2	ตั้งใจทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในห้องเรียน ในกลุ่ม ได้อย่างถูกต้อง ปฏิบัติได้ แต่ไม่ครบถ้วน
1	ตั้งใจทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในห้องเรียน ในกลุ่ม ได้อย่างถูกต้องเป็นบางอย่าง และไม่ครบถ้วน
0	ตั้งใจทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในห้องเรียน ในกลุ่มไม่ได้ ไม่ถูกต้อง ต้องออกคำสั่งเสมอ

4.2 ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ

ระดับคะแนน	พฤติกรรมบ่งชี้
3	ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างถูกต้องครบถ้วน เตรียมอุปกรณ์ครบ ส่งงานตรงเวลาทุกครั้ง
2	ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างถูกต้องครบถ้วน เตรียมอุปกรณ์ครบ ส่งงานตรงเวลาเกือบทุกครั้ง
1	ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างถูกต้องบ้าง ไม่ครบถ้วนเตรียมอุปกรณ์มาบ้างส่งงานไม่ค่อยตรงเวลา
0	ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างไม่ถูกต้อง ไม่ครบถ้วน ไม่เตรียมอุปกรณ์ ส่งงานไม่ตรงเวลา

4.3 รู้จักปรับปรุงและพัฒนาการทำงานของตนเอง

ระดับคะแนน	พฤติกรรมบ่งชี้
3	รู้จักยอมรับข้อผิดพลาด รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีการปรับปรุงพัฒนางานของตนให้ดีขึ้น
2	รู้จักยอมรับข้อผิดพลาด รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีการปรับปรุงพัฒนางานของตนบางครั้ง
1	รู้จักยอมรับข้อผิดพลาด รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นบ้าง มีการปรับปรุงพัฒนางานของตนน้อย
0	ไม่รู้จักยอมรับข้อผิดพลาด ไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ขาดการปรับปรุงพัฒนางานของตน

4.4 ทำงานจนกระทั่งประสบความสำเร็จ

ระดับคะแนน	พฤติกรรมบ่งชี้
3	ค้นคว้าหาคำตอบด้วยความมุ่งมั่นเสมอ ตั้งใจทำงานจนสำเร็จลุล่วง ไม่ทิ้งงาน ทุกครั้ง
2	ค้นคว้าหาคำตอบด้วยความมุ่งมั่น ตั้งใจทำงานจนสำเร็จลุล่วง ไม่ทิ้งงาน เป็นบางครั้ง
1	ค้นคว้าหาคำตอบด้วยความมุ่งมั่นเสมอ ทำงานจนสำเร็จลุล่วง ทิ้งงานบ่อยๆ
0	ไม่คิดที่จะค้นคว้าหาคำตอบ ทำงานไม่เคยเสร็จ

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวดารัตน์ พงษ์สุวรรณ
วันเดือนปีเกิด	13 เดือนพฤษภาคม 2521
สถานที่เกิด	บ้านหัวเสือ ตำบลหัวเสือ อำเภอชูขันธุ์ จังหวัดศีร์ษะเกษ
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	115 ซอยเพชรเกษม 48 แขวงบางด้วน เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	ครู รับเงินเดือนอันดับ ครู คศ. 1
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2526	มัธยมศึกษาปีที่ 6 จาก โรงเรียนชูขันธุ์
พ.ศ. 2544	ศศ.บ. (ภาษาอังกฤษ) จาก สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี
พ.ศ. 2545	ประกาศนียบัตรวิชาชีพครู จาก มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
พ.ศ. 2554	ศศ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ) จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ